NUMER O PODWÓJNEJ OBJĘTOŚCI.

Nr. 11. Warszawa, dnia 24 kwietnia 1922 r. Rok IV.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU.

Cena niniejszego numeru 80 mk. (z przesyłką pocztową zwyczajną 84 mk. poleconą 99 mk.). Prenumerata kwartalna 400 mk. Cena ogłoszeń za tekstem wynosi od wiersza jednoszpaltowego petitem: 200 mk. Materjał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu", należy kierować do Redakcji, Leszno 5, tel. red. № 16-37, tel. admin. № 276-29.

TREŚĆ. **Postanowienia ogólne: 145.** Rozporządzenie Rady Ministrów z d. 6 marca 1922 r. o przekazaniu Ministrowi Skarbu likwidacji departamentu aprowizacji Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej.

Organizacja władz. 146. Okólnik w sprawie najwyższej granicy uszczuplonej lub na uszczuplenie narażonej opłaty akcyzowej, monopolowej i podatkowej.

Danina państwowa: 147. Komunikat Ministerstwa Skarbu w sprawie przyjmowania wpłat daniny państwowej w drodze przekazów bankowych. **148.** Komunikat Ministerstwa Skarbu w sprawie wpływów z daniny państwowej na d. 31 marca 1921 r.

Podatki bezpośrednie: 149. Rozporządzenie Ministra Skarbu z d. 9 marca 1922 r. w sprawie zmiany § 12 rozp. z d. 8 marca 1921 r. w przedmiocie wykonania ustawy o podatku od kapitałów i rent.

Opłaty stemplowe: 150. Rozporządzenie Rady Ministrów z d. 6 marca 1922 r. w przedmiocie uchylenia rozp. b. Komisarza Gen. Ziem Wschodnich w sprawie opłat skarbowych od umów, dotyczączących sprzedaży lasów. **151.** Rozporządzenie Ministra Skarbu z d. 17 marca 1922 z. celem wykonania na obszarze b. dz. pruskiej— ustawy z d. 16 lipca 1920 r. o opłatach stemplowych od ubezpieczeń.

Podatki konsumcyjne: 152. Rozporządzenie Ministra Skarbu z d. 17 II—1922 r. w przedmiocie częściowej zmiany rozp. wykonawczego b. austrj. Min. Skarbu z d. 21 lipca 1899 r. do ustawy o opodatkowaniu wódki, obowiązującej na obrzarze b. zab. austrj., oraz rozp. Ministra Skarbu z d. 28 października 1921 r. o opodatkowaniu spirytusu i wyrobów wódczanych. **153.** Okólnik w sprawie konwencji Polsko-Gdańskiej. **154.** Okólnik w sprawie opodatkowania miodu staropolskiego i litewskiego w wysokości 20% od wartości.

Monopol tytoniowy: 155. Rozporządzenie Ministra Skarbu z d. 8 kwietnia 1922 r. w przedmiocie uprawy tytoniu w 1922 r. na obszarach b. zab. austrjackiego i rosyjskiego.

Przepisy celne: 156. Okólnik w sprawie postępowania celnego przy odprawie wozów meblowych. **157.** Komunikat Ministerstwa Skarbu o uruchomieniu urzędu celnego II klasy w Kułaczynie. **158.** Komunikat Ministerstwa Skarbu o uruchomieniu urzędu celnego kolejowego w Ławrocznem.

Sprawy walutowe: 159. Ustawa z d. 31 marca 1922 r. o zwiększeniu emisji serji III biletów skarbowych.

Prawo ubezpieczeniowe: 160. Rozporządzenie w przedmiocie unormowania kosztów pozyskiwania ubezpieczeń (produkcji) przez Towarzystwa Ubezpieczeń na życie.

Przepisy o służbie państwowej: 161. Ustawa z d. 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej. **162.** Ustawa z d. 17 lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowym. **163.** Ustawa z d. 30 marca 1922 r. w przedmiocie zmiany terminu wejścia w życie ustawy z d. 17 lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowym. **164.** Rozporządzenie Rady Ministrów z d. 27 lutego 1922 r. w sprawie zmiany art. 12 rozp. Rady Ministrów z d. 5 sierpnia 1920 r. o dodatkach do płacy zasadniczej funkcjonarjuszów państwowych oraz załączniku Nr. 4 do tegoż artykułu. **165.** Komunikat Ministerstwa Skarbu o godzinach urzędowania w Centrali Min. Skarbu.

Kontrola skarbowa: 166. Rozporządzenie Ministra Skarbu z d. 24 III 1922 r. dotyczące rozciągnięcia na obszar Izb Skarbowych — Poznańskiej i Pomorskiej mocy obowiązującej rozp. o podwyższeniu nagród za przyczynianie sią do zwalczania tajnego gorzelnictwa. **167.** Okólnik w sprawie zezwolenia na urządzenie przy rafinerji i wolnym składzie spirytusu w Łańcucie mieszalni środków do ogólnego skażania spirytusu.

Przepisy emerytalne: 168. Ustawa z d. 23 marca 1922 r. w przedmiocie zaopatrzenia weteranów powstań narodowych z 1831 r., 1848 r. i 1863 r. — oraz wdów po nich. **169.** Okólnik w sprawie obliczania dodatku za kierownictwo i studja wyższe dla emerytów.

Postanowienia ogólne.

145.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 6 marca 1922 roku

o przekazaniu Ministrowi Skarbu likwidacji departamentu aprowizacji Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej.

Na podstawie ust. 1 art. 7 ustawy z 1 sierpnia 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 64, poz. 385) zarządza się co następuje:

§ 1. Przeprowadzenie i zakończenie likwidacji departamentu aprowizacji Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej oraz wszelkich czynności finansowo - gospodarczych w zakresie aprowizacji wyłącza się z zakresu działania Ministra b. Dzielnicy Pruskiej i przekazuje się Ministrowi Skarbu.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu i Ministrowi b. Dzielnicy Pruskiej.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Ministrów:

(—) *Antoni Ponikowski.*

Minister Skarbu:

(—) *Michalski.*

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:

(—) *Wybicki.*

(Dz. Ust. R. P. z dn. 8/IV. 1922 r. Nr. 24, poz. 200).

Organizacja władz.

146.

OKÓLNIK L. 166/WK.

Do wszystkich Izb skarbowych w b. zaborze rosyjskim.

W ustępie drugim Okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 7 lipca 1920 r. L. 38641 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 26, poz. 378) oznaczono najwyższą granicę uszczuplonej lub na uszczuplenie narażonej opłaty akcyzowej, monopolowej i podatkowej, jakoteż najwyższą granicę grzywny porządkowej, do których to granic Izba skarbowa, jako władza II instancji, ma prawo wydawać ostatecznie orzeczenia na skargi (zażalenia, odwołania, rekursy) osób, skazanych administracyjnie przez władzę skarbową I instancji.

Wobec spadku waluty podwyższa się wyznaczone w powołanym okólniku najwyższe granice następująco:

1) z kwoty 1000 mk. na kwotę 15.000 mk.,
2) z kwoty 2000 mk. na kwotę 30.000 mk.,
3) z kwoty 5000 mk. na kwotę 30.000 mk.

Okólnik Ministerstwa Skarbu z dn. 16 marca 1921 r. L. 1270/20 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 15, poz. 166) w przedmiocie kompetencji Izb skarbowych w sprawach karnych, dotyczących opłat skarbowych, podatku giełdowego oraz spadkowego i od darowizn, pozostaje w mocy bez zmiany.

Izba skarbowa wyda niezwłocznie stosowne pouczenie podległym jej Urzędom skarbowym.

Warszawa, dnia 5 kwietnia 1922 r.

Za Ministra Skarbu:

(—) *Dr. Mikulecki.*

Dyrektor Departamentu.

Danina państwowa.

147.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

Biuro prasowe Ministerstwa Skarbu podaje do wiadomości: Do przyjmowania wpłat daniny państwowej w drodze przekazów bankowych zostały upoważnione oprócz instytucji finansowych, wymienionych w dawniejszych komunikatach Ministerstwa Skarbu, jeszcze i następujące banki: Bank Zachodni w Warszawie, Ziemski Bank Kredytowy we Lwowie.

(Monitor Polski Nr. 76 — 1922 r.).

148.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

Biuro Prasowe Ministerstwa Skarbu podaje do wiadomości: Wpływy z nadzwyczajnej daniny państwowej według stanu na dzień 31 marca 1922 r. wynoszą 27.922.074.192 marek, w porównaniu przeto z wpływami według stanu na dzień 25 marca 1922 r. które wynosiły 22.492.478.000, wzrosły w ciągu 6 dni o 5.429.596.192 marki.

(Monitor Polski Nr. 87 — 1922 r.).

Podatki bezpośrednie.

149.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 9 marca 1922 r.

w sprawie zmiany § 12 rozporządzenia z dnia 8 marca 1921 r. w przedmiocie wykonania ustawy o podatku od kapitałów i rent.

Na mocy art. 57 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o podatku od kapitałów i rent (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 517) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1921 r. w sprawie przekazania Ministrowi Skarbu administracji skarbowej na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. r. 1922, Nr. 4, poz. 19) zarządza się, co następuje:

§ 1. Paragraf 12 rozporządzenia Ministra Skarbu wydanego w porozumieniu z Ministrem b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 8 marca 1921 r. w przedmiocie wykonania ustawy o podatku od kapitałów i rent (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 199) otrzymuje następujące brzmienie:

„§ 12 — do art. 3 ustęp B 2 ustawy.

Za instytucje drobnego kredytu, w rozumieniu ustawy, uważa się spółdzielnie oraz zrzeszenia, wymienione w art. 117 ustawy z dn. 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733), których podstawowem zadaniem statutowem jest przyjmowanie wkładów pieniężnych oraz udzielanie członkom pożyczek, o ile wysokość udzielonego przez nie jednej osobie kredytu nie przekracza sumy 100,000 mk."

§ 2. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od roku podatkowego 1922.

Minister Skarbu:
(—) *Michalski.*

(Dz. Ustaw Nr. 26 z dnia 13 kwietnia 1922 r., poz. 216).

Opłaty stemplowe.

150.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 6 marca 1922 r.

w przedmiocie uchylenia rozporządzenia b. Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich w sprawie opłat skarbowych od umów dotyczących sprzedaży lasów.

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 4 lutego 1921 roku o unormowaniu stanu prawno-politycznego na ziemiach przyłączonych do obszaru Rzeczypospolitej na podstawie umowy o preliminaryjnym pokoju i rozejmie, podpisanej w Rydze dnia 12 października 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16 poz. 93), zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustęp drugi § 1 rozporządzenia z dnia 30-go sierpnia 1921 roku w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej rozporządzenia o poborze opłat stemplowych, dekretu o opłacie od podań i świadectw urzędowych, art. 6—10 ustawy o podwyższeniu i zrównaniu stawek przy niektórych opłatach stemplowych oraz ustaw o opłatach stemplowych od ubezpieczeń, od weksli i od sprzedaży przedmiotów zbytku na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie oraz na powiaty: grodzieński, wołkowyski i białowieski województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr. 82 poz. 567) uzupełnia się w ten sposób, iż uchyla się także rozporządzenie komisarza generalnego ziem wschodnich z dnia 5 listopada 1919 r. w sprawie opłat skarbowych od umów, dotyczących sprzedaży lasów (Dz. Urz. Z. C. Z. W. Nr. 30 poz. 322).

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze zyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Prezydent Ministrów:
(—) *Antoni Ponikowski.*

Minister Skarbu:
(—) *Michalski.*

(Dz. Ust. Nr. 21 z d. 31/III—1922 r., poz. 171).

151.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 17 marca 1922 roku

celem wykonania — na obszarze b. dzielnicy pruskiej — ustawy z dnia 16 lipca 1920 roku o opłatach stemplowych od ubezpieczeń.

Na podstawie art. 18 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o opłacie stemplowej od ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 509) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. r. 1922 Nr. 4, poz. 19) zarządza się co następuje:

1. Instytucje ubezpieczeniowe.

(art. 1 ustawy).

§ 1. Przez instytucje ubezpieczniowe należy rozumieć wszelkie instytucje państwowe i prywatne, zajmujące się zawodowo zawieraniem umów ubezpieczenia, niezależnie od tego, czy czynność wchodzi w zakres ich zajęcia głównego, czy też należy do zajęć ubocznych (np. przedsiębiorstwa kolejowe, transportowe, składowe i t. p.).

Obojętnem jest przytem, czy powyższe instytucje ubezpieczeniowe są spółkami akcyjnemi czy zrzeszeniami opartemi na wzajemnej odpowiedzialności członków (związki, stowarzyszenia i t. p.).

§ 2. Za instytucje ubezpieczeniowe uważa się także zakłady zaopatrzenia (instytuty pensyjne i t.p.) bez względu na to, czy są to zakłady wspólnego zaopatrzenia, czy też specjalne fundusze zaopatrzenia, zebrane w całości lub w części ze składek członków, a przeznaczone na zapewnienie zaopatrzenia (np. na starość, podczas wdowieństwa, koszta pogrzebowe i t. p.) bądź członkom, bądź innym osobom np. wdowom po członkach.

Nie stanowi przytem różnicy, czy zakład zaopatrzenia jest samoistnym podmiotem prawnym, czy też służący mu majątek należy do osoby trzeciej, lub czy fundusz zaopatrzenia po rozwiązaniu zakładu przypada uczestnikom, czy nie.

Nie ma znaczenia także okoliczność, czy zakład zaopatrzenia został założony przez członków, czy też przez osoby inne, czy ograniczony jest tylko na członków, czy nie, czy ma własny zarząd, czy też jest zarządzany przez inną osobę, wreszcie czy trzecia osoba jest obowiązaną do wypełnienia roszczenia do zaopatrzenia, czy też tylko za wypełnienie roszczenia odpowiada.

2. Przedmiot opłaty.

(art. 1 i 2 ustawy).

§ 3. Przedmiotem opłaty są nietylko pierwsze umowy ubezpieczenia, lecz także umowy o przedłu-

żenie, zmianę ubezpieczenia i t. p., bez względu na to, czy przy zawarciu powyższych umów sporządzono dokument, czy nie, i czy posiada on przepisane formalności prawne.

To samo dotyczy umów zawartych przez przystąpienie do zrzeszeń, opartych na wzajemnej odpowiedzialności członków, i do zakładów zaopatrzenia (§ 2).

§ 4. Przez wypłaty sum ubezpieczeniowych należy rozumieć wszelkie świadczenia ubezpieczającego na rzecz ubezpieczonego lub osoby trzeciej, bez względu na to, jaką mają nazwę.

Należą tu także wypłaty za wykup polis.

W zakładach zaopatrzenia (§ 2) za wypłatę sum ubezpieczeniowych uważa się sumę wszystkich w ciągu roku rachunkowego wypłaconych kwot zaopatrzenia.

Świadczenia wpisane na dobro należy uważać za wypłatę.

3. Podstawa obliczenia 3% opłaty.

§ 5. Podstawę do obliczenia trzyprocentowej opłaty (art. 2 ustęp 1) stanowi suma wszystkich składek, zebranych na podstawie umów lub postanowień statutowych w ciągu roku rachunkowego z każdego działu ubezpieczenia.

§ 6. Do podstaw obliczenia należą także wszelkie pobory dodatkowe, nie stanowiące zwrotu opłat stemplowych od umowy ubezpieczenia lub innych danin publicznych, uiszczonych przez ubezpieczającego na rzecz Państwa lub związków samorządnych.

§ 7. Składka podlega opłacie bez potrącenia z niej: wydatków na administrację (koszta handlowe, organizacji, akwizycji, na opłacenie lekarzy i t.p.), roszczeń ubezpieczonego lub osób trzecich do pewnej części składki (z tytułu prowizji), albo do części w zyskach instytucji ubezpieczeniowej (udział w zyskach i t. p.) z wyjątkami, wskazanemi w § 13 ustęp 2, i udziałów przekazanych zakładom reasekuracyjnym.

§ 8. Za pobory dodatkowe należy uważać dopłaty na koszta administracji, polisowe, porto, badania lekarskie i t. p.

Natomiast kary za niedopełnienie umowy ubezpieczenia, procenty za zwłokę w uiszczeniu składek, koszta ustalenia szkody, sądu rozjemczego, nie należą do podstaw obliczenia opłaty.

§ 9. W zakładach ubezpieczeniowych, opartych na wzajemnej odpowiedzialności członków, należą do podstawy obliczenia opłaty także kwoty uiszczone przy wstąpieniu, zapisaniu lub przyjęciu, składki na fundusz gwarancyjny, rezerwowy i wszelkie dopłaty.

§ 10. W zakładach zaopatrzenia stanowią podstawę obliczenia opłaty wszelkie świadczenia członków i osób trzecich na podstawie umów lub postanowień statutowych, o ile świadczenia te służą do uzasadnienia roszczenia do zaopatrzenia.

§ 11. W zakładach zaopatrzenia pracowników należą do podstaw obliczenia opłaty, oprócz świadczeń członków, także świadczenia pracodawców i osób trzecich, przewidziane bądź w umowach, bądź w statutach, jeśli służą do uzasadnienia roszczenia do zaopatrzenia, niezależnie od tego, czy świadczenia te następują w wykonaniu obowiązku przyjętego zamiast pracownika, czy też w wykonaniu osobistego obowiązku.

Natomiast nie należą do podstaw obliczenia opłaty dary dobrowolne pracodawców lub osób trzecich, nie przewidziane w umowach lub statutach, lub wprawdzie przewidziane, jednak nie mające żadnego związku z roszczeniem poszczególnych członków zaopatrzenia.

§ 12. Wszelkie dopłaty składek, wynikające ze zmiany warunków ubezpieczenia, np. dopłaty zniżek, przyznanych pierwotnie w składkach, w wypadku wcześniejszego rozwiązania umowy ubezpieczenia od szkody, należą również do podstaw obliczenia opłaty.

§ 13. Z zebranej sumy składek (art. 2 ustęp 1 ustawy) należy potrącać:

1) składki i pobory dodatkowe, podlegające zwrotowi z powodu całkowitego lub częściowego rozwiązania umowy ubezpieczenia (storno),

2) zwroty (bonus), wynikające z udziału w zyskach ubezpieczonych w zakładach ubezpieczeń, opartych na wzajemnej odpowiedzialności członków.

§ 14. Jeśli wskutek zmiany ubezpieczenia na ubezpieczenie wolne od składek, zaliczono składki, wpłacone za zmienione ubezpieczenie, na poczet nowego ubezpieczenia, to składki te nie podlegają opłacie.

Podstawa obliczenia 1% opłaty.

§ 15. Podstawę do obliczenia 1%-owej opłaty (art. 2 ustęp 2 ustawy) stanowi ogólna suma wypłat, dokonanych w ciągu roku rachunkowego na podstawie umów ubezpieczenia, albo postanowień statutowych zakładu ubezpieczenia.

Należą tu zatem:

1) w zakładach ubezpieczeniowych: a) wynagrodzenia szkód (sumy ubezpieczeniowe lub renty) po nadejściu wypadku, przewidzianego w umowie lub statucie, wypłaty za wykup polis, zwroty składek i t. p. świadczenia, b) wypłaty ubezpieczonym udziałów w zyskach;

2) w zakładach zaopatrzenia: wszystkie kwoty zaopatrzenia, wypłacone stosownie do postanowień umów lub statutów.

§ 16. Nie podlegają opłacie zwroty nienależnie wpłaconych składek lub części składek z powodu wygaśnięcia lub nieistnienia stosunku ubezpieczenia.

§ 17. Przy obliczeniu powyższej opłaty nie mogą być wyłączone z podstawy obliczenia: udziały zakładów reasekuracyjnych, daniny publiczne, przypadające z powodu istnienia stosunku ubezpieczenia lub zaopatrzenia, roszczenia wzajemne zakładów ubezpieczenia, potrącane przy wypłacie, np. z tytułu niespłaconej zaliczki, udzielonej na polisę, lub z tytułu zaległych składek i t. p.

§ 18. Obowiązek do uiszczenia opłaty od powyższych świadczeń powstaje z chwilą dokonania wypłaty.

Zadatki na poczet wynagrodzeń szkód (sum ubezpieczeniowych) podlegają opłacie w tym roku rachunkowym, w którym dokonano wypłaty zadatku.

5. Uwolnienia od opłat stemplowych.

(art. 5).

§ 19. Opłaty, określone w art. 2 ustawy, mieszczą w sobie opłaty stemplowe od wszelkich doku-

mentów sporządzonych celem zawarcia, stwierdzenia lub przedłużenia umowy (wnioski ubezpieczenia, świadectwa tymczasowe, polisy, polisy dodatkowe, duplikaty polis, pokwitowania, dokumenty, dotyczące rozwiązania umowy, kwity na zwroty składek lub ich części, dokumenty dotyczące redukcji ubezpieczenia, kwity na wypłacone wynagrodzenia szkód i inne świadczenia ubezpieczających na rzecz ubezpieczonych i t. p., o ile opierają się na umowach ubezpieczenia lub postanowieniach statutowych).

Opłaty powyższe nie obejmują jednak opłat od dokumentów, sporządzonych z powodu zaciągnięcia i zwrotu pożyczki na polisę, oraz opłat od weksli i dokumentów uważanych narówni z wekslami, jeśli te dwa ostatnie rodzaje dokumentów wystawiono celem pokrycia składek, należnych od ubezpieczonych.

6. Uwolnienia od opłat, określonych w art. 2 ustawy.

(art. 6 ustawy).

a) Ubezpieczenia przymusowe.

§ 20. Umowy, zawierane przez instytucje przymusowych ubezpieczeń społecznych są wówczas wolne od opłat, przewidzianych w art. 2 ustawy, gdy ubezpieczeni podlegają przymusowi ubezpieczenia na podstawie następujących obowiązujących ustaw:

1) niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. (Dziennik Ustaw Rzeszy niemieckiej str. 509),

2) niemieckiej ustawy z dnia 20 grudnia 1911 r. o ubezpieczeniu urzędników prywatnych (Dziennik Ustaw Rzeszy niemieckiej str. 989) i rozporządzenia Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 1 września 1920 r. (Dziennik Urzędowy Nr. 56 poz. 453) w sprawie rozszerzenia obowiązku ubezpieczenia urzędników prywatnych,

3) pruskiej ustawy z dnia 3 czerwca 1912 r. (Zbiór Ustaw pruskich str. 97) o stowarzyszeniach górniczych,

4) rozporządzenie Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 10 września 1920 r. (Dziennik Urzędowy Nr. 56, poz. 455) w przedmiocie kasy emerytalnej robotników kolei żelaznych w b. dzielnicy pruskiej,

5) ustawy z dnia 19 maja 1920 r. o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby (Dz. U. R. Z. z r. 1920 Nr. 44, poz. 272).

§ 21. W wypadkach, w których zachodzi wątpliwość, czy daną instytucję ubezpieczeniową należy uważać za instytucję przymusowych ubezpieczeń społecznych, rozstrzyga Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem b. Dzielnicy Pruskiej.

b) Umowy zawierane poza granicami Rzeczypospolitej.

§ 22. Umowy, zawierane poza granicami Rzeczypospolitej przez zagraniczne oddziały polskich instytucji ubezpieczeniowych, są wolne od opłat (art. 2 ustawy), jeżeli zakład główny, mający siedzibę w granicach Państwa, udowodni, że umowy te uległy zagranicą analogicznym opłatom.

Jako dowód należy przedłożyć władzy skarbowej jednocześnie z obliczeniem (art. 9 ustawy) uwierzytelniony przez upełnomocnionego przedstawiciela Państwa Polskiego wyciąg z zagranicznych przepisów prawnych, na podstawie których umowy tego rodzaju podlegają opłatom analogicznym zagranicą.

W braku powyższego dowodu ulegają umowy wskazane w ustępie 1, opłatom (art. 2 ustawy) narówni z umowami, zawieranemi w granicach Państwa.

7. Miejsce i sposób uiszczenia opłat.

(art. 8 ustawy).

§ 23. Opłaty (art. 2 ustawy) należy uiszczać w tych kasach skarbowych uprawnionych do przyjmowania opłat od ubezpieczeń, w których okręgu ma siedzibę centralny zarząd zakładu ubezpieczeniowego krajowego lub reprezentacja (agencja) zakładu ubezpieczeniowego obcokrajowego.

§ 24. Celem uiszczenia opłat należy złożyć w kasie skarbowej deklarację, która ma zawierać kwotę opłaty, wyrażoną cyframi i słowami, nazwę i siedzibę uiszczającego zakładu ubezpieczeniowego, przedmiot opłaty, okres czasu, za który uiszcza opłatę, miejsce i datę wystawienia, tudzież podpis.

8. Uiszczenie opłaty na poczet. Obliczenie opłat wedle zamknięć rachunkowych.

(art. 9 ustawy).

§ 25. Zakłady ubezpieczeniowe nowopowstałe lub istniejące krócej niż rok kalendarzowy mają aż do pierwszego ustalenia opłat na podstawie zamknięć rachunkowych za cały ubiegły rok rachunkowy uiszczać opłaty (art. 9 ustęp 1 ustawy) za każdy ubiegły kwartał kalendarzowy, według sum składek, zebranych w ubiegłym kwartale i według sum wypłat, dokonanych w ciągu ubiegłego kwartału.

§ 26. Obliczenie celem ustalenia opłat (art. 2 ustawy), dokonane na podstawie zatwierdzonych zamknięć rachunkowych, należy złożyć temu urzędowi skarbowemu podatków bezpośrednich i opłat skarbowych, w którego okręgu ma siedzibę centralny zarząd zakładu ubezpieczeniowego krajowego lub reprezentacja (agencja) zakładu ubezpieczeniowego zagranicznego.

Do obliczenia powyższego mają być załączone zamknięcia i sprawozdania rachunkowe danego zakładu.

§ 27. Obliczenie (art. 9 ustęp 2 ustawy) ma zawierać w oddzielnych rozdziałach:

1) kwoty roczne całego obrotu, dotyczącego opłat, nie wyłączając obrotu wolnego od opłat, w sumach końcowych, lecz oddzielnie według:

a) poszczególnych działów ubezpieczeń, a w tych działach według składek, poborów dodatkowych, wynagrodzeń szkód (sum ubezpieczeniowych) łącznie ze zwrotami składek, udziałów w zyskach i sum wypłaconych za wykup polis;

b) świadczeń członków, świadczeń innych osób i świadczeń zakładu zaopatrzenia;

2) kwoty roczne całego obrotu, wolnego od opłat, według podziału, wskazanego pod lit. a) i b), rozdzielone ponadto według poszczególnych rodzajów uwolnienia;

3) podstawy wymiaru, które okażą się przez przeciwstawienie sum rocznych końcowych pod 1) i 2), powstałe z sum rocznych, podlegających tej samej stawce opłaty (3% lub 1%) wzięte razem; przypadające od nich opłaty i łączną sumę opłat;

4) sumę łączną opłat, uiszczonych na poczet (art. 9 ustęp 1 ustawy) i daty uiszczenia;

5) różnicę (dopłatę lub nadpłatę), okazującą się z przeciwstawienia kwot opłat pod 3) i 4);

6) różnicę, okazującą się między wpisami w obliczeniu rocznem (i jego załącznikach), a wpisami w zamknięciach i sprawozdaniach rachunkowych, i wyczerpujące wyjaśnienia tej różnicy.

§ 28. Różnicę (art. 9 ustęp 3 ustawy) należy uiścić w sposób, wskazany w §§ 23 i 24. Wyrównanie opłaty (art. 9 ustęp 4 ustawy) należy dokonać w ciągu miesiąca od dnia doręczenia orzeczenia władzy skarbowej.

9. Kontrola.

(art. 15 ustawy).

§ 29. Zakłady ubezpieczeniowe krajowe oraz przedstawiciele zakładów ubezpieczeniowych obcokrajowych obowiązani są podać władzy skarbowej (§ 26) swą firmę i złożyć statuty i warunki ubezpieczenia w ciągu miesiąca po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia.

O zmianach w statutach lub warunkach ubezpieczenia należy donieść w ciągu dni 14-tu po zatwierdzeniu przez władzę, dołączając po dwa egzemplarze statutów i warunków.

Zakłady nowopowstałe mają podać swą firmę i złożyć statuty i warunki w trybie i terminie, wskazanych w ustępie 2.

10. Postanowienia przejściowe.

§ 30. Opłatom (art. 2 ustawy) i przepisom, dotyczącym tych opłat, podlegają także i te świadczenia (art. 3 ustawy), dokonane po wejściu w życie ustawy, które opierają się na umowach, zawartych przed wejściem w życie ustawy.

§ 31. Obliczenie celem ustalenia opłat (§ 26) należy na obszarze województwa poznańskiego składać narazie urzędowi opłat stemplowych i podatku spadkowego w Poznaniu — do czasu przejęcia czynności tego urzędu przez urzędy skarbowe podatków bezpośrednich i opłat skarbowych.

§ 32. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) *Michalski.*

(Dz. Ust. R. P. z dn. 8/IV. 1922 r. Nr. 24, poz. 205).

Podatki konsumcyjne.

152.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 17 lutego 1922 roku

w przedmiocie częściowej zmiany rozporządzenia wykonawczego b. austr. Ministerstwa Skarbu z dnia 21 lipca 1899 r. do ustawy o opodatkowaniu wódki, obowiązującej na obszarze b. zaboru austrjackiego, oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 28 października 1921 r. o opodatkowaniu spirytusu i wyrobów wódczanych.

Na zasadzie art. 1. ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. P. P. P. Nr. 65, poz. 391) oraz art. 7 i 8 ustawy z dnia 8 kwietnia 1919 r. w przedmiocie objęcia przez Ministerstwo Skarbu administracji skarbowej na ziemiach polskich, które wchodziły w skład b. monarchji austrjacko - węgierskiej (Dz. P. P. P. Nr. 31, poz. 261) zarządza się co następuje:

§ 1. Ustęp drugi punktu 3, § 27. I. części II. rozporządzenia b. austr. Ministerstwa Skarbu z dnia 21 lipca 1899 r., wydanego celem wykonania cesarskiego rozporządzenia z dnia 17 lipca 1899 (austr. Dz. U. P. Nr. 120), zmieniającego ustawy o podatkach pośrednich, pozostających w ścisłym związku z produkcją przemysłową, tudzież austrjacko-węgierską taryfą cłową (austr. Dz. U. P. Nr. 130), oraz ustęp drugi punktu 3. § 10, rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 28 października 1921 roku o wykonaniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 października 1921 r. w przedmiocie opodatkowania spirytusu i wyrobów wódczanych (Dz. U. R. P. Nr. 96, poz. 705) otrzymuje następujące brzmienie.

„W pozwoleniu należy zarazem wymienić, czy i w jakiej wysokości obowiązany jest przedsiębiorca uiszczać Skarbowi Państwa odszkodowanie za koszta spowodowane dozorem organów skarbowych. To odszkodowanie obejmuje tylko takie należytości i o tyle, jakie i o ile przysługują organom skarbowym za pełnienie czynności służbowych poza zwykłem miejscem służbowem".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) *Michalski.*

(Dz. Ust. R. P. Nr. 21 z dn. 31/III. 1922 r., poz. 173).

153.

OKÓLNIK L. 1889 22 W. II.

Do Izb Skarbowych i do Dyrekcji Skarbu w Cieszynie:

W artykule 207 i w dodatku I ratyfikowanej ustawą z dnia 17 grudnia 1921 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 16, p. 139 z dnia 21 marca 1922 r.), umowy zawartej dnia 24 października 1921 r. pomiędzy Polską a Wolnem Miastem Gdańskiem, celem wykonania i uzupełnienia Polsko - Gdańskiej Konwencji z dnia 9 listopada 1920 r. uregulowano aż do czasu dostosowania ustaw wolnego m. Gdańska, dotyczących monopoli i podatków pośrednich, do ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, obrót towarów, stanowiących przedmiot monopoli wzgl. podlegających podatkom pośrednim. Obrót tych towarów odbywać się może między oboma obszarami tylko w drodze postępowania przekazowego, unormowanego w dodatku I do artykułu 207 — 208 umowy i to na drogach żelaznych wzgl. linjach statków parowych, tudzież na drogach lądowych ustalonych w czasie dodatkowych pertraktacji w dniu 18.3. 1922 r.

Temi drogami lądowemi są:

szosy prowadzące z w. m. Gdańska do Polski:

a) otwarte przez całą dobę (24 godzin) dla ruchu osobowego i towarowego:

1) Sopoty — Mały Kack.
2) Rynarzewo — Wysoka.
3) Brentowo — Bastanowo.
4) Karczemki — Kokoszki.

5) Trzepowo — Nowa Karczma.
6) Skarszewy — Trąbki Wielkie.
7) Godziszewo — Gołębiewo.
8) Miłobędź — Kolnik.
9) Jetlarnia — Czatkowy.
10) Lisewo — Tczew.

b) szosy i drogi otwarte dla ruchu osobowego i transportowego w porze dziennej od wschodu do zachodu słońca, nie krócej jednak, jak od godziny 7 rano do 7 wieczór:

11) Sopoty — Orłowo (nad Brzegiem).
12) Sopoty — Wielki Kack.
13) Kolbudy — Łapino.
14) Kamela — Dolna Huta.
15) Szpon — Szklana Góra.
16) Sucha Huta — Nowy Wiec.
17) Boszpole — Graniczna Wieś.
18) Sobowidz — Lichtenstein.
19) Piekło — Wielichnówki.

Przewóz i przenoszenie towarów, tudzież przekroczenie granicy na innych drogach, jest bezwarunkowo zakazane.

Towary powołane na wstępie, przewożone lub przenoszone z w. m. Gdańska do Polski lub naodwrót muszą być zaopatrzone w unikat zgłoszenia (kartę przekazową). Bez tego unikatu nie wolno towaru ani przewozić ani przenosić (§ 2 ustęp 5 załącznika I do art. 207 i 208 umowy).

Towary stanowiące przedmiot monopolu mogą być wysyłane z jednego do drugiego obszaru w granicach dozwolonych kontyngentów — w drodze postępowania przekazowego. Wysokość kontyngentów będzie dodatkowo zakomunikowana po jej ustaleniu.

Od obowiązku przekazywania są wolne wyszczególnione w § 5 załącznika I ilości towarów.

Obecnie stanowią przedmiot monopolu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej: sól, sacharyna, tytoń, a podatkom pośrednim podlegają: 1) spirytus i jego przetwory, jak: wódki, likiery, rumy, koniaki, esencje i ekstrakty esencji spirytusowych i sporządzone na spirytusie wyroby perfumeryjne, kosmetyczne, lakier, politura, gotowe lekarstwa i ekstrakty używane w medycynie, 2) cukier i wyroby cukrowe, jak: cukierki, kandyzowane owoce, czekolada i inne towary (także półfabrykaty), zawierające kakao, 3) wino i wino musujące, 4) piwo, 5) drożdże prasowane, 6) zapałki, 7) wody mineralne (w b. dzielnicy pruskiej), 8) karty do gry, 9) oleje mineralne. Na obszarze wolnego miasta Gdańska podlegają podatkom pośrednim (akcyzie) tytoń, surogaty tytoniu i papierosy, wody mineralne, wino i wino musujące, piwo, środki do zapalania (zapałki), środki do oświetlania (żarówki), spirytus, kwas octowy, cukier, sól, karty do gry, a wkrótce i oleje mineralne. Przedmiotem monopolu będzie wkrótce sacharyna.

Za zgodą delegacji Polsko-Gdańskiej wykluczono do dnia 10.10. 1922 r. od obrotu przekazowego cukier gdański — natomiast dopuszczono do obrotu przekazowego wyroby cukrowe.

Przedmiotem obłożenia akcyzą od cukru w obrocie między w. m. Gdańskiem a Rzeczypospolitą Polską unormowanym w art. 207 umowy Polsko-Gdańskiej z dnia 24 października 1921 r. jest każdy cukier, który dostał się do obrotu lub (jako taki) znajduje się w cukierkach, kandyzowanych owocach, czekoladzie i innych towarach (także w półfabrykatach), zawierających kakao, tudzież w likierach.

Za podstawę obliczenia akcyzy od cukru zawartego w wymienionych wyżej towarach należy przyjmować poniżej oznaczoną zawartość cukru (sacharozę), o ile nie rości się wyraźnie prawa do uiszczenia akcyzy podług mniejszej zawartości cukru:

1) co do cukierków — 70% czystej wagi,
2) co do kandyzowanych owoców — 70% czystej wagi,
3) co do czekolady i innych towarów, zawierających kakao 70% czystej wagi,
4) Dla likierów 30 kg. w stu litrach.

Cukierkami są wszystkie te towary, których przeważnym składnikiem jest cukier różnych rodzajów, jak: karmelki, także nadziewane, cukier owsiany, roks-drops, wszystkie rodzaje bonbonów, pomadek, pasty kandyzowane w kształtach (figurkach), pastylki i placuszki cukrowe, mączki cukrowe (dragees) etc; natomiast pieczywa nie zalicza się do cukierków.

Do kandyzowanych owoców zalicza się także owoce lub części owoców w cukrowej powłoce. Do takich należą też tak zwane kotłowe dragées, cukrowane migdały etc.

Czekoladą i towarami, zawierającemi kakao, jest masa z kakao (czysta lub z przymieszką mąki) w najróżniejszych kształtach, którą przerobiono równomiernie z cukrem (sacharozą).

Likierami są gorące płyny wyskokowe, jak benedyktynka, curaçao, kminkówka, anyżówka, esencja ponczowa, miętówka, chartreuse etc. Wódki i likiery w obrocie między Rzecząpospolitą Polską a w. m. Gdańskiem nie mogą zawierać więcej, jak 45% alkoholu.

Gdy obowiązany do uiszczenia akcyzy rości sobie prawo do uiszczenia akcyzy podług mniejszej zawartości cukru, wówczas powinien podać wyraźnie w zgłoszeniu jej wysokość i zobowiązać się do zwrotu kosztów, które urosną z powodu zbadania podjętych próbek.

Akcyzę należy jednak i w tym wypadku wymierzyć według podanej wyżej zawartości cukru z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania. W razie zgłoszenia towarów o różnej zawartości cukru powinien organ skarbowy z każdego gatunku towaru podjąć próbkę w wadze co najmniej 200 gr. z naczyń, na których wybór strona nie powinna mieć wpływu, napełnić te próbki do flaszeczek szklanych, dostarczonych przez stronę, następnie nałożyć na nie pieczęcie urzędowe, tudzież strony i przesłać po odpowiedniem opakowaniu do zbadania urzędowi przeznaczonemu do badania takich towarów. Koszta analizy ponosi strona.

Nadwyżkę opłaconej akcyzy wynikającą ewentualnie dla strony na podstawie certyfikatu zbadania należy jej zwrócić po strąceniu należących się, a nie zapłaconych ewentualnie przez stronę kosztów spowodowanych analizą.

Przedmiotem obłożenia akcyzą od spirytusu w obrocie między w. m. Gdańskiem a Rzecząpospolitą Polską są prócz wódek, likierów, rumu, koniaku, esencji i ekstraktów esencji spirytusowych, których zawartość alkoholu winna być podana w dokumencie przekazowym, także sporządzone na

spirytusie: wyroby perfumeryjne, kosmetyczne, lakier, politura, gotowe lekarstwa i ekstrakty używane w medycynie.

Za podstawę obliczenia akcyzy według stopy 2100 mk. za litr stustopniowy od alkoholu zawartego w wyrobach perfumeryjnych, kosmetycznych, lakierach i politurze, tudzież ekstraktach i esencjach spirytusowych należy przyjąć 70% objętości płynu, wzgl. jego wagi łącznie z opakowaniem, o ile nie rości się wyraźnie prawa do uiszczenia akcyzy podług mniejszej zawartości alkoholu. W tym ostatnim wypadku mają analogiczne zastosowania powyżej cytowane postanowienia co do poboru akcyzy od cukru.

Od wódek, likierów, rumu, koniaków, których zawartość alkoholu nie może przekraczać 45°, tudzież od lekarstw i ekstraktów używanych w medycynie pobiera się akcyzę wedle faktycznej zawartości alkoholu.

Jako urzędy przekazujące (urzędy miejsca wysłania względnie urzędy odbiorcze (§ 2 i 4 dodatku I do art. 207 i 208 umowy polsko-gdańskiej) mają spełniać funkcję urzędy akcyz i monopolów (władze skarbowe I Instancji), względnie organa przez nie do tego upoważnione.

Wzór zgłoszenia, rejestru wysyłkowego i rejestru odbioru (punkt 2 § 2 i § 9 dodatku I do art. 207 — 208 umowy Polsko-Gdańskiej), tudzież wyciąg z umowy Polsko-Gdańskiej zawierającej postanowienia dotyczące obrotu towarami podległemi akcyzie lub stanowiacemi przedmiot monopolu dołącza się celem wydania dalszych zarządzeń.

Druki te należy zamawiać w Wydziale druków Ministerstwa Skarbu w sposób właściwy — do czasu wyczerpania starego zapasu druków, które można używać po odpowiedniem uzupełnieniu.

Co do zwrotu podatku spożywczego od przekazanych do Gdańska towarów opodatkowanych (Art. 207 p. 5 umowy) wyda się dodatkowe zarządzenie.

Warszawa, d. 31 marca 1922 r.

Za Ministra Skarbu:

(—) *Dr. Mikulecki*,

Dyrektor Departamentu.

WYCIĄG Z UMOWY,

zawartej dnia 24.X 1921 r. pomiędzy Polską a Wolnem Miastem Gdańskiem, celem wykonania i uzupełnienia polsko-gdańskiej konwencji z dnia 9 listopada 1920 r. o ile umowa ta dotyczy obrotu towarami podległymi akcyzie lub stanowiącymi przedmiot monopolu.

Art. 207.

Aż do czasu dostosowania ustaw Wolnego Miasta Gdańska, dotyczących monopoli i podatków pośrednich, do ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, obowiązują następujące postanowienia:

1. Przy wprowadzaniu towarów, podlegających na obszarze swego przeznaczenia monopolowi lub podatkowi pośredniemu, z wspólnej zagranicy, bądź to przez gdański urząd celny z przeznaczeniem do Polski, bądź też przez polski urząd celny z przeznaczeniem do Gdańska, należy towary te po ich nadejściu, celem oclenia i pobrania opłaty monopolowej, lub też podatku pośredniego przekazać do urzędu celnego lub skarbowego, właściwego dla miejsca przeznaczenia towarów.

2. Jeżeli takie towary, które wytworzono na obszarze jednej ze stron, lub które wprowadzono tam do wolnego obrotu, wysyłane być mają na obszar drugiej strony, natenczas przed wysłaniem należy je zgłosić do właściwego urzędu skarbowego; ten zaś winien je przekazać urzędowi celnemu lub skarbowemu, właściwemu dla miejsca przeznaczenia towarów, celem pobrania od nich podatku według obowiązujących tam przepisów.

3. Przekazanie towarów, stanowiących przedmiot monopolu państwowego, może nastąpić dopiero po przedstawieniu zezwolenia władzy monopolowej, potrzebnego do ich przywozu lub wywozu.

4. Obie strony ustanowią we wzajemnem porozumieniu dla towarów, stanowiących przedmiot monopolu państwowego kontyngent, w którego ramach towary takie, wytworzone na obszarze jednej Strony, bez osobnego zezwolenia Zarządu monopoli, mogą być przywożone na obszar monopolowy strony drugiej, lub tez z obszaru tego wywożone. Przy przywozie należy uiścić opłatę monopolową. Na towary, będące przedmiotem wywozu ma być we wzajemnem porozumieniu ustanowiona zniżona cena monopolowa.

5. Od towarów, podlegających na obszarze jednej ze stron podatkowi pośredniem,u a przechodzących pod nadzorem urzędowym z tego obszaru na obszar drugiej strony, nie będzie pobierany podatek obowiązujący na obszarze, z którego towar się wywozi, a podatek już pobrany będzie zwrócony.

Art. 208.

Stwierdza się, że w poszczególnych dzielnicach Rzeczypospolitej Polskiej i na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, stanowią przedmiot monopolu państwowego lub też podlegają podatkowi pośredniemu towary, które wymieniono w rozdziale 1 załącznika 1. Rozdział ten może ulec zmianie w miarę wydawania przepisów ustawowych Przekazywanie towarów, wymienionych w rozdziale 1 załącznika 1, odbywa się według postanowień, zawartych w rozdziale 2 tegoż załącznika.

Art. 209.

Ściganie i karanie czynów przestępnych przeciwko postanowieniom, zawartym w artykułach 207 i 208, oraz w załączniku 1, rozdziale 2, pozostawia się osobnemu ustawowemu unormowaniu dla każdego obszaru z osobna, po wzajemnem porozumieniu.

Art. 210.

1) Postanowienia karne w dziedzinie cła, pomoc prawna, jakoteż wyjątki od taryfy celnej, zostaną ustalone w osobnej umowie.

2) Gdyby osobna umowa w przedmiocie postanowień karnych w dziedzinie cła, nie miała wejść w życie do dnia 1-go stycznia 1922 r., natenczas, aż do jej wykonania będą obowiązywały na obszarze Wolnego Miasta Gdańska dotychczasowe postanowienia karne."

Załącznik 1.

do art. 207 i 208 umowy.

Rozdział I.

§ 1.

Na obszarach obu stron są przedmiotem monopolu państwowego i podlegają podatkom pośrednim następujące towary.

I.

Na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej:

1. Przedmiot monopolu państwowego stanowią:

a) w byłym zaborze rosyjskim: spirytus, cukier, sól, sacharyna, tytoń i wyroby tytoniowe, oleje mineralne;

b) w byłym zaborze austrjackim: spirytus, cukier, sól, sacharyna, tyton i wyroby tytoniowe, oleje mineralne;

c) w byłej dzielnicy pruskiej: spirytus, cukier.

2. Podatkom pośrednim podlegają:

a) na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej: piwo, zapałki, karty do gry;

b) w byłym zaborze rosyjskim: gilzy i bibułki do papierosów, drożdże prasowane i węgiel kamienny;

c) w byłym zaborze austrjackim: wino, wino musujące;

d) w byłej dzielnicy pruskiej; sacharyna, tytoń, papierosy, gilzy i bibułki do papierosów, wino i wino musujące, wody mineralne, środki do oświetlania, kwas octowy i sól.

II.

Na obszarze Wolnego Miasta Gdańska:

1) Żadne towary nie stanowią monopolu państwowego.

2) Podatkom pośrednim podlegają: tytoń, surogaty tytoniu, papierosy, wody mineralne, wino i wino musujące, piwo, środki do zapalania, środki do oświetlania, spirytus, kwas octowy, cukier, sól i karty do gry.

Rozdział II.

§ 2.

1) Każdy, kto zamierza wysłać przedmioty, wymienione w rozdziale 1 z obszaru Rzeczypospolitej Polskiej do obszaru Wolnego Miasta Gdańska, lub na odwrót, w ilościach większych od ustalonych w § 5, jest obowiązany zgłosić to wprzód właściwemu urzędowi skarbowemu (urzędowi miejsca wysłania).

2) W zgłoszeniu, które ma być sporządzone w dwóch egzemplarzach, według wzoru (§ 10), należy podać:

a) dzień zgłoszenia,

b) nazwisko i adres wysyłającego,

c) nazwisko przewoźnika (przedsiębiorstwa transportowego),

d) ilość i rodzaj naczyń, względnie ilość pakunków,

e) rodzaj towaru,

f) wagę surową i czystą każdego naczynia, względnie pakunku,

g) nazwisko i adres odbiorcy,

h) urząd, do którego należy przesyłkę dostawić.

3) Jeżeli przesyłka zawiera towary stanowiące przedmiot monopolu państwowego, natenczas dołączyć należy wymagane pozwolenia na przywóz i wywóz.

4) Równocześnie ze zgłoszeniem należy dostawić do urzędowego zbadania towar razem z odnośnymi dokumentami przewozowymi (listem przewozowym, rachunkiem i t. p.).

5) Na prośbę wysyłającego urząd przyjmujący zgłoszenie może zezwolić na urzędowe zbadanie w lokalach przemysłowych wysyłającego.

6) Urząd przyjmujący zgłoszenie bada przesyłkę, co do ilości sztuk, co do wagi surowej i czystej, oraz co do jej zawartości. Jeżeli rewizja przesyłki nie daje żadnego powodu do zarzutów, natenczas urząd uwidoczni wynik rewizji w rejestrze przekazowym i na egzemplarzach zgłoszenia, oznaczy je bieżącą liczbą rejestru przekazowego, zaopatrzy przesyłkę w urzędowe zamknięcia i wyznaczy odpowiedni termin dla jej dostawienia. Po podpisaniu egzemplarzy zgłoszenia wydaje urząd przesyłkę wysyłającemu do transportu, wraz z unikatem zgłoszenia i innymi dokumentami konwojowymi, zaś duplikat zgłoszenia przesyła urzędowi odbiorczemu (urzędowi skarbowemu, względnie celnemu) miejsca przeznaczenia, podanemu w zgłoszeniu.

§ 3.

1) Przez podpisanie i odebranie zgłoszenia zobowiązuje się wysyłający dbać o to, aby przekazaną przesyłkę wraz z dokumentami konwojowymi dostawiono bez zmiany zawartości i ilości i bez naruszenia zamknięcia urzędowego, w terminie wyznaczonym, do wymienionego w zgłoszeniu urzędu odbiorczego miejsca przeznaczenia.

2) Jeżeli podczas transportu nastąpić musi zmiana miejsca przeznaczenia lub musi być przekroczony termin dostawienia, albo też zajdzie konieczność zmiany opakowania przesyłki, lub jeżeli podczas transportu zmieniła się ilość przesyłki, natenczas przewoźnik jest obowiazany zawiadomić bezzwłocznie o takiej zmianie najbliższy organ skarbowy, celem stwierdzenia stanu rzeczy i wydania dalszych zarządzeń, zapobiegających przekroczeniu ustaw podatkowych. Protokół z wyniku odnośnych czynności urzędowych należy dołączyć do dokumentów konwojowych.

3) Późniejsza zmiana miejsca przeznaczenia, jakoteż podział przesyłki na obszarze, do którego jest przeznaczona, może nastąpić tylko pod warunkiem dostawienia przedtem całej przesyłki w niezmienionym stanie do najbliższego urzędu skarbowego i poddania tejże przepisanej czynności urzędowej.

§ 4.

1) Na obszarze przeznaczenia, należy dostawić przekazaną przesyłkę wraz z dokumentami konwojowymi do urzędu odbiorczego (skarbowego lub celnego) właściwego dla odbiorcy i podanego w zgłoszeniu. Urząd ten porównuje otrzymany od

wysyłającego unikat zgłoszenia z duplikatem zgłoszenia i bada przesyłkę, co do ilości sztuk, co do wagi surowej i czystej, tudzież, co do jej zawartości. Jeżeli przesyłka nadeszła z nienaruszonemi zamknięciami urzędowemi i nie nasuwają się zresztą żadne wątpliwości, co do jej tożsamości, natenczas można zaniechać stwierdzenia wagi surowej i czystej, tudzież zawartości przesyłki.

2) Jeżeli rewizja przesyłki nie dała żadnego powodu do zarzutów, natenczas urząd odbiorczy wpisuje wynik rewizji w rejestrze odbiorczym i na egzemplarzach zgłoszeń, zaopatrując je w bieżące numery rejestru odbiorczego, pobiera przypadającą opłatę monopolową, względnie podatkową, notuje daty zapłaty zarówno w zgłoszeniach, jak i rejestrze odbiorczym i wydaje przesyłkę odbiorcy. Urząd odbiorczy, winien załatwiony w ten sposób unikat zgłoszenia przesłać niezwłocznie urzędowi wysyłającemu, podczas, gdy duplikat zgłoszenia należy dołączyć, jako dowód do rejestru odbiorczego.

3) Od ubytku, stwierdzonego przy badaniu przekazanego towaru, należy również pobrać przypadającą opłatę monopolową, względnie podatkową, o ile protokóły, dołączone do unikatu zgłoszenia nie dowodzą niezbicie, iż ubytek ten powstał na obszarze odbioru przesyłki bez winy wysyłającego lub przewoźnika i że brakującej ilości towaru nie usunięto bezprawnie z pod opodatkowania.

§ 5.

1) Od obowiązku przekazywania są wolne następujące ilości towarów:

a) piwa 2 litry.
b) wód mineralnych 2 litry,
c) wina 1 litr,
d) cygar 25, albo papierosów 50, albo tytoniu 50 gr.,
e) zapałek 10 pudełek,
f) środków do oświetlania 2 sztuki jednego i tego samego rodzaju,
g) drożdży 200 gr.

2) W obrocie nadgranicznym (3 klm. od granicy politycznej) między obszarem byłej dzielnicy pruskiej, a obszarem Wolnego Miasta Gdańska, są wolne od obowiązku przekazywania, o ile przewóz lub przesłanie nie odbywa się w celach zarobkowych:

a) soli 250 gr.,
b) cygar 25, albo papierosów 100, albo tytoniu 100 gr.,
c) gilz, albo bibułek do papierosów 100.

§ 6.

1) W drodze rozporządzeń dodatkowych, które zostaną wydane po wzajemnem porozumieniu i ogłoszone w odpowiedni sposób, postanowi się, któremi drogami lądowemi i wodnemi, poza drogami żelaznemi i linjami statków parowych, jest dozwolony pomiędzy Rzecząpospolitą Polską i Wolnem Miastem Gdańskiem, przewóz towarów, podlegających zgłoszeniu w myśl § 2.

2) Zarządy kolejowe, pocztowe i żeglugi rzecznej, jako też wogóle wszyscy inni przewoźnicy nie mogą przyjmować do przewozu towarów, podlegających podatkom pośrednim, względnie stanowiących przedmiot państwowego monopolu, jeżeli do listu przewozowego nie będzie dołączone, jako dokument przekazujący, zgłoszenie, a pozatem przy towarach monopolu państwowego, także zezwolenie władz skarbowych na przywóz i wywóz.

3) Zarządy kolejowe, pocztowe i żeglugi rzecznej są obowiązane uwiadomić właściwy, podany w zgłoszeniu urząd odbiorczy o nadejściu każdej do przewiezienia przyjętej przesyłki towarów, wymienionych w rozdziale 1 niniejszego załącznika i to najpóźniej do 24 godzin po nadejściu przesyłki. Doniesienie to winien urząd odbiorczy dołączyć do rejestru odbiorczego.

§ 7.

Wydanie przesyłki odbiorcy może nastąpić dopiero po okazaniu przez niego dowodu, że przesyłkę opodatkowano względnie uiszczono opłatę monopolową. W razie nieprzyjęcia przesyłki przez odbiorcę, może przewoźnik towar tylko wtedy sprzedać, w drodze publicznego przetargu, jeżeli uiści przypadający podatek, względnie opłatę monopolową.

§ 8.

Zarządy gminne, policyjne i państwowe są obowiązane na żądanie udzielić pomocy przy sprawowaniu czynności urzędowych organom skarbowym, powołanym do wykonywania postanowień niniejszej umowy.

§ 9.

1) Każdy urząd wysyłający winien dla przekazanych przesyłek towarowych prowadzić rejestr wysyłkowy, a każdy urząd odbiorczy rejestr odbioru. Obydwa rejestry należy zamykać ćwierćrocznie i przedkładać w przeciągu czterech tygodni Ministerstwu Skarbu w Warszawie, względnie najwyższej władzy celnej Wolnego Miasta Gdańska.

2) Jeżeli w przeciągu 14 dni po upływie terminu dostawienia towarów, uwidocznionego w rejestrze wysyłkowym, urząd odbiorczy nie zwróci unikatu zgłoszenia, natenczas urząd wysyłający winien wdrożyć poszukiwania za brakującem zgłoszeniem. Wynik dochodzeń należy uwidocznić w rejestrze wysyłkowym.

3) Do rejestru odbiorczego należy wpisywać wszystkie duplikaty zgłoszeń i to nawet wtedy, gdy towaru nie dostawiono w przepisanym terminie. W tym wypadku należy zarządzić dochodzenia, gdzie przesyłka się znajduje i w danym razie wdrożyć postępowanie karne.

4) Jeżeli się okaże z dochodzenia, że przesyłka zaginęła na obszarze odbioru, wówczas należy ściągnąć od wysyłającego przypadający podatek względnie opłatę monopolową, o ile nie można ich ściągnąć od ponoszącego winę.

§ 10.

Zarządom skarbowym obu stron zastrzega się ustalenie za wzajemnem porozumieniem się wzorów zgłoszeń (§ 2) i rejestrów (§ 9).

(strona 1).

Rzeczpospolita Polska — Republik Polen.
Wolne m. Gdańsk. — Freie Stadt Danzig

Urząd wysłania
Versendungsamt

Urząd dostawienia
Empfangsamt

Zapisano w rejestrze wysłania pod liczbą bieżącą..................
Eingetragen im Versendungsregister sub fortlaufende №..................

Sprawdzono i porównano z unikatem-duplikatem
Überprüft mit dem Unikat-Duplikat verglichen

Podpis organu skarbowego
Unterschrift des Prüfungsbeamten

Zgłoszenie wysłania towarów podległych podatkom pośrednim lub stanowiących przedmiot monopolu.
Versendungs

a zarazem karta przekazowa
u. zugleich Überweisungskarte
(Unikat—Duplikat)

Termin dostawy..................
Transportfrist..................
Przedłużono do dnia..................
Verlänger bis cum..................
Oświadczenie wysyłającego.
Erklärung des Versenders.

(a) Obowiązuję się oznaczone wewnątrz towary bez zmiany ich jakości i ilości, tudzież zamknięć urzędowych wraz z dokumentami konwojowymi dostawić w terminie obok wyznaczonym urzędowi skarbowemu (celnemu) w.................. i ręczę za przypadający podatek aż do czasu nadejścia poświadczenia urzędu odbiorczego, iż obowiązkowi temu odbiorca uczynił zadość.

Verpflichte mich die innenbereichneten Waren ohne Anderung des Inchaltes und der Menge mit unverletztem Werschluss und mit den Begleitpapieren in der angegebenen Frist dem Finanz (Zoll) Amte in.................. zu stellen und für den Endsprechenden Betrag der Steuer zu haften, bis durch Boscheinigung des Empfangsamtes die Erfüllung dieser.................. dem Verpflichtung bescheinigt wird.

.... den
dnia ....
am ....

Podpis wysyłającego
Unterschrift des Versenders

Uwaga: Przy wysyłce papierosów i cygar należy podać ilość sztuk i wartość (cenę sprzedażną) jednostkową.
Anmerkung: Bei Versendung von Zigaretten und Zigarren ist die Stückzahl und der Ernzelpreis anzugeben.

(strona 2).

I. Oznajmienie — Anmeldung														
Liczbe bieżąca Laufende №	Dzień, miesiąc, rok wysłania Tag, Monat, Jahr der Versendung	Imię i nazwisko Name u. Vorname	Miejsce zamieszk. Wohnort	Obszar dla którego przeznaczono przesyłkę Bestimungsgebiet	Imię i nazwisko przewoźnika (Zarządu kolejowego i żeglugi.—Name des Frächters (der Eisenbahn bezw. Dampfschiffartsunternehmung	Oznaczenie dozwolonych dróg lądowych lub wodnych któremi przesyłkę przewiezie się.—Bezeichnung der erlaubten Land- oder Wasserstrassen auf welchen der Transport erfolgen soll	Oznaczenie towaru Benenug der Waren	Rodzaj i ilość naczyń Gattung und Zahl der Behältnisse	Waga towaru w kilogramach (netto) Gewicht der Ware in Kg. (netto)	Ilość w litrach Menge in Littern	Stopniowość Alkoholgehält in Prozenten	Ilość alkoholu w stopniach hektolitrowych Alkoholmenge in Hektolitergraden	Urząd odbiorczy — miejsce przeznaczenia Empfangsamt des Bestimmungsortes	Uwaga Anmerkung
		Adresata wzgl. odbiorcy — des Adresaten bezw. Empfängers												
1	2	3			4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

(strona 3).

II. Urzędowy wywóz spostrzeżeń — Amtlicher Befund											
Oznaczenie towaru Benenung der Waren	Numer i znak Zeichen u. Nummer	Rodzaj i ilość Zahl und Art	Ilość według wagi Menge im Gewichte		W litrach In Littern	Paczek — Schachtel	Zawartość alkoholu w procentach Alkoholstärke nach Prozenten	Ilość stopni hektolitrowych alkoholu Menge in Littern reinen Alkohols	Urzędowe zamknięcie, jego rodzaj i ilość nałożonych pieczęci Amtlicher Verschuss Art desselben Anzahl der angelegten Siegel.	Możliwe ubytki z powodu przypadkowych zdarzeń w czasie transportu Alfallige Abgange infolge zufälliger Vorkomisse auf dem Transp.	Uwaga Anmerkung
	Naczyń Der Behältnisse		Brutto	Netto							
1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11

(stron 4.

ZAŁATWIENIE — ERLEDIGUNGSBESCHEINIGUNG

1. Zgłoszenie dnia.....................
Die Anmeldung ist abgegeben am.....................
2. Zapisano pod liczbą bieżącą..................... rejestru odbioru
Eingetragen №..................... im Empfangsbuch unter Post
3. Wynik urzędowego zbadania co do:
Ergebnis der amtliehen Untersuchung in Bezug auf:
   a) naczyń
   die Collie
   b) urzędowego zamknięcia
   den amtlichen Verschluss
   c) gatunku i ilości towaru przekazanego
   die Gattung und Menge der überwiesenen Ware
   w wadze
   im Gewichte
   w litrach
   in Littern
   paczek
   Päckchen (Schachteln)
   d) Zawartość alkoholu przy temperaturze normalnej.....................
   Erhobene Alkoholgehalt nach der 100-teiligen Alkoholometerskala bei der Normaltemperatur
   e) ilość czystego alkoholu w stopniach hektolitrowych.....................
   Menge reinen Alkohols in Hektolitergraden.....................
4. W porównaniu z urzędowym wywodem w miejscu nadania okazuje się:
Gegen den amtlichen Befund am Aufgabeorte ergibt sich:
   a) nadwyżka — Überschuss
   b) ubytek — Abgang
5. Przypadający podatek spożywczy (opłatę monopolową) w kwocie.....................
Die entfallende Konsumabgabe (Monopolsabgabe) in Betrage.....................
pobrano dnia.....................
eingehoben am.....................
6. Unikat oznajmienia zwrócono Urzędowi wysłania dnia.....................
Das Unikat der Anmeldung wurde den Versendungsamte am..................... zurückgestellt.

L. S. data i podpis urzędu przyjmującego
Datum und Unterschrift des Empfangsamtes.

Rzeczpospolita Polska — (Republik Polen)
Wolne miasto Gdańsk — die frieie Stadt Danzig.

REJESTR WYSŁANIA №
VERSENDUNGSBUCH №

przekazanych celem dostawienia na obszarze .... towarów.
der zur Stellung im Empfangsgebiete .... überwiesenen Waren.

z .... załącznikami
mit .... Beilagen
i z .... załącznikami dodatkowymi.
und mit .... Nachtragsbeilagen.

Uwaga — Anmerkung

Przy wysyłce papierosów i cygar należy w kolumnie 6 podać ilość sztuk i wartość (cenę sprzedażną).
Bei Versendung von Zigaretten und Zigarren ist in der Spalte 6 die Stückzahl und Wert (Verschleisspreis) anzugehen.

Liczba porządkowa Laufende №	Dzień wysłania Versendungsdatum	Imię i nazwisko Name u. Familienname.	Miejsce zamieszkania Wohnung	Oznaczenie towaru Bezeichnung der Ware	Stwierdzona przez urząd wysłania łączna ilość towaru Die vom Versendungsamte festgestellte Warenmenge	Termin dostawienia Stellungsfrist	Imię i nazwisko Name	Miejsce zamieszkania Wohnung	Siedziba urzędu, któremu należy dostawić przesyłkę Sitz des stellungsamtes (Empfangsamtes)	Duplikat oznajmienia odesłano dnia Duplikat der Anmeldung wurde geschickt am	Unikat oznajmienia otrzymano z powrotem dn. Unikat der Anmeldung erhalten am	Przypadkowe zdarzenia w transporcie Zufällige Vorkomnisse während der Beförderung der Ware	Przez urząd odbioru sprawdzono ilość towaru Die Seitens des Empfangsamtes festgestellte Warenmenge	Opłacony podatek w miejscu odbioru Im Empfangsorte entrichteter Steuerbetrag		Uwaga — Anmerkung
		wysyłającego des Versenders					Otrzymującego des Empfegers							mk.	f.	
1	2	3	4	5	6	7	8		9	10	11	12	13	14	15	16

(Strona 1).

Rzeczpospolita Polska — Republik Polen.
Wolne miasto Gdańsk — Die freie Stadt Danzig.

REJEST ODBIORU № ....
EMPFANGSBUCH № ....

przekazanych towarów z obszaru ....
der gestellten aus dem Gebiete ....
überwiesenen Warensendungen.

z .... załącznikami.
mit .... Beilagen.
i z .... załącznikami dodatkowymi.
u. mit .... Nachtragsbeilagen.

Uwaga — Amerkung.

Przy wysyłce papierosów i cygar należy w kolumnie 9, podać ilość sztuk i wartość (cenę sprzedażną).
Bei Versendung von Zigaretten und Zigarren ist in der Spalte 9, die Stückzahl und Wert (Verschleisspreis) anzugeben.

(Strona 2).

Liczba bieżąca — Laufende Numer	Dzień dostarczania przesyłki Stellungsdatum der überwiesenen Send	Imię i nazwisko Name und Familienname	Miejsce zamieszkania Wohnung	Ilość Anzahl	Rodzaj i objętość (waga) Gattung Menge Gewicht	Rodzaj towaru Warengattung	Sprawdzona przez urząd odbioru ilość dostarczonego towaru Die vom Empfangsamte fastgestellte Warenmenge	
		Odbiorcy Des Empfängers		Naczyń Geschir			Waga Gewicht	Ilość Monge
1	2	3	4	5	6	7	8	9

(Dalszy ciąg stronicy 2).

Przekazana przez urząd wysyłający ilość towaru Die vom Versendungsamte überwiesene Warenmenge			Przez urząd dostawy stwierdzono Vom Empfangsamte festgestellte		Imię i nazwisko Name	Miejsce zamieszkania Wohnung	Unikat odesłano do urzędu wysyłającego dn. .... Unikat der Anmeldung wurde dem Versendungsamte zurückgestellt am..........	Pobrano podatek dnia .... Die entfallende Steuer werde am erhoben	Uwaga Anmerkung
Do liczby rejestrów wysłania Ad laufende Nr. des Versendungsreg	Waga Gewicht	Ilość Menge	Nadwyżka towaru Überschuss	Ubytek towaru Abgang	Wysyłającego Des Versendera				
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

154.

OKÓLNIK L. 2258/22/W. II.

Do Izb Skarbowych. — Wydział IV.

W uzupełnieniu art. 3 ust. 3 rozporządzenia wykonaw. z dn. 20.12 1921 r. Dz. Ust. Rz. P. Nr. 10/922, p. 73, do Rozporządzenia z dn. 5.XII 1921 r. w przedmiocie ujednostajnienia opodatkowania wina na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Ust. R. P. Nr. 105, p. 764) wyjaśnia się, że napój zwany „miodem staropolskim“, „litewskim“ i t. p., wyrabiany z miodu i cukru w drodze fermentacji alkoholowej, powinien być zaliczony do kategorji napojów podobnych do wina, a zatem podlega opodatkowaniu stosownie do rozp. Rady Ministrów z dnia 5.XII 1921 r. Dz. Ust. Rzp. P. Nr. 105, p. 764, w wysokości 20% od wartości.

Warszawa, d. 8/IV—1922 r.

Za Ministra Skarbu:
(—) *Dr. Mikulecki,*
Dyrektor Departamentu.

Monopol tytoniowy.

155.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 8 kwietnia 1922 r. L. 953/pr./IX/22.

w przedmiocie uprawy tytoniu w r. 1922 na obszarach b. zaboru austrjackiego i rosyjskiego.

Z pod zakazu uprawy tytoniu dla własnego użytku, wprowadzonego na r. 1922 rozporządzeniem z dn. 19 grudnia 1921 L. 2943/pr./21/GDMT, wyłącza się czasowo:

a) obszar Małopolski, położony poza rejonami uprawy tytoniu, oznaczonemi w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 10 marca 1921 r. L. 594/pr./21/GDMT. Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 12 z r. 1921, i poza obszarami, przyległemi do tych rejonów; a zatem zakaz ten utrzymuje się nadal w mocy co do obszarów położonych w okręgach skarbowych Tarnopol, Czortków, Kołomyja, Stanisławów, Brzeżany i, co do powiatu sokalskiego.

b) Obszar województw nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, jako też powiatów białostockiego, bielskiego, sokólskiego, wołkowyskiego, białowieskiego i grodzieńskiego województwa białostockiego i powiatu chełmskiego województwa lubelskiego.

Na powyżej oznaczonych obszarach z wyjątkiem obszarów gmin miejskich z ludnością ponad 20 tysięcy mieszkańców można zatem wyjątkowo w bieżącym roku uprawiać tytoń dla własnego użytku pod następującemi warunkami:

Przestrzeń przeznaczona pod uprawę nie może przekraczać 10 (dziesięciu) metrów kw. (5,27 sążni kw.). Przestrzeń powyższa, stanowić ma jedną nierozdzieloną całość. Plantowanie tytoniu łącznie z innemi roślinami jest zabronione. W jednem gospodarstwie rolnem, stanowiącem całość, chociażby należało ono do kilku osób, przestrzeń przeznaczona pod uprawę nie może przekraczać 10 metrów kw.; jedna osoba chociażby była właścicielem kilku gospodarstw może otrzymać na całym obszarze Państwa tylko jedno pozwolenie na uprawę tytoniu.

Od uprawy tytoniu dla własnego użytku należy uiścić opłatę w kwocie 300 (trzysta) marek od przestrzeni do 5 metrów kw. włącznie; od przestrzeni przekraczającej 5 metrów kw. opłata wynosi 600 (sześćset) marek.

Dla własnego użytku uprawiać wolno tytoń tym osobom, które uzyskają na rok bieżący pozwolenie na tę uprawę od miejscowych zarządów gminnych. O wydanie pozwolenia należy zgłaszać się do tych zarządów w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15-go czerwca b. r. Zgłoszeń, złożonych po tym dniu, bezwarunkowo nie będzie się przyjmować.

Zarządy gminne wydadzą zgłaszającym się pisemne pozwolenie na uprawę tytoniu bezwzględnie dopiero po uiszczeniu pełnej przypadającej opłaty. W pozwoleniu ma być podana przestrzeń zgłoszona pod uprawę i kwota uiszczona tytułem opłaty.

Gdyby właściwy zarząd gminny nie podjął się tego obowiązku, sadzenie tytoniu dla własnego użytku będzie w tej gminie bezwarunkowo wzbronione.

Zarządy gminne sporządzić mają wykaz udzielonych pozwoleń i pobranych opłat w odnośnej gminie w dwóch egzemplarzach i w terminie do końca czerwca b. r. jeden egzemplarz tego wykazu przesłać najbliższemu oddziałowi kontroli skarbowej dla użytku przy przeprowadzaniu kontroli nad uprawą tytoniu, a drugi właściwej Dyrekcji Okręgu Skarbowego wzgl. Urzędowi Skarb. Akcyz i Monopolów, te zaś odeślą otrzymany wykaz właściwemu Inspektoratowi Uprawy tytoniu, Inspektoraty zaś przedłożą wszystkie otrzymane wykazy do dnia 15-go lipca b. r. Generalnej Dyrekcji Monopolu Tytoniowego, podając łączną sumę uiszczonych opłat.

Ściągnięte opłaty obowiązane są zarządy gminne odesłać również w terminie do 30 czerwca b. r. do właściwych terytorjalnie kas skarbowych na rachunek Generalnej Dyrekcji Monopolu Tytoniowego.

Od przyjmowania zgłoszeń uprawy tytoniu dla własnego użytku wykluczone są zarządy gminne, które będąc uprawnione do przyjmowania zgłoszeń w ub. roku, położone w nich zaufanie zawiodły lub nałożonych na nie obowiązków ściśle nie wypełniły.

Władze skarbowe I-ej instancji mają bezzwłocznie zawiadomić te zarządy gminne o wykluczeniu ich od prawa przyjmowania zgłoszeń na rok bieżący z powyższych powodów i wyraźnie przytem zaznaczyć, że w gminach tych uprawa tytoniu dla własnego użytku nie jest dozwolona.

Zarządy gminne mogą przyjmować zgłoszenia do uprawy tytoniu dla własnego użytku tylko od tych mieszkańców gminy, którzy w roku ubiegłym nie dopuścili się żadnych przekroczeń odnośnie do uprawy tytoniu, zaś osoby, które w ubiegłym roku uprawiały tytoń bez pozwolenia albo przypadającej opłaty nie uiściły albo też przy uprawie tyto-

niu dopuściły się przekroczeń lub nadużyć, w szczególności zebrany tytoń sprzedały, wykluczone są bezwarunkowo od uprawy tytoniu w r. b. i tym osobom, bezwzględnie nie wolno wydawać pozwoleń na uprawę tytoniu. Obowiązkiem zarządów gmin, w których tytoń dla własnego użytku może być uprawiany, będzie pilnie czuwać nad tem, ażeby żadna osoba, uprawiająca tytoń nie uchyliła się od zgłoszenia w uprawie lub od uiszczenia opłaty.

O uprawie tytoniu bez pozwolenia lub na obszarze większym od obszaru dozwolonego o bezprawnej sprzedaży tytoniu uprawianego dla własnego użytku winny zarządy gminne bezzwłocznie donosić właściwej władzy skarbowej I-ej instancji (urzędom skarbowym akcyz i monopolów, dyrekcjom okręgów skarbowych).

Za czynności związane z uprawą tytoniu dla własnego użytku przyznaje się zarządom gminnym 25%, t. j. ¼ część kwot, pobranych przez nie tytułem opłat od uprawy tytoniu w odnośnej gminie. Ten należny im udział potrącają zarządy gminne z kwot odwożonych tytułem tej opłaty do kas skarbowych. Reszta, t. j. 75% tych kwot przypada na rachunek Generalnej Dyrekcji Monopolu Tytoniowego. O odwózce opłat od uprawy tytoniu do kas skarbowych winny zarządy gminne zawiadamiać bezzwłocznie właściwe władze skarbowe I-ej instancji (Urzędy skarbowe akcyz i monopolów, Dyrekcje okręgów skarbowych) wykazując sumę opłat pobranych i sumę kwot ściągniętych tytułem powyższego wynagrodzenia, a władze te sprawdzą natychmiast ten rachunek na podstawie otrzymanych wykazów pozwoleń i ewentualnie wydadzą potrzebne zarządzenia.

Wyprodukowane liście można zatrzymać dla własnego użytku lub odsprzedać ustanowionym przez odnośny Inspektorat uprawy tytoniu organom, nie wolno zaś bezwarunkowo pod zagrożeniem surowych kar, które bezwzględnie będą stosowane, odsprzedawać ich komu innemu.

Osoby, które uprawiać będą tytoń bez pozwolenia lub na obszarze większym od obszaru oznaczonego w pozwoleniu, tudzież osoby, które nieprawnie zużyją tytoń karane będą w Małopolsce według b. austrjackiej ustawy karno-skarbowej, a w b. zaborze rosyjskim według ustawy o akcyzie od tytoniu (art. 1165). Rośliny tytoniowe, bezprawnie zasadzone, będą zniszczone. Tytoń zaś nieprawnie zużyty będzie skonfiskowany.

Obowiązkiem organów kontroli skarbowej będzie pilnie czuwać nad ścisłem przestrzeganiem niniejszych przepisów.

Opłaty, ściągnięte od uprawy tytoniu dla własnego użytku, należy zarachować na § 4 p. 2 (Monopol Tytoniowy) preliminarza budżetowego Ministerstwa Skarbu.

Izby Skarbowe wydadzą natychmiast stosowne zarządzenia celem powiadomienia o niniejszem rozporządzeniu ludności na obszarach dopuszczonych do uprawy tytoniu dla własnego użytku, tudzież celem ścisłego wykonania postanowień tego rozporządzenia. Władze te mają przy ogłoszeniu tych zarządzeń wyraźnie podkreślić, że pozwolenia na uprawę tytoniu dla własnego użytku wydane będą tylko pod warunkami w niniejszem rozporządzeniu określonemi i że otrzymujący takie pozwolenie poddaje się wszelkim rygorom, wprowadzonym w niniejszem rozporządzeniu.

Warszawa, d. 8 kwietnia 1922 r.

Minister Skarbu:
(—) *Michalski.*

Przepisy celne.

156.

OKÓLNIK Nr. DC./2129/II/22

Do Urzędów Celnych

w sprawie postępowania celnego przy odprawie wozów meblowych.

Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że t. zw. wozy meblowe, służące do przewożenia ruchomości należy uważać za opakowania zewnętrzne wolne od opłaty cła na podstawie art. 11, poz. 7 względnie 8 rozporządzenia z dn. 11 czerwca 1920 r. o taryfie celnej.

Wobec tego odprawę wozów meblowych Urzędy Celne I-ej klasy mają uskuteczniać stosownie do rozporządzenia z dn. 9 lipca 1921 r. w przedmiocie postępowania celnego przy obrocie zagranicznym opakowań zwrotnych (Dz. Ust. Nr. 67, poz. 439).

A więc zwracane z zagranicy krajowe wozy meblowe próżne lub załadowane Urzędy Celne zwalniają od cła na zasadzie przedstawionych zaświadczeń wywozu, o ile przytem wozy te nadchodzą w ciągu 6 miesięcy, licząc od dnia ich wywozu zagranicę stwierdzonego urzędownie.

Zagraniczne wozy meblowe załadowane, jak również próżne, wprowadzone do obszaru celnego dla załadowania, mogą Urzędy Celne odprawiać w postępowaniu warunkowem na podstawie zabezpieczenia celnego. Do wywozu takich wozów z powrotem zagranicę wyznacza się termin 3-miesięczny.

Warszawa, dnia 31 marca 1922 roku.

Za Ministra Skarbu:
(—) *Dzierzgowski.*
Dyrektor Departamentu Ceł.

157.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

W Kułaczynie (poczta Śniatyń, Kołomyjski okrąg skarbowy) uruchomiony został z dniem 8-go lutego 1922 r. urząd celny II klasy.

Warszawa, dnia 8 kwietnia 1922 r.

Dyrektor Departamentu Ceł.
(—) *Dzierzgowski.*

158.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

W Ławocznem (Małopolska) na linji kolejowej Lwów—Stryj—Ławoczne uruchomiony został z dn. 15 marca b. r. urząd celny kolejowy.

Warszawa, dnia 11 kwietnia 1922 r.

Dyrektor Departamentu Ceł.

(—) *Dzierzgowski.*

Sprawy walutowe.

159.

USTAWA

z dnia 31 marca 1922 r.

o zwiększeniu emisji serji III biletów skarbowych.

Art. 1. Upoważnia się Ministra Skarbu do zwiększenia emisji serji III biletów skarbowych, wypuszczonej na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1921 roku (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 771) do 50 miljardów marek polskich.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Ministrowi Skarbu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:

(—) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów:

(—) *Antoni Ponikowski.*

Minister Skarbu:

(—) *Michalski.*

(Dz. Ust. Rz. P. z dn. 4.IV 1922 r., Nr. 23, poz. 195).

Prawo ubezpieczeniowe.

160.

ROZPORZĄDZENIE

w przedmiocie unormowania kosztów pozyskiwania ubezpieczeń (produkcji) przez Towarzystwa Ubezpieczeń na życie.

Na mocy art. 25 dekretu z dnia 3 stycznia 1918 r. (Dz. Praw Nr. 1, poz. 1) art. 11 ros. przepisów z dnia 6 czerwca 1894 r. o nadzorze nad działalnością przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, dalej art. 64 ust. niem. z dnia 12 maja 1901 r., art. 28 austr. patentu cesarskiego z dnia 26 listopada 1862 r. rozp. Ministerstwa z dnia 5 marca 1896 r., zarządzam, co następuje:

§ 1.

Koszt pozyskiwania ubezpieczeń (produkcji) dostarczanych działającym w granicach Państwa Polskiego zakładom ubezpieczeń na życie przez pośredników, oraz wysokość prowizji, płaconej osobom należącym do składu personelu administracyjnego tych zakładów podlega unormowaniu w myśl niniejszego rozporządzenia.

§ 2.

Za pośredników uważane są osoby, które pracując zawodowo lub przygodnie, pełnią w stosunku do Towarzystwa tylko funkcje związane z pośrednictwem przy pozyskiwaniu ubezpieczeń lub inkasowaniu składek.

Udzielenie takim osobom prawa dobierania sobie pomocników (subajentów), wzgl. prawa posiadania własnej, na ich rzecz pracującej, organizacji ajenturalnej albo przyznanie im wyłącznego prawa eksploatacji danego okręgu — nie zmienia charakteru ich zatrudnienia.

§ 3.

Nie są uważani za pośredników w znaczeniu niniejszego rozporządzenia Jeneralni Reprezentanci Dyrektorowie, albo zarządzający Oddziałami (filjami) Zakładów Ubezpieczeń ich bezpośredni zastępcy lub pomocnicy, Szefowie organizacji Jeneralnych Reprezentacji, wreszcie urzędnicy—organizatorzy Centrali Towarzystwa Ubezpieczeń, t. j. wogóle osoby, którym powierzono zarząd określonym okręgiem pod względem administracyjnym i organizacyjnym, albo fachowe kierownictwo pracą pośredników — o ile tylko pobory tych osób nie są wynagrodzeniem za pozyskiwane przez nie bezpośrednio ubezpieczenia na życie. Osoby te nie mają prawa posiadania własnej na ich rachunek pracującej organizacji ajenturalnej, lecz jedynie kierują zespołem pośredników, wynagradzanych przez Towarzystwo i pomagają im w pracy jego dla Instytucji. Tak i charakter pracy tych osób winien być w piśmiennych z niemi umowach niewątpliwie stwierdzony.

Prowizja takich osób za ubezpieczenia przez nich osobiście pozyskiwane, i ich superprowizją lub tantjema nie mogą przekraczać norm wyszczególnionych w § 10 i 11 niniejszego rozporządzenia.

§ 4.

Podstawę do obliczenia kosztów produkcji stanowi produkcja netto, to jest produkcja obejmująca ubezpieczenia pozyskane przez pośrednika lub jego pomocników (subajentów) pracujących na rachunek tegoż pośrednika w oznaczonym czasokresie, od których składki zostały za cały rok zapłacone, — ubezpieczenia zaś, od których nie uiszczono całorocznej składki, zaliczone być winny do produkcji netto tylko w stosunku do zapłaconej składki. Jeżeli w czasie obliczenia produkcji netto nie da się ustalić czy składka całoroczna będzie zapłaconą, można przy obliczaniu kosztów produkcji uwzględnić odpowiednio także ubezpieczenia, od których całoroczna składka nie jest zapłacona, a to na podstawie indywidualnej oceny trwałości ubezpieczeń z produkcji danego pośrednika.

§ 5.

Do kosztów produkcji zaliczyć należy wszelkie pobory otrzymywane przez pośredników w pozyskiwaniu ubezpieczeń na życie, a więc pensje, gratyfikacje, djety, zwrot kosztów podróży, dodatki na koszta organizacji, reprezentacji i utrzymania biura oraz możliwe inne jeszcze świadczenia dodatkowe, wreszcie prowizje i superprowizje.

§ 6.

Koszt pozyskiwania ubezpieczeń (produkcji) obliczanym być winien w stosunku do sumy ubezpieczenia.

Prowizja wypłacona pośrednikom od pozyskanych ubezpieczeń winna być wymierzana i płacona również w stosunku do sumy ubezpieczenia i nie może przekraczać jednorocznej składki.

Jeżeli Towarzystwo przyznaje pośrednikom zamiast pensji djet, kosztów podróży i t. p., jakiekolwiek dodatkowe wynagrodzenia, to ogólna suma jego poborów (włączając w to i prowizje) nie może przekraczać norm kosztów pozyskiwania ubezpieczeń (produkcji) przewidzianych w § 8 niniejszego rozporządzenia.

§ 7.

Przy ubezpieczeniach rent przyjmuje się, że renta roczna odpowiada 10-krotnej sumie kapitałowej.

Przy ubezpieczeniach na dożycie lub oszczędnościowych suma ubezpieczenia przyjmuje się do obliczenia w 40% jej wysokości.

Przy ubezpieczeniach kombinowanych podstawę obliczenia stanowi kapitał, płatny jednorazowo, wzgl. w pojedyńczej wysokości w razie śmierci ubezpieczonego z dodaniem 10% sumy wypłacanej na wypadek dożycia.

§ 8.

Koszta pozyskiwania ubezpieczeń (produkcji) netto nie mogą przekraczać:

1) w pierwszym roku ubezpieczenia:
   4,5% od ubezpieczonego kapitału;
2) w drugim roku ubezpieczenia:
   0,5% od ubezpieczonego kapitału;
3) w trzecim roku ubezpieczenia:
   0,25% od ubezpieczonego kapitału.

Dodatkowy koszt za włączenie ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy nie może przenosić 0,25% od ubezpieczonego kapitału.

§ 9.

W razie pobierania przez pośrednika jakiegokolwiek wynagrodzenia obok prowizji, wynagrodzenie to łącznie z prowizją winno być ustosunkowane do produkcji netto w taki sposób, by koszt produkcji nie przewyższał norm przewidzianych w § 6 i 8 niniejszego rozporządzenia.

Towarzystwa obowiązane są corocznie sprawdzać koszta produkcji każdego pośredniczącego, pobierającego jakiekolwiek wynagrodzenie oprócz prowizji. Jeżeli przy sprawdzaniu okaże się, że koszta produkcji danego pośredniczącego przekraczają normy przewidziane w art. 8 — wynagrodzenie jego winno być do tychże norm zmniejszone.

§ 10.

Prowizje wypłacane osobom, należącym do składu personelu administracyjnego Zakładów Ubezpieczeń, wskazanym wyżej w § 3, a także urzędnikom biurowym, pracującym w Instytucjach centralnych lub reprezentacjach tych Instytucji, za pozyskiwane przez te osoby ubezpieczenia na życie nie mogą przekraczać 3,5% od kapitału z dodatkiem 0,25% za włączenie ubezpieczenia na przypadek niezdolności do pracy.

§ 11.

Superprowizja wzgl. tantjema Jeneralnego Reprezentanta (Dyrektora) lub Zarządzającego filji (oddziału), jego bezpośredniego zastępcy lub pomocnika albo szefa organizacji Jeneralnej Reprezentacji (filji, oddziału), z całokształtu operacji Okręgu nie może przekraczać 0,4% od sumy ubezpieczenia, superprowizja zaś względnie tantjema wszystkich wymienionych osób łącznie 0,5% od sumy ubezpieczenia.

Oprócz tego osoby te mogą pobierać superprowizję inkasową łącznej wysokości 1% od składki, poczynając od drugiego roku trwania ubezpieczenia.

Superprowizja urzędnika — organizatora Centrali Towarzystwa z produkcji netto, dostarczonej przez pośredników podległych jego kierownictwu, nie może przekraczać 0,5% od sumy ubezpieczenia.

§ 12.

Łączna prowizja za inkasso składek, płacona pośrednikom lub Jeneralnym Reprezentantom albo urzędnikom Towarzystw Ubezpieczeń nie może przekraczać 3% składki.

W razie jeżeli składki inkasuje osoba, która pozyskała ubezpieczenie, może ona otrzymywać prowizję inkasową, poczynając od roku ubezpieczenia następującego po wypłacie ostatniej raty prowizji akwizycyjnej.

§ 13.

Wypłacanie zaliczek na poczet wynagrodzenia za drugi i trzeci rok trwania ubezpieczenia nie jest dozwolone.

§ 14.

Współpracownicy (pośrednicy lub urzędnicy) Towarzystw nie mogą pobierać w innym dziale ubezpieczeń rzeczowych w tem samem Towarzystwie lub też w Towarzystwie siostrzanem żadnych wynagrodzeń oprócz normalnej prowizji akwizycyjnej za ubezpieczenia przez nich osobiście dla tych działów pozyskane. Przepis ten nie dotyczy Jeneralnych Reprezentantów (Dyrektorów) i Zarządzających filji (oddziałów), o ile zajmują w Towarzystwie siostrzanem stanowisko równorzędne.

§ 15.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i od tego czasu Towarzystwa i ich Jeneralne Reprezentacje (filje, oddziały), nie mogą zawierać z pośrednikami umów, któreby się sprzeciwiały postanowieniom niniejszym. Istniejące obecnie, niezgodne z postanowieniami niniejszego rozporządzenia, umowy bezterminowe lub terminowe

z prawem wcześniejszego wypowiedzenia należy wypowiedzieć z terminem wypowiedzenia najpóźniej na dzień 1 kwietnia 1922 r.

Umowy z określonym terminem bez prawa wcześniejszego wypowiedzenia kończą się z upływem tego terminu.

§ 16.

Przekroczenie przepisów niniejszego rozporządzenia i przeciwdziałanie im pociągnie za sobą zastosowanie w drodze adm. odnośnie do dyrektorów zarządzających, sankcję art. 13 przepisów ros. o nadzorze nad działalnością przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, niezależnie od sankcji karnych przewidzianych w ustawach.

Warszawa, dnia 4 listopada 1921 r.

Minister Skarbu:

(—) *Michalski.*

Przepisy o służbie państwowej.

161.

USTAWA

z dnia 17 lutego 1922 roku

o państwowej służbie cywilnej.

TYTUŁ PIERWSZY.

Postanowienia wstępne.

Art. 1. Stosunek państwowej służby cywilnej ma charakter publiczno-prawny; może być zmieniony, zawieszony, lub rozwiązany wyłącznie przy zastosowaniu przepisów prawa publicznego, a w szczególności postanowień ustawy niniejszej.

Art. 2. Ministrowie oraz konstytucyjnie odpowiedzialni kierownicy innych władz naczelnych i urzędów centralnych podlegają postanowieniom niniejszej ustawy, o ile ustawa konstytucyjna lub ustawy specjalne nie zawierają przepisów odmiennych.

Przy powołaniu ministrów nie obowiązują przepisy art. 11 i 12 niniejszej ustawy.

Art. 3. Funkcjonarjuszów państwowej służby cywilnej dzieli się na dwie kategorje:
1) urzędników,
2) niższych funkcjonarjuszów państwowych.

TYTUŁ DRUGI.

o urzędnikach.

Rozdział I.

Postanowienie ogólne.

Art. 4. Stosunek służbowy urzędnika zawiązuje się przez mianowanie z chwilą doręczenia pisma nominacyjnego.

W piśmie nominacyjnem wymienia się urząd, w którym mianowany urzędnik ma pełnić służbę, tytuł urzędu i stopień służbowy.

O mianowaniu ogłasza się sposobem, ustalonym dla obwieszczeń rządowych.

Art. 5. Mianowanie może nastąpić na stałe lub do odwołania. Mianowanie od odwołania (prowizorycznie) winno być uwidocznione w piśmie nominacyjnem, przy równoczesnem oznaczeniu albo terminu ustania stosunku służbowego, albo terminu, w jakim urzędnik zostanie zawiadomiony o mającem nastąpić odwołaniu (rozwiązania stosunku służbowego).

Art. 6. Urzędnikiem może być mianowany jedynie obywatel polski, o nieskazitelnej przeszłości, posiadający zdolność do działań prawnych oraz uzdolniony fizycznie i umysłowo do pełnienia odnośnych obowiązków służbowych, tudzież władający biegle językiem polskim w mowie i piśmie.

Przy przyjmowaniu do służby państwowej osób nieletnich i kobiet zamężnych władza będzie przestrzegać zasad obowiązujących ustaw cywilnych.

Art. 7. Osoba, przeciw której toczy się postępowanie karno-sądowe lub upadłościowe, albo też postępowanie o pozbawienie jej własnej woli, nie może być mianowana urzędnikiem, dopóki trwa powyższe postępowanie.

Art. 8. Mianowanie urzędnika wymaga zezwolenia właściwej władzy naczelnej, o ile kandydat:
a) nie ukończył osiemnastego roku życia,
b) ukończył już czterdziesty rok życia, lecz przedtem nie pozostawał w służbie państwowej.

Również wymaga zezwolenia właściwej władzy naczelnej mianowanie urzędnika, o ile kandydat był karany sądownie lub wydalony ze służby państwowej.

Osoby, karane za przestępstwa, pochodzące z chęci zysku, nie mogą być wogóle przyjmowane do służby państwowej.

Art. 9. Prócz wypadków, wskazanych w art. 8, zezwolenia właściwej władzy naczelnej wymaga mianowanie takiej osoby, która przez mianowanie weszłaby w stosunek bezpośredniego przełożonego lub podwładnego w służbie do swego małżonka, do swego krewnego wstępnego lub zstępnego z urodzenia albo przysposobienia, bądź też do krewnego w linji bocznej lub powinowatego, nie dalej niż w trzecim stopniu pokrewieństwa, a w drugim — powinowactwa.

Art. 10. Małżonkowie, krewni wstępni i zstępni z urodzenia lub przysposobienia, krewni w linji bocznej do trzeciego oraz powinowaci do drugiego stopnia włącznie — nie mogą być urzędnikami tego samego urzędu (władzy), do którego należą czynności kasowe, zarząd i dysponowanie materjałami gospodarczemi, albo prowadzenie rachunkowości lub kontroli.

Osoby, pozostające do siebie w wymienionym wyżej stosunku, również nie mogą jednocześnie być urzędnikami w urzędach kasowych lub gospodarczych z jednej, a w urzędach rachuby i kontroli z drugiej strony, o ile pierwsze podlegają drugim pod względem rachunkowości i kontroli.

Art. 11. Pod względem poziomu wykształcenia, wymaganego od kandydatów na urzędników,

dzieli się urzędników, względnie stanowiska służbowe w urzędach, na następujące trzy kategorje:

I. wymagające wykształcenia wyższego, potwierdzonego złożeniem odpowiednich egzaminów;

II. wymagające ukończenia wykształcenia średniego ogólno - kształcącego lub zawodowego;

III. wymagające ukończenia szkoły powszechnej lub niższych klas szkoły średniej.

Kandydaci, ubiegający się o nadanie stanowiska w urzędzie, obowiązani są złożyć dowód poziomu wykształcenia, przepisanego dla jednej z powyższych kategorji.

Zaliczenia poszczególnych stanowisk w urzędzie do wyżej wymienionych kategorji, wskazania, jakie zakłady naukowe należy uważać za wyższe lub średnie w rozumieniu niniejszej ustawy, oraz jakie egzaminy za wystarczające, zarówno jak ustalenia specjalnych wymagań od kandydatów na poszczególne stanowiska w urzędzie — w tej liczbie wprowadzenia egzaminów praktycznych — dokona osobnem rozporządzeniem Rada Ministrów.

W wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, Rada Ministrów może na wniosek właściwej władzy naczelnej zezwolić na zamianowanie osoby, nie posiadającej poziomu wykształcenia, przepisanego dla właściwej kategorji stanowisk w urzędzie.

Art. 12. Mianowanie na stanowiska służbowe poprzedza jednoroczna służba przygotowawcza (praktyka).

Osoby, dopuszczone do służby przygotowawczej, podlegają przepisom ustawy niniejszej, ustalonym dla urzędników, o ile nie zawiera ona odrębnych dla nich postanowień.

W wypadkach wyjątkowych właściwa władza naczelna może przedłużyć lub skrócić jednoroczny okres służby przygotowawczej, lub zezwolić na mianowanie urzędnika bez obowiązku odbycia służby przygotowawczej.

Na dowód dopuszczenia do służby przygotowawczej praktykant otrzymuje należyte zaświadczenie, do którego analogicznie stosuje się przepis art. 4 niniejszej ustawy.

Art. 13. Objęcie służby następuje w dniu, który władza w tym celu wyznaczy; o ile zaś dnia takiego nie oznaczono, to w ciągu dni piętnastu od doręczenia pisma nominacyjnego lub stwierdzającego dopuszczenie do służby przygotowawczej.

W celu objęcia służby urzędnik (praktykant) powinien zgłosić się do władzy służbowej, t. j. do zwierzchnika, który powołany jest do sprawowania nad nim bezpośredniego nadzoru służbowego. Władzę tę należy wymienić w piśmie nominacyjnem.

Objęcie służby władza służbowa stwierdza na piśmie nominacyjnem.

W razie niezgłoszenia się nominata w przepisanym terminie (ust. 1), mianowanie lub dopuszczenie do służby przygotowawczej unieważnia się, o ile nowomianowany urzędnik (praktykant) w ciągu dalszych dni piętnastu nie usprawiedliwi zwłoki.

Art. 14. Czas służby liczy się zarówno przy pierwotnem, jak przy ponownem mianowaniu na stanowisko służbowe (reaktywacji) od dnia rzeczywistego objęcia służby (art. 13, ust. 3).

W razie bezpośredniego przejścia z państwowej służby cywilnej, na którą niniejsza ustawa się nie rozciąga, lub która podpada pod postanowienia niniejszej ustawy, lecz pod względem specjalnych wymagań i warunków awansu opiera się na innych zasadach niż nowy stosunek służbowy, jak również ze służby wojskowej — czas służby liczy się od dnia zwolnienia od poprzednich obowiązków służbowych.

Przepis ten nie dotyczy sposobu obliczania wysługi lat przy wymiarze uposażenia oraz wysługi emerytalnej.

Czas służby prowizorycznej i przygotowawczej (praktyki) wlicza się do czasu służby stałej, o ile urzędnik prowizoryczny lub praktykant uzyskał nominację na urzędnika stałego w czasie służby prowizorycznej lub bezpośrednio po odbyciu służby przygotowawczej.

W razie bezpośredniego przejścia urzędnika z państwowej służby kontraktowej do państwowej służby stałej odnośna władza (art. 2) może zaliczyć w całości lub w części czas służby kontraktowej do służby stałej.

Art. 15. Urzędnik, mianowany stałym, składa w przepisanej formie przysięgę służbową wobec przełożonej władzy służbowej.

Szczególne przepisy mogą postanowić, że niektórzy urzędnicy składać będą przysięgę tę wobec Prezydenta Rzeczypospolitej.

Urzędnicy, mianowani prowizorycznie, oraz praktykanci przy objęciu służby składają w przepisanej formie przyrzeczenie służbowe, do którego stosują się analogicznie postanowienia o przysiędze służbowej.

Art. 16. Władza służbowa prowadzi dla każdego urzędnika (praktykanta) wykaz stanu służby, do którego wpisuje się wszystkie istotne dane, dotyczące urzędnika oraz przebiegu jego służby, w szczególności zaś okoliczności, mające wpływ na przyznanie wyższego uposażenia służbowego, wymiar pensji emerytalnej oraz zaopatrzenie wdowie lub sieroce.

Urzędnik (praktykant) przy pierwotnem objęciu obowiązków służbowych składa władzy służbowej dokumenty osobiste, stwierdzające dane, wymienione w ustępie pierwszym, w dalszym zaś ciągu służby obowiązany jest składać dokumenty, świadczące o wszelkich zmianach zachodzących w tych stosunkach, o ile zmiany te nie wynikają z zarządzeń władz przełożonych.

Władza zatrzymuje w aktach urzędowych odpisy złożonych dokumentów, same zaś dokumenty zwraca ich właścicielowi.

Wzór wykazu stanu służby, jakoteż szczegółowe przepisy co do jego wypełnienia i prowadzenia — ustali rozporządzenie Rady Ministrów.

Urzędnik ma prawo przeglądać wykaz stanu swej służby i sporządzać jego odpisy.

Art. 17. Do każdego stanowiska służbowego przywiązany jest stopień służbowy oraz tytuł urzędowy, możliwie dokładnie określający właściwe czynności urzędowe. Nie dotyczy to tytułów, nadawanych w służbie dyplomatycznej i konsularnej na mocy specjalnych przepisów.

Ustanawia się dwanaście stopni służbowych.

Zaliczenie stanowisk służbowych do poszczególnych stopni służbowych i ustalenie tytułów, przywiązanych do poszczególnych stanowisk służbowych — następuje z rozporządzenia Rady Ministrów.

Stałą służbę państwową rozpoczyna się w myśl art. 11:

w I kategorji służbowej od VIII stopnia służbowego,

w II kategorji służbowej od X stopnia służbowego,

w III kategorji służbowej od XI lub XII stopnia służbowego.

Mianowanie na stanowiska służbowe, zaliczone do pierwszych czterech stopni służbowych, zastrzega się Prezydentowi Rzeczypospolitej, pozostałych zaś stopni — właściwym władzom naczelnym, przyczem mianowanie na stanowiska służbowe powyżej VI stopnia służbowego wymaga uprzedniej zgody Prezesa Rady Ministrów.

Mianowanie na stanowiska służbowe pięciu najniższych stopni służbowych, na mocy specjalnych przepisów — można przekazać kierownikom władz, bezpośrednio podlegających władzy naczelnej.

Urzędników sejmowych mianuje Marszałek Sejmu.

Art. 18. Starszeństwo służbowe urzędników równego stopnia służbowego ustala się na podstawie czasu służby na stanowisku służbowem w tym samym stopniu. Czas służby w tymże ostatnim stopniu służbowym liczy się, o ile nie zachodzi wypadek unormowany w art. 14 od dnia mianowania.

Okresów czasu, których nie liczy się przy przyznaniu dodatków za wysługę lat, lub w ciągu których urzędnik był wyłączony od przyznania tych dodatków, nie uwzględnia się przy obliczaniu starszeństwa.

Celem ustalenia starszeństwa służbowego w każdym razie bierze się kolejno pod uwagę:

1) czas służby na stanowisku służbowem w bezpośrednio niższym stopniu służbowym;
2) czas służby państwowej (cywilnej lub wojskowej), a w braku takiej czas innej służby publicznej lub pracy zawodowej, zaliczony do wysługi emerytalnej;
3) starszeństwo wieku.

O starszeństwie służbowem praktykanta rozstrzyga wyłącznie czas służby przygotowawczej, wymaganej do mianowania na urzędnika stałego we właściwej kategorji stanowisk służbowych (art. 11) w odpowiednim dziale zarządu państwowego.

Art. 19. Wszystkie władze naczelne prowadzą spisy swych urzędników według starszeństwa służbowego na listach osobnych dla każdego działu zarządu państwowego, rodzaju służby, kategorji urzędów oraz stopnia służbowego. Władze II instancji na tych samych zasadach prowadzą spisy urzędników zarówno drugiej, jak pierwszej instancji.

Listy te należy corocznie zamykać według stanu w dniu 31 grudnia i przesyłać je władzom służbowym urzędników, umieszczonych na liście starszeństwa.

Władza służbowa ma obowiązek każdemu podwładnemu urzędnikowi dać do przejrzenia listę starszeństwa, na której jest umieszczony, a to do dni 30 po jej ustaleniu, względnie otrzymaniu listy starszeństwa od władzy przełożonej. Udzielenie listy do przejrzenia ma być przez urzędnika stwierdzone tegoż podpisem.

Urzędnik może w ciągu piętnastu dni po przejrzeniu listy zaskarżyć ustalony co do jego osoby porządek starszeństwa do władzy naczelnej.

Art. 20. Do wydawania opinji w sprawach osobowych urzędników i praktykantów oraz osób, ubiegających się o stanowiska urzędnicze — będą tworzone przy poszczególnych władzach naczelnych i władzach II instancji, podlegających bezpośrednio władzom naczelnym, komisje kwalifikacyjne. Opinje tych komisji będą uwidoczniane w tabelkach kwalifikacyjnych, stale przez władze prowadzonych.

Skład i zakres działania tych komisji oraz sposób prowadzenia tabel kwalifikacyjnych określi Rada Ministrów.

Urzędnik jest uprawniony domagać się okazania mu jego kwalifikacji.

Rozdział II.

Obowiązki.

Art. 21. Urzędnik obowiązany jest wiernie służyć Rzeczypospolitej, przestrzegać ściśle ustaw i przepisów, wypełniać obowiązki swego urzędu gorliwie, sumiennie i bezstronnie, oraz dbać według najlepszej woli i wiedzy o dobro sprawy publicznej i spełniać wszystko, co temu dobru służy, a unikać wszystkiego, coby mu mogło szkodzić.

Art. 22. Urzędnik obowiązany jest wypełniać każde zlecenie swoich przełożonych, o ile ono wyraźnie nie sprzeciwia się obowiązującym przepisom ustawowym.

O ile zlecenie służbowe jest w przekonaniu urzędnika przeciwne dobru służby, albo dobru publicznemu w ogólności, lub też zawiera znamiona pomyłki co do faktu, albo co do prawa — urzędnik obowiązany jest spostrzeżenie swoje wyjawić władzy przełożonej, lecz w razie potwierdzenia zlecenie to wykonać. O ile zlecenie wydane było ustnie, urzędnik może w wyżej wymienionym wypadku żądać potwierdzenia go na piśmie.

W wypadkach, gdy zniesienie się z władzą przełożoną pociągnęłoby za sobą niewykonalność lub bezprzedmiotowość zlecenia, nie przeciwnego wyraźnie przepisom obowiązującym — urzędnik obowiązany jest zlecenie to wykonać, wyjąwszy wypadek grożącej stąd niepowetowanej szkody.

Art. 23. W razie koniecznej potrzeby urzędnik obowiązany jest załatwiać czasowo na zlecenie władzy przełożonej również takie czynności urzędowe, które nie należą do jego zwykłych obowiązków służbowych.

Art. 24. Urzędnik obowiązany jest zachować w ścisłej tajemnicy wszystkie sprawy, o których powziął wiadomość dzięki swemu stanowisku służbowemu lub dowiedział się przy wykonywaniu swych obowiązków służbowych, o ile sprawy takie wyraźnie uznano za poufne, lub gdy utrzymania ich w tajemnicy wymaga dobro publiczne, albo inne względy służbowe.

Urzędnik powinien zachować tajemnicę wobec każdego, komu nie jest obowiązany donosić o tych sprawach służbowo, o ile jego przełożona lub bezpośrednio wyższa władza w poszczególnym wypadku nie uwolni go od tego obowiązku.

Obowiązek zachowania tajemnicy trwa zarówno w czasie czynnej służby, jako też po przejściu w stan nieczynny i na emeryturę oraz po rozwiązaniu stosunku służbowego z jakiegokolwiek powodu.

Urzędnikowi nie wolno wyrażać poza urzędem zdania o załatwianych w urzędzie sprawach interesantów i prawdopodobnym ich wyniku.

Art. 25. Pod względem zachowania się obowiązują urzędnika następujące zasady:

1) urzędnik powinien w służbie i poza służbą strzec powagi swego stanowiska, zachowywać się zawsze zgodnie z wymaganiami karności służbowej i unikać wszystkiego, co mogłoby obniżyć poważanie i zaufanie, którego stanowisko jego wymaga; również po przeniesieniu w stan nieczynny (art. 54, 55, 56) winien zachowywać się w sposób, któryby powadze jego stanowiska nie ubliżał;
2) urzędnikowi nie wolno wchodzić w związki lub zmowy, które mogą zakłócić należyty bieg zarządu państwowego, lub normalnego toku urzędowania;
3) wobec swych przełożonych urzędnik powinien zachowywać się z uszanowaniem, w stosunku zaś z innymi urzędnikami i podwładnymi z uprzejmością;
4) w stosunkach urzędowych z interesantami powinien urzędnik, zachowując należytą powagę, być bezstronnym, uprzejmym i w granicach dopuszczalnych służyć im radą i pomocą;
5) wszelkie prośby, przedstawienia i zażalenia w sprawach osobistych i urzędowych, wynikające ze stosunku służbowego, urzędnik powinien wnosić w drodze służbowej, a tylko w wypadkach, w których rodzaj sprawy tego wymaga — bezpośrednio do wyższych władz przełożonych;
6) urzędnikowi bez zezwolenia władzy służbowej nie wolno w żadnej formie wytaczać w prasie spraw, związanych z jego urzędowaniem, jak również spraw, dotyczących jego stosunku służbowego.

Art. 26. Urzędnikowi niewolno żądać, ani przyjmować darów, ofiarowywanych w związku z jego stanowiskiem urzędowem bezpośrednio lub pośrednio jemu lub jego rodzinie, ani też jakimkolwiek sposobem wywoływać zaofiarowanie takiego daru.

Również niewolno urzędnikowi przez wyzyskiwanie swego stanowiska urzędowego przysparzać lub starać się o przysporzenie sobie lub rodzinie jakichkolwiek korzyści.

Art. 27. Urzędnik powinien załatwiać powierzone mu czynności możliwie szybko i celowo, jak również przestrzegać przepisanych godzin urzędowych, a o ile tego wymagają, według uznania władzy, ważne względy służbowe — sprawować czynności swe także poza przepisanemi godzinami zajęć służbowych. W każdym razie, o ile to da się pogodzić z nieodzownemi wymogami służby, należy umożliwić urzędnikowi odpoczynek niedzielny i pozostawić mu uroczyste święta wolne od służby.

Władza służbowa lub władza wyższa może z ważnych powodów czasowo uwolnić urzędnika od przestrzegania godzin urzędowych.

Art. 28. Urzędnik obowiązany jest donieść natychmiast władzy służbowej o każdej przeszkodzie do pełnienia służby, wywołanej czy to chorobą, czy innemi uzasadnionemi powodami. Władza może żądać od urzędnika udowodnienia tej przeszkody, w przypadku choroby poddać go badaniu lekarskiemu.

O ile stan zdrowia urzędnika, wymagający odpoczynku lub leczenia, nie wyklucza pełnienia obowiązków służbowych, urzędnik może wstrzymać się od pełnienia służby nie inaczej, jak po otrzymaniu urlopu. Prośba o taki urlop ma być bez zwłoki rozpatrzona i rozstrzygnięta.

Usprawiedliwiona nieobecność na służbie, a odnośnie do urzędnika-kobiety również nieobecność, spowodowana okresem połogu, nie pociąga za sobą ujemnych skutków służbowych, ani co do pobierania uposażenia, ani co do innych praw urzędnika; urzędnik wszakże, którego nieobecność na służbie wskutek choroby, a także urlop z powodu choroby trwa dłużej niż rok, może być jednostronnem zarządzeniem władzy przeniesiony na emeryturę na zasadach, wskazanych w ustawie emerytalnej.

Art. 29. Urzędnikowi niewolno przyjąć żadnej posady, ani stanowiska, ani też oddawać się poza urzędem takim zajęciom, których wykonywanie stoi w sprzeczności z jego obowiązkami służbowemi, przeszkadza mu w ścisłem wykonywaniu czynności urzędowych lub może wywołać uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność.

Urzędnik powinien donieść swej władzy służbowej o każdem ubocznem zajęciu, przynoszącem mu jakiekolwiek korzyści materjalne, i zaniechać takich zajęć, które władza uzna za niedopuszczalne w myśl powyższych postanowień.

Rozstrzygnięcie władzy w tej sprawie może urzędnik zaskarżyć do władzy bezpośrednio wyższej.

Ostatecznie decyduje w sprawach tych właściwa władza naczelna.

Urzędnik nie może zawierać tranzakcji gospodarczych z urzędami tego działu zarządu państwowego, w którym pełni obowiązki służbowe.

Art. 30. Urzędnik od ósmego stopnia służbowego w górę, wykonujący władzę administracyjną lub skarbową, nie może posiadać na terenie, podlegającym jego władzy, przedsiębiorstwa rolnego, przemysłowego lub handlowego. Postanowienie niniejszego artykułu nie odnosi się do urzędników władz centralnych.

Art. 31. Bez zezwolenia władzy skarbowej nie wolno urzędnikowi występować w charakterze rzeczoznawcy w sprawach, pozostających w bezpośrednim związku z jego zadaniami służbowemi, wyjąwszy wypadek, gdy opinji jego, jako rzeczoznawcy, zażąda sąd.

Władza służbowa udzieli zezwolenia, o ile wydanie opinji ze względu na jej przedmiot oraz stanowisko i zakres działania urzędnika nie narazi dobra służby.

Art. 32. Urzędnik powinien obrać sobie miejsce zamieszkania w ten sposób, by mógł czynić zadość wszystkim obowiązkom służby, ma wskazać władzy służbowej miejsce swego pobytu i donosić o każdej jego zmianie.

Urzędnik w czasie nieczynnym obowiązany jest podać tej władzy, przy której ostatnio pełnił służbę. każdorazowy dokładny adres, pod którym należy przesyłać mu zawiadomienia urzędowe.

O ile szczególne stosunki służbowe tego niezbędnie wymagają, władza naczelna może zarządzić chwilowe ograniczenie wydalania się urzędnika z siedziby urzędowej, nawet poza godzinami zajęć urzędowych. W okolicznościach nadzwyczajnych i niecierpiących zwłoki ograniczenie takie zarządzić może również władza służbowa.

Rozdział III.

Prawa urzędnika.

Art. 33. Urzędnik stały posiada wszystkie prawa, zastrzeżone w ustawie niniejszej, i może być wydalony lub usunięty ze służby jedynie prawomocnem zarządzeniem władzy, wydanem na mocy niniejszej ustawy lub orzeczenia komisji dyscyplinarnej.

Prowizoryczne mianowanie nie może być podstawą do żądania nominacji na urzędnika stałego.

Art. 34. Urzędnikowi służy przy pełnieniu służby prawo do szczególnej ochrony prawnej, określone w ustawach karnych.

Art. 35. Urzędnik ma prawo do tytułu, przywiązanego do danego mu stanowiska służbowego, względnie stopnia służbowego.

Urzędnik ma prawo do noszenia munduru lub odznak służbowych, odpowiadających działowi zarządu państwowego i piastowanemu stopniowi służbowemu, o ile mundur lub odznaki służbowe wprowadzone zostaną specjalnemi przepisami.

Art. 36. Urzędnik i praktykant, który przesłużył przynajmniej rok w służbie państwowej, ma prawo do corocznego urlopu dla wypoczynku, o ile nie zachodzą ważne przeszkody służbowe.

Praktykanci i urzędnicy mają prawo do urlopu wypoczynkowego, a to do 10 lat służby przez 4, ponad 10 do 20 lat służby przez 5, ponad 20 lat służby przez 6 tygodni.

Do wymiaru urlopu dla wypoczynku władza może wliczyć wszystkie urlopy, udzielone urzędnikowi w ciągu roku, z wyjątkiem krótkich urlopów dla załatwienia ważnych spraw osobistych, rodzinnych i majątkowych, nie przenoszących jednorazowo dni trzech.

Art. 37. Urlop dla wypoczynku można każdej chwili odwołać, o ile tego wymagają ważne i niecierpiące zwłoki względy służbowe.

Skoro jednak następnie służba na to pozwoli, należy urzędnikowi umożliwić wykorzystanie udzielonego urlopu, a nadto zwrócić mu koszty podróży tam i z powrotem, spowodowane nieprzewidzianem odwołaniem z urlopu, według norm, ustalonych dla podróży służbowych.

Jeżeli urzędnikowi odmówiono urlopu zupełnie lub skrócono jego czas, należy to w miarę możności uwzględnić przy wymiarze urlopu dla wypoczynku w roku następnym.

Art. 38. Urzędnik może otrzymać urlop w celu załatwienia spraw osobistych, rodzinnych i majątkowych lub poratowania zdrowia.

Gdy urlop dla poratowania zdrowia trwa nieprzerwanie dłużej niż sześć miesięcy, a urlop z innych powodów dłużej, niż dwa miesiące, to za dalszy czas urlopu wstrzymuje się uposażenie służbowe i czasu tego urlopu nie liczy się do czasu służby czynnej.

Czas trwania takiego urlopu bez uposażenia nie może przenosić lat dwóch.

Władza może od warunków tych odstąpić w całości lub w części tylko wówczas, gdy udzielenie dłuższego urlopu pożądane jest z ważnych względów publicznych.

Przy obliczeniu półrocznego, względnie dwumiesięcznego czasu trwania urlopu liczą się jako przerwy tylko te okresy odbywania czynnej służby, które wynoszą przynajmniej połowę czasu, spędzonego bezpośrednio przedtem na urlopie. O ile służba czynna trwała krócej, nie stanowi ona przerwy, a poszczególne okresy urlopu liczą się razem.

Art. 39. Uposażenie urzędnika normuje specjalna ustawa o uposażeniu.

Art. 40. Praktykanci otrzymują na czas trwania służby przygotowawczej wynagrodzenie w następującej wysokości:

praktykanci I. kategorji (art. 11) według uposażenia X stopnia służbowego;

praktykanci II. kategorji — według uposażenia XI stopnia służbowego;

praktykanci III. kategorji — według uposażenia XII stopnia służbowego.

Art. 41. Urzędnik awansuje do wyższych stopni służbowych według uznania władzy przełożonej, która przy obsadzaniu wakansu bierze pod uwagę przedewszystkiem podwładnych sobie urzędników bezpośrednio niższych stopni według starszeństwa służbowego.

Przy awansowaniu urzędnika władza powinna nadto uwzględnić uzdolnienie, użyteczność i stopień zaufania oraz szczególne ukwalifikowanie do danego stanowiska służbowego, a wśród równych warunków lata służby.

Obsadzenie wakującego stanowiska służbowego powinno nastąpić bez nieuzasadnionej zwłoki.

Art. 42. W czasie, którego nie zalicza się do czasu służby czynnej (wysługi lat), urzędnik nie może awansować, a praktykant być mianowany urzędnikiem.

Art. 43. W razie wdrożenia przeciw urzędnikowi (praktykantowi) postępowania karnego lub dyscyplinarnego, albo zawieszenia go w pełnieniu służby — nie można przed zakończeniem tego postępowania lub zniesienia zawieszenia przyznać mu dodatku za wysługę lat, awansować go do wyższego stopnia służbowego, ani też mianować praktykanta urzędnikiem.

Art. 44. Urzędnikowi i jego najbliższej rodzinie zapewnia się opiekę lekarską i środki lecznicze w zakresie, przewidzianym w osobnej ustawie.

Art. 45. Urzędnikowi stałemu może właściwa władza w wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, przyznać z funduszów państwowych bezprocentową zaliczkę w wysokości trzymiesięcznego pełnego uposażenia, zwrotną w ratach miesięcznych najdalej w ciągu dwu lat.

Udzielenie większej zaliczki wymaga zezwolenia władzy naczelnej, która określi warunki zwrotu zaliczki, a w razie potrzeby jej zabezpieczenia.

Art. 46. Urzędnikowi służy prawo do uposażenia emerytalnego, a wdowie i sierotom po nim do zaopatrzenia wdowiego i sierocego na zasadach, unormowanych w osobnej ustawie (ustawa emerytalna).

Art. 47. Uposażenie urzędników ulega zajęciu administracyjnemu tudzież zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu nie więcej, niż do wysokości jednej piątej części sumy uposażenia lub wynagrodzenia, przypadającego do wypłaty.

Art. 47. Uposażenie urzędników ulega zajęciu ay ogólnej (art. 47) uposażenie urzędników i wynagrodzenie praktykantów ulega zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu za alimenty do wysokości $^{2}/_{5}$ uposażenia lub wynagrodzenia, przyczem pozostałe $^{3}/_{5}$ wolne są od wszelkich zapowiedzeń i zajęć.

Przy zbiegu zapowiedzeń za alimenty i za inne należności lub długi, 1/5 część uposażenia lub wynagrodzenia staje się przedmiotem stosunkowego podziału zarówno na alimenty, jak na inne należności lub długi, drugą zaś 1/5 część przekazuje się wyłącznie na zaspokojenie samych tylko alimentów, o ileby pierwsza 1/5 część na nie przy zbiegu innych wierzycieli nie wystarczała.

Art. 49. Wyłącza się zupełnie z pod zapowiedzeń i zajęć, określonych w art. 47 i 48:

a) djety oraz koszty podróży i przesiedlenia w sprawach służbowych,

b) wsparcia i zapomogi, przyznawane urzędnikowi lub praktykantowi na leczenie jego lub jego rodziny, na pogrzeb jego rodziców, żony lub dzieci, albo też z powodu klęski elementarnej lub innego nieszczęśliwego wypadku.

Art. 50. Ustępowanie pod jakimkolwiek tytułem prawa do pobierania uposażenia, lub wynagrodzenia praktykantów jest wzbronione. Wszelka umowa przeciwna temu jest nieważna.

Art. 51. Stosunki służbowe urzędników podczas pełnienia służby wojskowej normuje specjalna ustawa.

Rozdział IV.

Zmiany w stosunku służbowym i rozwiązanie stosunku służbowego.

Art. 52. O ile dobro służby tego wymaga, właściwa władza może przenieść urzędnika do innej miejscowości i na inne stanowisko służbowe nie niższego stopnia służbowego, w tej samej kategorji urzędników i w tym samym dziale zarządu państwowego.

Przy przeniesieniach z urzędu lub w drodze konkursu należą się urzędnikowi koszty przeniesienia.

Przy przeniesieniach na prośbę urzędnika przyznanie kosztów przeniesienia zależeć będzie od decyzji właściwej władzy naczelnej.

Do przesiedlenia się należy urzędnikowi wyznaczyć odpowiedni termin i zwolnić go na odpowiedni czas od pełnienia służby, uwzględniając przytem jego warunki osobiste i rodzinne.

Art. 53. Urzędnik może przejść na własną prośbę do innego działu zarządu państwowego, o ile dotychczasowa jego władza przełożona na to zezwoli.

Art. 54. Gdy wskutek zmiany w organizacji władz i urzędów niema czasowo dla stałego urzędnika odpowiedniego stanowiska służbowego tego samego stopnia służbowego w tym samym dziale zarządu państwowego, urzędnik przechodzi w stan nieczynny.

O ile zajdą okoliczności, nie pozwalające ze względu na dobro służby na dalsze piastowanie przez urzędnika stałego stanowiska służbowego tego samego stopnia służbowego w tym samym dziale zarządu państwowego, Rada Ministrów na wniosek szefa właściwej władzy naczelnej może go przenieść w stan nieczynny, o ile nie nastąpi przeniesienie do innego działu zarządu państwowego na podstawie art. 53.

Urzędnicy służby zewnętrznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych mogą w analogicznych wypadkach być przeniesieni w stan rozporządzalności. Porządek, terminy i warunki takiego przeniesienia określi Rada Ministrów.

Art. 55. Przez cały czas pozostawania w stanie nieczynnym urzędnik pobiera w pełnej mierze należne mu uposażenie służbowe.

Czas, spędzony w stanie nieczynnym, zalicza się urzędnikowi tylko do wymiaru emerytury.

Art. 56. Urzędnik w stanie nieczynnym może być w każdej chwili powołany z powrotem do służby czynnej, o ile jednak powołanie takie nie nastąpi w ciągu pół roku od chwili przeniesienia urzędnika w stan nieczynny, należy go przenieść na emeryturę.

Art. 57. Urzędnika, wybranego do ciała ustawodawczego, zwalnia się na czas trwania mandatu od sprawowania urzędu z równoczesnem wstrzymanie mu na cały ten czas uposażenia służbowego.

Po wygaśnięciu mandatu urzędnik powraca do sprawowania swego urzędu, względnie urzędu równego stopniem służbowym w tym samym dziale zarządu państwowego.

Czas sprawowania mandatu do ciała ustawodawczego zalicza się całkowicie do czsu służby (wysługi lat).

Działalność urzędnika w czasie wykonywania mandatu poselskiego nie może pociągnąć dla niego żadnych represji służbowych.

Postanowienia ustępu pierwszego tego artykułu nie dotyczą ministrów i podsekretarzy stanu.

Art. 58. Stosunek służbowy urzędnika stałego i prowizorycznego oraz praktykanta można rozwiązać poza wypadkami, przewidzianemi w rozdziale V ustawy niniejszej, przez dobrowolne wystąpienie urzędnika (praktykanta) ze służby państwowej; stosunek zaś służbowy urzędnika prowizorycznego i praktykanta — nadto przez jednostronne zarządzenie władzy, pod warunkami, wskazanemi w art. 62—63 włącznie.

Art. 59. Urzędnik zarówno w służbie czynnej, jak w stanie nieczynnym, ma prawo zgłosić wystąpienie ze służby państwowej.

Zgłoszenie takie wnosi się na piśmie do władzy służbowej.

Art. 60. Zgłoszenie wystąpienia wymaga przyjęcia ze strony tej władzy, która urzędnika mianowała.

Przyjęcie zgłoszenia można uzależnić od należytego oddania urzędowania, ostateczną zaś decyzję co do przyjęcia zgłoszenia odroczyć tylko wtedy, gdy urzędnik pozostaje w śledztwie karnem lub dyscyplinarnem, lub zalega z zobowiązaniami pieniężnemi, wynikłemi ze stosunku służbowego.

Art. 61. O ile urzędnikowi nie zakomunikowano żadnej decyzji w sprawie jego zgłoszenia w ciągu czterech tygodni, zgłoszenie to uważa się za przyjęte.

Przeciwko warunkowemu przyjęciu lub odroczeniu przyjęcia zgłoszenia o wystąpieniu ze służby urzędnik może wnieść w ciągu piętnastu dni od dnia doręczenia decyzji za pośrednictwem swej władzy służbowej zażalenie do władzy naczelnej, która najdalej w ciągu miesiąca wyda ostateczną decyzję.

Art. 62. Rozwiązanie stosunku służbowego urzędnika, którego mianowano do odwołania (prowizorycznie), może nastąpić każdej chwili z zarządzenia władzy przy zastosowaniu przepisów art. 5.

Służba prowizoryczna nie może trwać bez zgody urzędnika dłużej, niż lat pięć.

Art. 63. Stosunek służbowy praktykanta można rozwiązać, gdy władza, która go przyjęła, uzna, że nie jest zdatny do sprawowania urzędu, w którego zakresie służba przygotowawcza się odbywa.

O ile zachowanie się praktykanta było przez czas pełnienia służby przygotowawczej bez zarzutu, należy mu przyznać zasiłek w wysokości jedno do dwumiesięcznego wynagrodzenia.

Przy rozwiązaniu stosunku służbowego z powodu niezłożenia w przepisanym terminie egzaminów praktycznych, wymaganych do uzyskania nominacji na urzędnika stałego, rozstrzygać będą przepisy o egzaminach, wydane dla właściwego działu zarządu państwowego i właściwej kategorji urzędników.

Art. 64. Przez dobrowolne wystąpienie ze służby, jak również przez rozwiązanie stosunku służbowego, w myśl postanowień powyższych (art. 59 do 63 włącznie), urzędnik (praktykant) i jego rodzina tracą wszelkie prawa, wynikające ze stosunku służbowego.

W razie ponownego wstąpienia do służby państwowej przywrócenie praw, nabytych poprzednią służbą, może nastąpić za zgodą właściwej władzy naczelnej.

Art. 65. Mianowanie urzędnika będzie uznane za nieważne, a urzędnik wydalonym ze służby, jeśli mianowanie uzyskał na podstawie dokumentów fałszywych lub nieważnych, albo wyjdą na jaw okoliczności, w myśl obowiązujących przepisów nie dopuszczające mianowania.

Orzeczenie o unieważnieniu nominacji i wydaleniu ze służby wyda właściwa władza na podstawie opinji komisji kwalifikacyjnej (art. 20), co do zaistnienia okoliczności, w ust. 1 przewidzianych.

Rozdział V.

Odpowiedzialność służbowa.

Art. 66. Bezpośrednio i pośrednio przełożona władza ma prawo wytykać i ganić podległym urzędnikom niewłaściwości w urzędowaniu lub zachowaniu się oraz niedbalstwo w służbie.

Art. 67. Urzędników, którzy naruszają obowiązki swego stanowiska i urzędu w służbie lub poza służbą przez czyn, zaniechanie lub zaniedbanie pociąga się, niezależnie od ich sądowej odpowiedzialności karnej lub cywilnej, do odpowiedzialności dyscyplinarnej lub porządkowej według przepisów ustawy niniejszej.

Art. 68. Urzędnik ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną za występki służbowe, odpowiedzialność zaś porządkową za wykroczenia służbowe.

Art. 69. Występkiem służbowym jest takie naruszenie obowiązków służbowych, które powoduje obrazę interesu publicznego, lub naraża dobro publiczne na szkodę.

Wykroczeniem służbowem jest każde naruszenie obowiązku służbowego, nie posiadające wyżej podanych znamion występku służbowego.

Zbieg kilku wykroczeń służbowych lub ich powtarzanie się, jak również wykroczenie śród okoliczności szczególnie obciążających — uważa się za występek służbowy.

Art. 70. Postępowanie dyscyplinarne lub porządkowe z powodu naruszenia obowiązków służbowych, które posiada znamiona czynu karygodnego, ściganego ustawami karnemi, może się toczyć równocześnie z karnem postępowaniem sądowem w tej samej sprawie; może być jednak zawieszone, aż do ostatecznego zakończenia karnego postępowania sądowego.

Art. 71. Urzędnik, skazany prawomocnym wyrokiem sądu karnego, podlega wydaleniu ze służby bez postępowania dyscyplinarnego, o ile skazanie pociąga utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego.

Art. 72. Do postępowania porządkowego i dyscyplinarnego, nie należy rozstrzyganie o pretensjach cywilnych.

Art. 73. Za wykroczenie służbowe nakłada się następujące kary porządkowe:

1) upomnienie;

2) skrócenie lub odmowa urlopu wypoczynkowego.

Art. 74. Kary porządkowe nakłada władza służbowa lub przełożona władza wyższa, o ile sprawa nie została już poddana orzeczeniu komisji dyscyplinarnej; może nakładać je również komisja dyscyplinarna.

Przed nałożeniem kary porządkowej należy dać obwinionemu urzędnikowi możność usprawiedliwienia się.

Art. 75. O nałożonej karze porządkowej zawiadamia się urzędnika na piśmie z podaniem motywów. Kar porządkowych nie wciąga się do wykazu stanu służby.

Art. 76. Orzeczenie o karze porządkowej, nałożonej nie przez komisję dyscyplinarną i nie przez władzę naczelną, urzędnik może zaskarżyć w ciągu dni ośmiu do władzy bezpośrednio wyższej, która sprawę rozstrzyga ostatecznie.

Od orzeczeń komisji dyscyplinarnych i władz naczelnych o nałożeniu kar porządkowych odwołanie nie służy.

Art. 77. Za występki służbowe nakłada się następujące kary dyscyplinarne:

1) naganę,

2) odliczenie lat służby od roku do trzech,

3) obniżenie stopnia służbowego o jeden lub dwa, z zawieszeniem możności awansu na przeciąg jednego roku do lat trzech,

4) przeniesienie w stały stan spoczynku z umniejszonem uposażeniem emerytalnem najwyżej do 50%,

5) wydalenie ze służby.

Art. 78. Kary dyscyplinarne nakładać może jedynie w drodze orzeczenia właściwa komisja dyscyplinarna na podstawie wyniku postępowania dyscyplinarnego, przeprowadzonego zgodnie z ustawą o postępowaniu dyscyplinarnem. Przy wymierzaniu kar dyscyplinarnych, wymienionych w art. 77, należy w każdym poszczególnym wypadku mieć na względzie doniosłość występku służbowego i powstałych z tego powodu szkód, stopień winy, jakoteż dotychczasowe zachowanie się urzędnika. Orzeczenia dyscyplinarnego nie można zmienić, ani znieść zarządzeniem administracyjnem.

Art. 79. Przy karze odliczenia lat służby nie zalicza się do czasu służby czynnej (wysługi lat) okresu tej kary, wskazanego w orzeczeniu. Okres trwania tej kary odlicza się od czasu służby czynnej (wysługi lat) niezależnie od okresów, potrącanych z czasu służby czynnej (wysługi lat) z innych

powodów, określonych postanowieniami ustawy niniejszej lub ustaw specjalnych.

Art. 80. Obniżenie stopnia służbowego może nastąpić tylko w obrębie tej samej kategorji stanowisk służbowych i tego samego działu zarządu państwowego.

Art. 81. Przy karach dyscyplinarnych nagany i odliczenia lat służby urzędnik nie może awansować: przy karze nagany — przez rok jeden, przy karze odliczenia lat — przez czas trwania tej kary.

Art. 82. Wydalenie urzędnika ze służby pociąga za sobą utratę wszystkich praw, z piastowaniem urzędu związanych, a w tej liczbie prawa do emerytury.

Art. 83. Członkom rodziny wydalonego można w razie okoliczności, zasługujących na szczególne uwzględnienie, przyznać w orzeczeniu odpowiedni stały zasiłek na utrzymanie, który jednak nie może przewyższać normalnego ich zaopatrzenia wdowiego lub sierocego.

Zasiłek taki przyznać można albo już z chwilą wstrzymania wypłaty uposażenia urzędnika wydalonego, albo od chwili jego śmierci.

Do powyższego zasiłku mają zastosowanie postanowienia ustawy emerytalnej o utracie prawa do zaopatrzenia wdowiego i sierocego.

Art. 84. Urzędnicy w stanie nieczynnym podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej z powodu:

1) występku służbowego, którego dopuścili się w czasie czynnej służby,

2) popełnienia w czasie trwania stanu nieczynnego takich naruszeń obowiązków, które noszą cechy występku służbowego.

Art. 85. Na urzędników, pozostających w stanie nieczynnym, nakłada się następujące kary dyscyplinarne:

1) naganę,

2) stałe lub czasowe zmniejszenie uposażenia w stanie nieczynnym najwyżej o 25%,

3) w razie okoliczności, szczególnie obciążających, utratę wszelkich praw, wypływających z jego stosunku do Państwa, w tej liczbie uposażenia i zaopatrzenia dla członków rodziny, z możnością zastosowania analogicznego postanowień art. 83 ustawy.

Art. 86. Urzędnika w stanie nieczynnym, na którego nałożono karę dyscyplinarną stałego zmniejszenia uposażenia w stanie nieczynnym, nie można powołać z powrotem do służby czynnej.

O ile powyższą karę dyscyplinarną orzeczono tylko na pewien oznaczony czas, urzędnik w stanie nieczynnym lub na emeryturze może być powołany z powrotem do czynnej służby dopiero po zupełnem odcierpieniu kary dyscyplinarnej.

Art. 87. Ściganie występków i wykroczeń służbowych nie podlega przedawnieniu.

Art. 88. Organizację władz dyscyplinarnych i postępowanie dyscyplinarne normuje osobna ustawa.

TYTUŁ TRZECI.

O państwowych funkcjonarjuszach niższych.

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

Art. 89. Postanowienia art. 4 do 9 i art. 65 stosuje się analogicznie do funkcjonarjuszów niższych.

Art. 90. Każdy ubiegający się o posadę funkcjonarjusza niższego powinien umieć czytać i pisać po polsku.

Specjalne wymagania od kandydatów na poszczególne posady funkcjonarjuszów niższych w obrębie poszczególnych władz i urzędów ustala właściwa władza naczelna.

Art. 91. Postanowienia o objęciu służby i początku czasu służby, o przysiędze i przyrzeczeniu służbowem, jakoteż o wykazie stanu służby, zawarte w art. 13 do 16 włącznie niniejszej ustawy, należy stosować analogicznie do funkcjonarjuszów niższych.

Art. 92. Zaliczenia poszczególnych grup funkcjonarjuszów państwowych do kategorji funkcjonarjuszów niższych, zarówno jak ustalenia ich tytułów dokona Rada Ministrów, o ile chodzi o funkcjonarjuszów o jednakowych kwalifikacjach i wykonywujących jednakowe funkcje służbowe przy wszystkich lub większości władz i urzędów państwowych, a właściwa władza naczelna, o ile chodzi o funkcjonarjuszów o specjalnych kwalifikacjach, zajętych tylko w pewnym dziale zarządu państwowego.

Art. 93. Starszeństwo służbowe funkcjonarjuszów niższych oznacza się według czasu trwania służby państwowej cywilnej i wojskowej, a w braku takiej według czasu innej służby publicznej lub pracy zawodowej, zaliczonego do lat wysługi emerytalnej; w razie równości lat zaliczonych do wysługi emerytalnej, rozstrzyga starszeństwo wieku. O ile jednak dla pewnych kategorji funkcjonarjuszów niższych zostanie wprowadzony stosunek podwładności jednych drugim, należy przy ustalaniu starszeństwa służbowego stosować analogicznie postanowienia art. 18.

Art. 94. Przepisy o prowadzeniu spisów, zawarte w art. 19, stosować należy analogicznie do funkcjonarjuszów niższych.

Rozdział II.

Obowiązki.

Art. 95. Funkcjonarjusz niższy obowiązany jest wiernie służyć Rzeczypospolitej, przestrzegać ściśle przepisów obowiązujących, wypełniać obowiązki swoje gorliwie, sumiennie i bezstronnie oraz dbać według najlepszej woli i wiedzy o dobro sprawy publicznej i spełniać wszystko, co temu dobru służy, a unikać wszystkiego, coby mu mogło szkodzić.

Art. 96. Powinności służbowe funkcjonarjusza niższego określać będzie regulamin lub instrukcja, wydana przez władze przełożone, a dopóki przepisów takich nie wprowadzono — wskazówki, wydane na piśmie przez przełożonego tej władzy

lub urzędu, przy którym funkcjonarjusz pełni służbę.

O ile zakres powinności służbowych funkcjonarjusza niższego nie zostanie ograniczony wyraźnie do pewnych oznaczonych świadczeń służbowych, będzie on obowiązany obsługiwać urząd, przy którym pełni służbę.

Art. 97. W czasie pełnienia służby funkcjonarjusz niższy obowiązany jest zajmować się wyłącznie wykonywaniem poruczonych sobie czynności.

W razie koniecznej potrzeby służbowej funkcjonarjusz niższy obowiązany jest czasowo pełnić służbę także poza wyznaczonemi mu godzinami urzędowemi, zarówno jak spełniać czasowo inne powinności służbowe, aniżeli te, które należą do zwykłego zakresu jego działania.

Art. 98. Funkcjonarjusz niższy ma obowiązek wykonywać wszelkie zlecenia służbowe przełożonego władzy lub urzędu, zajętych w nich urzędników i wogóle tych funkcjonarjuszów, do których pozostaje w stosunku podwładności.

Art. 99. Funkcjonarjusz niższy obowiązany jest zachować najściślejszą tajemnicę, co do wszystkich spraw służbowych, bez względu na to, w jaki sposób powziął o nich wiadomość, wobec każdego, komu nie jest obowiązany donosić o sprawach takich służbowo, o ile jego służbowa lub bezpośrednio wyższa władza w poszczególnym wypadku nie zwolni go od tego obowiązku.

Niewolno funkcjonarjuszowi niższemu wywiadywać się potajemnie o sprawach służbowych lub umożliwiać to osobom trzecim.

Art. 100. Funkcjonarjusz niższy obowiązany jest:

1) zachowywać się zawsze zgodnie z wymaganiami karności służbowej i unikać wszystkiego, co mogłoby obniżyć poszanowanie, którego wymaga jego stanowisko,

2) przestrzegać postanowień art. 25 ustępu 2, 5 i 6,

3) zachowywać się wobec swego przełożonego, urzędników i funkcjonarjuszów niższych, do których pozostaje w stosunku podwładności, z uszanowaniem, w stosunku zaś do funkcjonarjuszów, zajmujących równorzędne z nim lub podrzędne mu stanowiska, być zawsze uprzejmym.

W stosunkach urzędowych z interesantami funkcjonarjusz niższy powinien być zawsze uprzejmym.

Art. 101. Postanowienie art. 27 stosuje się analogicznie do funkcjonarjusza niższego z następującemi zmianami:

1) czas służby funkcjonarjusza niższego należy ustalić w ten sposób, aby w zasadzie nie przenosił ośmiu godzin dziennie,

2) w razie konieczności pełnienia służby w niedzielę przez czas przepisany normalnie w dniu powszednim, należy funkcjonarjusza zwolnić w tygodniu następującym po tej niedzieli, na jeden dzień od służby, lub przyznać mu stosowne wynagrodzenie, którego wysokość ustalą przepisy o należnościach szczególnych.

Art. 102. Postanowienia art. 28, 29 i 32 stosuje się analogicznie do funkcjonarjuszów niższych.

Art. 103. Funkcjonarjuszowi niższemu nie wolno żądać za spełnienie czynności służbowych, albo wywoływać ofiarowywanie jakichkolwiek korzyści lub darów, jak również przez wyzyskiwanie swego stanowiska urzędowego przysparzać lub starać się o przysporzenie sobie, albo innym osobom jakichkolwiek korzyści.

Rozdział III.

Prawa.

Art. 104. Postanowienia art. 33, 34 i 35 stosuje się analogicznie do funkcjonarjuszów niższych.

Funkcjonarjusz niższy, mianowany prowizorycznie (do odwołania), nie może, o ile posiada skończone lat 21, pozostawać dłużej w służbie prowizorycznej, niż 2 lata.

Art. 105. Funkcjonarjusz niższy ma prawo, o ile nie zachodzą ważne przeszkody służbowe, do corocznego urlopu dla wypoczynku.

Funkcjonarjusze niżsi, mający od jednego roku do lat dziesięciu włącznie służby państwowej, mają prawo do dwóch tygodni urlopu, od lat dziesięciu do lat dwudziestu włącznie służby państwowej — do trzech tygodni urlopu, wreszcie ponad lat dwadzieścia służby państwowej — do czterech tygodni urlopu.

Pozatem do funkcjonarjuszów niższych stosuje się analogicznie postanowienia art. 36 ust. 3 i art. 37 i 38.

Art. 106. Uposażenie funkcjonarjusza niższego normuje specjalna ustawa o uposażeniu.

Art. 107. O ile w poszczególnych kategorjach funkcjonarjuszów niższych wprowadzony zostanie awans na posady służbowe, do których przywiązane są wyższe stopnie płacy, stosuje się przy awansie funkcjonarjuszów niższych analogicznie postanowienia art. 41 i 42.

Art. 108. Powody, wyliczone w art. 43, wstrzymują również przyznanie dodatku za wysługę lat, a w razie wprowadzenia awansu—również i awans.

Art. 109. Funkcjonarjuszowi niższemu i jego najbliższej rodzinie zapewnia się opiekę lekarską i środki lecznicze w zakresie, przewidzianym w osobnej ustawie.

Art. 110. Postanowienia art. 45 o zaliczce na poczet uposażenia stosowane będą również do funkcjonarjuszów niższych.

Art. 111. Funkcjonarjuszowi niższemu służy prawo do uposażenia emerytalnego, a wdowie i sierotom po nim — do zaopatrzenia wdowiego i sierocego na zasadach, unormowanych w osobnej ustawie (ustawa emerytalna).

Art. 112. Postanowienia art. 47 do 51 włącznie obejmują także funkcjonarjuszów niższych.

Rozdział IV.

Zmiany w stosunku służbowym i rozwiązanie stosunku służbowego.

Art. 113. Postanowienia art. 52 do 62 włącznie i 64 stosuje się analogicznie do funkcjonarjuszów niższych.

Rozdział V.

Postanowienia o odpowiedzialności służbowej.

Art. 114. Przepisy, zawarte w art. 66 do 88 ustawy niniejszej i w ustawie dyscyplinarnej, stosuje się analogicznie do funkcjonarjuszów niższych.

TYTUŁ CZWARTY.

Przepisy przejściowe.

Art. 115. Na przeciąg lat pięciu od chwili wejścia w życie ustawy o służbie cywilnej, zawiesza się postanowienia art. 11 ustęp ostatni tej ustawy o tyle, że zezwolenia na mianowanie osób, nie posiadających przepisanego w tym artykule poziomu wykształcenia, na wszystkie urzędy od XII do VIII stopnia służbowego udziela szef właściwej władzy naczelnej, o ile chodzi o urzędy VI i VII stopnia służbowego — za zgodą Prezesa Rady Ministrów.

Na przeciąg lat pięciu od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy zawiesza się postanowienia art. 6 ust. 1 i art. 90 co do obowiązku władania przez funkcjonarjusza językiem polskim w mowie i piśmie z tem, że po upływie tego czasokresu każdy funkcjonarjusz będzie obowiązany wykazać się dostateczną znajomością języka polskiego w mowie i piśmie.

W wyjątkowych wypadkach może władza naczelna przedłużyć powyższy czasokres na wniosek władzy przełożonej poszczególnych funkcjonarjuszów na dalszych lat trzy.

Art. 116. Na przeciąg lat dwóch od chwili wejścia w życie ustawy o służbie cywilnej zawiesza się postanowienia art. 33 tej ustawy, powołanego także w art. 104, o ile chodzi o osoby, piastujące stanowisko służbowe od XII do IV stopnia służbowego włącznie lub zajmujące posady funkcjonarjuszów niższych, przewidziane w organizacji władz i urzędów państwowych, lub mianowane w okresie powyższym na takie stanowisko służbowe i posady.

Urzędnik i funkcjonarjusz niższy nabywa pełnię praw, artykułami powyższemi zastrzeżonych, dopiero wówczas, gdy otrzyma od władzy, która go mianowała, pismo, ustalające go w służbie państwowej polskiej, przyczem w ciągu lat dwóch od wejścia w życie ustawy niniejszej ustalenie to nie może nastąpić bez zgody Prezesa Rady Ministrów i Ministra Skarbu.

Ustalenie w służbie może władza uczynić zależnem od spełnienia przez urzędnika lub funkcjonarjusza niższego pewnych warunków, jako to: odbycia służby próbnej, ukończenia specjalnych kursów, poddania się egzaminom praktycznym i t. p., które określi rozporządzenie Rady Ministrów na wniosek interesowanej władzy naczelnej.

O ile urzędnik nie posiada poziomu wykształcenia, przepisanego art. 11 ustawy o służbie cywilnej, ustalenie go na zajmowanym urzędzie może nastąpić dopiero po zwolnieniu go od wykazania tego poziomu w sposób, wskazany w ustępie ostatnim cytowanego artykułu, względnie w art. 115.

Urzędników sprawujących stanowiska służbowe, zaliczone do IV, V i VI stopnia służbowego można ustalać jedynie za zgodą Prezesa Rady Ministrów.

O ile urzędnik lub funkcjonarjusz niższy nie zostanie ustalony w ciągu lat dwóch od chwili wejścia w życie ustawy o służbie cywilnej, należy go zwolnić ze służby państwowej, z zachowaniem nabytych praw do emerytury, obliczonej według postanowień art. 14 ustawy emerytalnej z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466).

O ile nie nabył praw do emerytury, otrzymuje przy zwolnieniu odprawę w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia.

Prawo jednak do wynagrodzenia tego nie służy funkcjonarjuszowi państwowemu, o ile uprzedzono go o zamiarze zwolnienia w terminie trzech miesięcy.

Art. 117. O ile w ustawie o służbie cywilnej powołano się na postanowienia ustaw karnych (postępowania karnego), należy stosować aż do wprowadzenia jednolitych ustaw na całym obszarze Rzeczypospolitej przepisy dzielnicowych ustaw karnych (postępowania karnego).

Art. 118. Postanowieniom niniejszej ustawy nie podlegają sędziowie, prokuratorzy (wymiar sprawiedliwości), aplikanci sądowi, pracownicy państwowych kolei żelaznych, poczt, telegrafów i telefonów, oraz nauczyciele wszystkich szkół państwowych.

Do urzędników Kontroli Państwowej stosują się przepisy niniejszej ustawy, o ile ustawa o Kontroli Państwowej z dnia 3 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 314) inaczej nie stanowi.

Ponadto aż do czasu wydania specjalnych ustaw służbowych dla funkcjonarjuszów policji państwowej, straży celnej oraz dozorców więziennych ustawa niniejsza ma zastosowanie w stosunku do tych osób, o ile nie stoi w sprzeczności z postanowieniami ustaw o uposażeniu, względnie specjalnemi przepisami, wynikającemi z charakteru służbowego odnośnych funkcjonarjuszów.

Art. 119. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Prezesowi Rady Ministrów i innym ministrom, we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

Art. 120. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1922 r. Rada Ministrów może jednak w drodze rozporządzenia odroczyć ten termin na niektórych obszarach Rzeczypospolitej, najwyżej wszakże na trzy miesiące od terminu wyżej oznaczonego.

Z dniem 1 kwietnia 1922 r. tracą moc dotychczas obowiązujące ustawy i przepisy, wydane w przedmiotach unormowanych tą ustawą.

Marszałek:

(—) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów:

(—) *Antoni Ponikowski.*

(Dz. Ust. R. P. z dn. 31/III. 1922 r. Nr. 21, poz. 164).

162.

USTAWA

z dnia 17 lutego 1922 roku

o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowym.

ROZDZIAŁ I.

Władze dyscyplinarne i strony.

Komisje dyscyplinarne.

Art. 1. Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych powołuje się komisje dyscyplinarne.

Komisje dyscyplinarne są następujące:

1) komisje dyscyplinarne, czynne przy władzach, podlegających bezpośrednio władzy naczelnej,

2) komisje dyscyplinarne, czynne przy władzach naczelnych,

3) wyższa komisja dyscyplinarna, czynna przy Prezydencie Ministrów.

Gdzie utworzenie komisji dyscyplinarnej przy władzy, podlegającej bezpośrednio władzy naczelnej, nie jest możliwe z powodu małego składu personelu — może właściwa władza naczelna orzekanie w sprawach dyscyplinarnych urzędników tej władzy przekazać komisji dyscyplinarnej, istniejącej przy innej władzy, równorzędnej lub wyższej.

Komisje dyscyplinarne dla urzędników zarządu sprawiedliwości, podlegających niniejszej ustawie, będą powołane przy władzach, wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości.

Art. 2. Każda komisja dyscyplinarna składa się z przewodniczącego, jego zastępców i potrzebnej ilości członków, mianowanych na trzy lata. Przewodniczącego, zastępców i członków wyższej komisji dyscyplinarnej mianuje Prezydent Ministrów na wniosek władz naczelnych z grona podwładnych urzędników, wszystkich tych władz; te same osoby w komisjach dyscyplinarnych mianowane będą przez właściwe władze naczelne z grona podwładnych urzędników tej władzy, przy której ustanowiono komisję.

O ile poszczególnej komisji dyscyplinarnej powierzono w myśl art. 1 ustęp przedostatni — sprawy dyscyplinarne urzędników innej władzy, wówczas właściwa władza naczelna mianuje potrzebną ilość członków z grona urzędników tej władzy.

W razie potrzeby komisję uzupełnia się przez mianowanie nowych członków na resztę okresu trzyletniego.

Właściwość komisji.

Art. 3. Pierwszą instancją, orzekającą w sprawach dyscyplinarnych, są:

1) komisje dyscyplinarne, czynne przy władzach, podlegających bezpośrednio władzy naczelnej — dla wszystkich urzędników od XII do VII stopnia służbowego włącznie, oraz funkcjonarjuszów niższych — pełniących służbę przy odnośnej władzy, lub przy jednej z podległych jej władz, albo których sprawy dyscyplinarne przekazano w myśl art. 1 ustęp przedostatni;

2)) komisje dyscyplinarne, czynne przy władzach naczelnych — dla wszystkich urzędników, należących do personelu władzy naczelnej, tudzież urzędników władz podwładnych tego samego działu zarządu państwowego od VI stopnia służbowego począwszy wzwyż.

Drugą instancją dla spraw dyscyplinarnych jest dla wszystkich urzędników i funkcjonarjuszów niższych wyższa komisja dyscyplinarna, ustanowiona przy Prezydencie Ministrów.

Art. 4. Właściwość zależy od miejsca pełnienia służby i od stopnia służbowego urzędnika w chwili wdrożenia przeciwko niemu postępowania dyscyplinarnego nawet wtedy, gdy chodzi o przewinienie służbowe, które miało mieć miejsce w czasie pełnienia obowiązku w innym dziale zarządu państwowego. W tym ostatnim wypadku należy występek służbowy oceniać przedewszystkiem według tych przepisów służbowych, którym obwiniony podlegał w chwili popełnienia czynu, albo dopuszczenia się zaniechania lub zaniedbania, sprzeciwiającego się jego obowiązkom.

Właściwą do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego przeciwko urzędnikom w stanie nieczynnym jest ta komisja dyscyplinarna, która była właściwą w chwili ustąpienia urzędnika ze służby czynnej.

Art. 5. Spory o właściwość rozstrzyga wyższa komisja dyscyplinarna.

Stanowisko członków komisji dyscyplinarnych.

Art. 6. Członkowie komisji dyscyplinarnych są w wykonywaniu swoich funkcji samodzielni i niezawiśli.

Komplety dyscyplinarne.

Art. 7. Komisje dyscyplinarne obradują i orzekają w kompletach, złożonych z przewodniczącego lub jego zastępcy i czterech członków. Przewodniczący i przynajmniej jeden członek kompletu muszą posiadać wykształcenie prawnicze.

Do kompletu orzekającego powinien należeć, jako członek, conajmniej jeden urzędnik, z tej samej kategorji urzędników i rodzaju służby, do której należy funkcjonarjusz państwowy, odpowiadający dyscyplinarnie przed danym kompletem.

Ogólne zebranie członków każdej komisji dyscyplinarnej przed końcem roku przeprowadza podział komisji na stałe komplety, orzekające w ciągu roku następnego, a zarazem ustala porządek zastępstwa członków komisji w kompletach orzekających.

Do kompletu, stworzonego dla spraw dyscyplinarnych innej władzy, powołuje się jednego lub dwóch członków komisji, mianowanych w myśl art. 2 ust. 2.

Art. 8. W kompletach dyscyplinarnych zapadają uchwały bezwzględną większością głosów. W wypadkach, gdy chodzi o zastosowanie punktu 5 art. 77 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej uchwała winna zapaść większością $^4/_5$ głosów. Przewodniczący głosuje na ostatku.

Art. 9. Komisje dyscyplinarne otrzymują potrzebne przedmioty i pomoc kancelaryjną od tych władz, przy których są czynne.

Władze te wyznaczą również protokulantów do rozpraw dyscyplinarnych z pośród podległych im urzędników.

Rzecznicy dyscyplinarni.

Art. 10. W celu strzeżenia dobra służby, naruszonego przez uchybienie obowiązkom służbowym, władza, przy której istnieje komisja, wyznacza z grona podległych sobie urzędników rzecznika dyscyplinarnego z odpowiednią ilością zastępców.

Obowiązkiem rzecznika dyscyplinarnego jest przy przeprowadzeniu postępowania dyscyplinarnego stać na straży godności i powagi stanowiska urzędniczego oraz ścisłego wykonywania obowiązków służbowych. Komisja dyscyplinarna przedsiębierze każdą uchwałę nie inaczej, jak po wysłuchaniu zdania rzecznika dyscyplinarnego.

Utrata zdolności do pełnienia funkcji członka komisji dyscyplinarnej i rzecznika dyscyplinarnego.

Art. 11. Gdy w stanowisku służbowem urzędników, wyznaczonych na członków komisji dyscyplinarnej, rzeczników dyscyplinarnych lub zastępców tych ostatnich zajdzie zmiana, wskutek której odpadają warunki do ich ustanowienia — urzędnicy ci ustępują.

W czasie trwania postępowania sądowo-karnego lub dyscyplinarnego, toczącego się przeciw takiemu urzędnikowi, nie można powoływać go do żadnej czynności urzędowej przy komisji dyscyplinarnej. Gdy postępowanie takie zakończy się ukaraniem urzędnika, traci on swoje stanowisko w komisji dyscyplinarnej, a na jego miejsce na resztę okresu czynności wyznacza się innego urzędnika.

Urzędnika, karanego dyscyplinarnie, nie można w przyszłości wyznaczać na członka komisji dyscyplinarnej, ani na rzecznika dyscyplinarnego lub jego zastępcę.

Obrona.

Art. 12. Funkcjonarjuszowi państwowemu, pociągniętemu do odpowiedzialności dyscyplinarnej, wolno przybrać sobie w postępowaniu dyscyplinarnem obrońcę z pośród funkcjonarjuszów państwowych, pełniących obowiązki na obszarze, na który rozciąga się zakres działania komisji dyscyplinarnej.

Na prośbę obwinionego może mu być przydany zamiast obrońcy z wyboru — obrońca z urzędu, którego wyznacza szef władzy, przy której czynna jest komisja dyscyplinarna, z grona podwładnych sobie urzędników.

Funkcjonarjuszowi państwowemu, pełniącemu obowiązki, wolno nie podjąć się obrony, z wyjątkiem wypadku ustanowienia go obrońcą z urzędu. Niewolno mu przyjmować wynagrodzenia. Koszty, istotnie poniesione przez obrońcę w interesie obrony, zwraca Skarb Państwa.

W razie sporu o wysokość tych kosztów decyduje ostatecznie właściwa komisja dyscyplinarna.

Funkcjonarjuszowi państwowemu, spełniającemu zadanie obrońcy, winny władze udzielić urlopu, niezbędnie potrzebnego do spełnienia tych czynności.

Art. 13. Obrońca ma obowiązek przytoczyć w obronie wszystkie okoliczności, które uważa w tym celu za konieczne i przydatne, i zastosować przewidziane w ustawie środki obrony. Jest on obowiązany zachować w tajemnicy wszystkie poufne informacje, udzielone mu z tytułu obrony.

Delegacja.

Art. 14. Jeżeli właściwa komisja dyscyplinarna nie rozporządza chwilowo ilością członków, potrzebną do utworzenia kompletu orzekającego, wyższa komisja dyscyplinarna przekazuje sprawę innej komisji dyscyplinarnej.

Wyłączenie.

Art. 15. Członków komisji dyscyplinarnej i rzecznika dyscyplinarnego można wyłączyć od udziału w sprawie w wypadkach i na zasadach, przewidzianych w ustawie postępowania karnego przy wyłączeniu sędziów i prokuratorów.

Ponadto ma obwiniony funkcjonarjusz państwowy prawo w ciągu dni 8 po doręczeniu uchwały przekazującej wyłączyć dwóch członków kompletu dyscyplinarnego bez podania powodów.

ROZDZIAŁ II.

Postępowanie dyscyplinarne.

Obowiązek strzeżenia tajemnicy przy postępowaniu dyscyplinarnem.

Art. 16. Całe postępowanie dyscyplinarne powinno być otoczone jak najściślejszą tajemnicą.

Szczegółów z postępowania dyscyplinarnego niewolno podawać do publicznej wiadomości, względnie ogłaszać.

Uchwały i orzeczenia komisji dyscyplinarnych można ogłaszać jedynie za zezwoleniem właściwej władzy naczelnej, wydanem na podstawie uchwały komisji.

Wdrożenie.

Art. 17. Władza służbowa lub przełożona władza wyższa, w razie dostrzeżenia lub otrzymania wiadomości o naruszeniu obowiązków służbowych przez podwładnego funkcjonarjusza państwowego, przeprowadza w razie potrzeby dochodzenie w celu wstępnego wyjaśnienia sprawy, poczem, przesłuchawszy— o ile to jest możliwe — obwinionego funkcjonarjusza państwowego, odsyła w drodze służbowej doniesienie dyscyplinarne właściwej komisji dyscyplinarnej.

Doniesienie dyscyplinarne powinno zawierać dokładne wskazanie faktów, w których władza dopatruje się naruszenia obowiązków służbowych.

Art 18. Komisja dyscyplinarna po odebraniu doniesienia i po zasięgnięciu zdania rzecznika bez udziału stron orzeka, czy sprawa wymaga wdrożenia śledztwa dyscyplinarnego, czy też nie; o ile przytem komisja dyscyplinarna uzna, że w danym wypadku zachodzi jedynie wykroczenie służbowe — może równocześnie nałożyć karę porządkową. Przed rozstrzygnięciem można zarządzić przeprowadzenie lub uzupełnienie dochodzeń wstępnych, za pośrednictwem władzy przełożonej obwinionego.

Art. 19. Komisja dyscyplinarna może za zgodą rzecznika dyscyplinarnego zamiast uchwały o wdrożeniu śledztwa powziąć uchwałę o przekaza-

niu sprawy bezpośrednio do rozprawy dyscyplinarnej.

Do takiej uchwały stosuje się postanowienia art. 30.

Art. 20. Obwinionemu funkcjonarjuszowi państwowemu należy za pośrednictwem władzy służbowej doręczyć uchwałę o wdrożeniu śledztwa dyscyplinarnego. Uchwała o wdrożeniu śledztwa dyscyplinarnego nie podlega zaskarżeniu.

Przeciwko uchwale komisji pierwszej instancji, odrzucającej wdrożenie śledztwa, rzecznik dyscyplinarny może wnieść w ciągu piętnastu dni zażalenie do instancji odwoławczej.

Art. 21. Jeżeli naruszenie obowiązku służbowego ma cechy czynu karygodnego, zagrożonego powszechnemi ustawami karnemi, władza lub komisja dyscyplinarna czyni doniesienie karne. O ile doniesienie karne wystosowuje władza przełożona, zawiadamia o tem równocześnie właściwą komisję dyscyplinarną.

Aż do ostatecznego zakończenia postępowania sądowo - karnego, postępowanie dyscyplinarne może być zawieszone w myśl art. 70 ustawy o służbie cywilnej.

Art. 22. Sądy karne zawiadamiają o wdrożeniu postępowania karnego przeciwko funkcjonarjuszowi państwowemu, jako też o każdem następnem zarządzeniu sądowem władzę służbową obwinionego, która komunikuje o tem w drodze służbowej komisji dyscyplinarnej. Po ostatecznem ukończeniu postępowania karnego sąd karny przesyła akta właściwej komisji dyscyplinarnej. W tym wypadku, o ile postępowania dyscyplinarnego jeszcze nie wdrożono lub postępowanie to zostało zawieszone — odpada potrzeba osobnego doniesienia dyscyplinarnego. Komisja dyscyplinarna po zbadaniu akt sądowych wydaje zarządzenie, przewidziane w art. 18.

Art. 23. W wypadku, przewidzianym w art. 71 ustawy o służbie cywilnej, komisja dyscyplinarna odstępuje sprawę bez wszelkich dalszych dochodzeń właściwej przełożonej władzy funkcjonarjusza państwowego do dalszego zarządzenia.

Śledztwo.

Art. 24. O ile zapadła uchwała o wdrożeniu śledztwa dyscyplinarnego, komisja dyscyplinarna zwraca się do władzy, przy której jest czynna, o wyznaczenie jednego lub więcej podległych jej urzędników do przeprowadzenia śledztwa. W sprawach dyscyplinarnych funkcjonarjuszów państwowych innej władzy, należącej do właściwej komisji (art. 1, ustęp przedostatni), można powierzyć prowadzenie śledztwa urzędnikowi z pośród urzędników tej samej władzy.

Art. 25. Prowadzący śledztwo nie może zasiadać w komplecie orzekającym lub być powołanym do innej czynności w postępowaniu dyscyplinarnem. Zresztą podlega od wszystkim postanowieniom art. 11 i 15 ust. 1.

Art. 26. Prowadzący śledztwo przesłuchuje świadków, a w razie potrzeby znawców, nie odbierając od nich przysięgi, i bada wszystkie okoliczności potrzebne do wyjaśnienia sprawy, jako też środki dowodowe. O ile zachodzi potrzeba przesłuchania poszczególnych świadków lub znawców pod przysięgą, prowadzący śledztwo może zwrócić się do właściwego sądu karnego pierwszej instancji o przesłuchanie tych osób pod przysięgą.

Do przesłuchania i wynagrodzenia świadków i znawców, o ile przesłuchują ich sądy, należy stosować analogicznie przepisy ustawy postępowania karnego z tą różnicą, że koszty zalicza się nie na rachunek zarządu wymiaru sprawiedliwości, lecz na rachunek zarządu władzy naczelnej, przełożonej nad tą władzą, przy której właściwa komisja dyscyplinarna jest czynna.

Art. 27. Prowadzący śledztwo może żądać współdziałania władz administracyjnych i policyjnych, w szczególności wtedy, gdy świadkowie lub znawcy mieszkają poza obrębem powiatu, w którym przebywa prowadzący śledztwo, a nie czynią zadość jego wezwaniu lub bez ustawą przewidzianego powodu uchylają się od zeznań.

Władze administracyjne i policyjne stosują przytem obowiązujące w postępowaniu administracyjnem przepisy o wzywaniu i przesłuchiwaniu stron.

Art. 28. Prowadzący śledztwo winien dać obwinionemu zarówno w czasie śledztwa, jak po jego zakończeniu sposobność wypowiedzenia się co do wszystkich punktów obwinienia, jak również co do wyniku śledztwa; natomiast na przeglądanie akt śledczych tak obwinionemu, jak i jego obrońcy zezwala tylko o tyle, o ile uzna to za nieszkodliwe dla celów śledztwa.

Odmowa lub fizyczna niemożność współudziału ze strony obwinionego nie wstrzymuje postępowania śledczego.

Art. 29. Rzecznik dyscyplinarny może postawić wniosek o uzupełnienie śledztwa, jak również wnieść nowe punkty obwinienia. Obwinionemu również służy prawo do postawienia wniosku o przeprowadzenie pewnych określonych dochodzeń.

O ile prowadzący śledztwo nie przychyla się do wniosku o uzupełnienie śledztwa — przedstawia sprawę do decyzji komisji dyscyplinarnej, której uchwała w tym wypadku nie podlega odrębnemu zaskarżeniu.

Przekazanie i umorzenie.

Art. 30. Po ukończeniu śledztwa prowadzący je przesyła akta rzecznikowi dyscyplinarnemu, który kieruje je ze swojemi wnioskami do komisji dyscyplinarnej. Komisja dyscyplinarna bez udziału stron uchwala albo przekazanie sprawy do rozprawy dyscyplinarnej, albo umorzenie postępowania dyscyplinarnego. W tym drugim wypadku komisja może również powziąć uchwałę w myśl art. 18 (nałożenie kary porządkowej).

W uchwale przekazującej przytoczyć należy dokładnie punkty obwinienia oraz wskazać zarządzenia, które komisja dyscyplinarna wydaje celem przygotowania ustnej rozprawy.

Art. 31. Po doręczeniu odpisu uchwały przekazującej obwiniony lub jego obrońca ma prawo przeglądać akta sprawy, z wyjątkiem protokółów obrad, i sporządzać z akt potrzebne odpisy. Prócz tego zarówno obwiniony, jak rzecznik dyscyplinarny mogą w ciągu ośmiu dni po doręczeniu im uchwały stawiać dalsze wnioski, które rozstrzyga komisja dyscyplinarna. Decyzje takie nie podlegają odrębnemu zaskarżeniu.

Odpis uchwały przekazującej sprawę do rozprawy dyscyplinarnej, zarówno jak i uchwały o umorzeniu postępowania — w obu wypadkach z uzasad-

nieniem — doręcza się w drodze służbowej obwinionemu oraz rzecznikowi dyscyplinarnemu.

Art. 32. Uchwała przekazująca nie podlega zaskarżeniu; natomiast przeciwko uchwale, którą umorzono postępowanie, albo nałożono karę porządkową, rzecznik dyscyplinarny może wnieść w ciągu piętnastu dni zażalenie do instancji odwoławczej.

Rozprawa dyscyplinarna.

Art. 33. Dzień rozprawy dyscyplinarnej wyznacza przewodniczący komisji dyscyplinarnej. Do rozprawy wzywa się obwinionego z równoczesnem doręczeniem uchwały przekazującej i udzieleniem mu listy członków kompletu orzekającego.

O ile ustanowiono obrońcę, wzywa się go również do rozprawy.

Komisja dyscyplinarna może zarządzić, by obwiniony stawił się na rozprawie dyscyplinarnej osobiście z zastrzeżeniem, że w razie nieusprawiedliwionego niestawiennictwa obrońca jego nie będzie dopuszczony do udziału w sprawie, a rozprawa ustna będzie przeprowadzona i orzeczenie wydane zaocznie.

Art. 34. Komisja dyscyplinarna może wzywać do rozprawy dyscyplinarnej także świadków i znawców.

Art. 35. Rozprawa dyscyplinarna odbywa się wyłącznie przy udziale osób, niniejszą ustawą uprawnionych do udziału w sprawie.

Art. 36. Rozprawę dyscyplinarną należy w miarę możności przeprowadzić w jednym ciągu z uwzględnieniem koniecznych przerw, można jednak uchwałą kompletu z ważnych powodów rozprawę odroczyć.

W razie odroczenia rozprawy dyscyplinarnej, o ile w składzie kompletu orzekającego zajdzie zmiana, postępowanie dowodowe przeprowadza się ponownie.

Art. 37. Rozprawą kieruje przewodniczący, który przestrzega porządku wyjaśnień, replik i uwag oraz czuwa nad formalnym i rzeczowym biegiem postępowania.

Art. 38. Rozprawę dyscyplinarną rozpoczyna się odczytaniem uchwały przekazującej, potem następuje przesłuchanie obwinionego, wezwanych świadków i znawców oraz w miarę potrzeby odczytanie protokółów dochodzeń wstępnych i śledztwa, jak również innych ważniejszych dla sprawy akt i dokumentów. Obwinionemu i rzecznikowi dyscyplinarnemu służy prawo wypowiedzenia się co do poszczególnych środków dowodowych i odwodowych oraz stawiania pytań świadkom i znawcom za zezwoleniem przewodniczącego.

Art. 39. Po zamknięciu postępowania dowodowego następują wywody i wnioski rzecznika dyscyplinarnego tudzież obwinionego i jego obrońcy. Stronie obwinionej w każdym wypadku służy ostatni głos.

Orzeczenie.

Art. 40. Komisja dyscyplinarna może przy rozstrzyganiu sprawy opierać się tylko na tych faktach i okolicznościach, które ujawniono na rozprawie dyscyplinarnej, i na ich podstawie wydaje orzeczenia według swego przekonania.

Art. 41. Komisja dyscyplinarna wydaje orzeczenie, w którem albo uwalnia urzędnika od zarzuconego mu naruszenia obowiązków, albo uznaje go winnym; w tym ostatnim wypadku komisja dyscyplinarna nakłada karę dyscyplinarną lub porządkową.

Art. 42. Narada i głosowanie kompletu orzekającego przy rozstrzyganiu sprawy są tajne. Sentencję (tenor) orzeczenia sporządza się na piśmie, które podpisują przewodniczący i członkowie kompletu. Sentencję tę ogłasza stronom przewodniczący zaraz po naradzie i głosowaniu. Odpis orzeczenia, które powinno być przygotowane w ciągu ośmiu dni po ogłoszeniu sentencji, doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu i obwinionemu.

Orzeczenie powinno zawierać:

1) dzień wydania orzeczenia,

2) wymienienie komisji dyscyplinarnej oraz nazwisk członków kompletu orzekającego, protokulanta i rzecznika dyscyplinarnego,

3) imię i nazwisko, charakter służbowy i siedzibę urzędową obwinionego,

4) przedmiot obwinienia,

5) uzasadnienie orzeczenia,

6) sentencję orzeczenia.

Art. 43. Z przebiegu rozprawy dyscyplinarnej sporządza się protokół, w którym zapisać należy datę, miejsce rozprawy, nazwiska członków kompletu orzekającego oraz protokulanta, stron i ich zastępców, w końcu, dokładnie streścić przebieg rozprawy.

Protokół podpisują przewodniczący kompletu orzekającego i protokulant.

Odwołanie.

Art. 44. Od orzeczeń komisji dyscyplinarnej, wydanych w pierwszej instancji, może zarówno obwiniony, jak rzecznik dyscyplinarny odwołać się do wyższej komisji dyscyplinarnej z powodu orzeczenia o winie i karze i z powodu niezastosowania formalności, ustalającej winę i karę. Odwołanie odracza wykonanie orzeczenia.

W razie nałożenia kary porządkowej prawo odwołania się służy jedynie rzecznikowi dyscyplinarnemu.

Art. 45. Odwołanie wnieść należy w ciągu piętnastu dni po dniu doręczenia odpisu orzeczenia na ręce przewodniczącego komisji dyscyplinarnej, który przesyła je wraz z właściwemi aktami do wyższej komisji dyscyplinarnej.

Art. 46. Instancja odwoławcza rozstrzyga bez udziału stron w wypadkach:

1) gdy odwołanie jest niedopuszczalne, opóźnione lub wniesione przez osobę nieuprawnioną,

2) gdy uzna za potrzebne uzupełnienie śledztwa.

W pierwszym wypadku instancja odwoławcza odrzuca odwołanie, a w drugim przesyła sprawę instancji pierwszej celem przeprowadzenia uzupełnień śledztwa.

We wszystkich innych wypadkach instancja odwoławcza przeprowadza rozprawę dyscyplinarną i wydaje orzeczenie, stosując analogicznie postanowienia o rozprawie dyscyplinarnej i orzekaniu w pierwszej instancji.

Umorzenie postępowania w razie śmierci obwinionego.

Art. 47. W razie śmierci obwinionego postępowanie dyscyplinarne bez względu na stadjum, w któ-

rem się znajduje, podlega umorzeniu, może być jednak przeprowadzone na żądanie ustawowych spadkobierców zmarłego.

Uprawomocnienie się orzeczenia.

Art. 48. Orzeczenia komisji dyscyplinarnych, wydane w pierwszej instancji, a nie zaskarżone w terminie przepisanym, stają się prawomocne z upływem tego terminu, orzeczenia zaś komisji dyscyplinarnych drugiej instancji — niezwłocznie po ich ogłoszeniu.

Wykonanie orzeczenia.

Art. 49. Prawomocne orzeczenia dyscyplinarne podlegają wykonaniu przez właściwą władzę; w tym celu przewodniczący komisji dyscyplinarnej przesyła tej władzy odpis orzeczenia dyscyplinarnego, stwierdzając prawomocność orzeczenia.

Kary dyscyplinarne zapisuje się do wykazu stanu służby, a odpis orzeczenia dyscyplinarnego dołącza się do akt osobowych.

Wznowienie.

Art. 50. Na żądanie funkcjonarjusza państwowego, skazanego prawomocnie na karę dyscyplinarną, lub na żądanie jego ustawowych spadkobierców można wznowić postępowanie nawet po wykonaniu kary, o ile osoby te przedstawią takie nowe fakty lub środki dowodowe, nieznane w poprzedniem postępowaniu, które same przez się lub w związku z faktami poprzednio ustalonemi lub z dowodami poprzednio zebranemi mogą spowodować uwolnienie od zarzutu lub nałożenie kary porządkowej, albo zamiast wydalenia łagodniejszą karę dyscyplinarną.

Art. 51. Żądania wznowienia postępowania wnosić należy do komisji dyscyplinarnej, która rozstrzygnęła sprawę w pierwszej instancji. Komisja ta rozstrzyga bez udziału stron o dopuszczalności wznowienia. Przeciwko rozstrzygnięciu komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji można wnieść zażalenie do instancji odwoławczej w ciągu piętnastu dni po doręczeniu odpisu uchwały.

Art. 52. Dopuszczenie wznowienia postępowania wstrzymuje wykonanie kary. Komisja dyscyplinarna pierwszej instancji zarządza w razie potrzeby uzupełnienie lub przeprowadzenie nowego śledztwa, poczem przekazuje sprawę do rozprawy dyscyplinarnej.

Art. 53. Jeżeli funkcjonarjusza państwowego, na którego korzyść dozwolono wznowienia postępowania dyscyplinarnego, uznano winnym ponownie, nie można orzec kary surowszej od nałożonej w poprzedniem postępowaniu. Przy wymiarze kary należy uwzględnić karę już poniesioną.

Art. 54. O ile po wznowieniu postępowania dyscyplinarnego albo później uwolniono funkcjonarjusza państwowego, pierwotnie skazanego na karę dyscyplinarną, albo nałożono na niego łagodniejszą karę dyscyplinarną lub karę porządkową — Skarb obowiązany jest zwrócić mu lub w razie jego śmierci członkom jego rodziny, uprawnionym do zaopatrzenia wdowiego lub sierocego, to, co funkcjonarjusz państwowy lub wymienieni członkowie rodziny wskutek poprzedniego skazania stracili z dochodów służbowych lub zaopatrzenia.

ROZDZIAŁ III.

Zawieszenie w służbie.

Art. 55. Gdy przeciwko funkcjonarjuszowi państwowemu wdrożono karne postępowanie sądowe lub dyscyplinarne, komisja dyscyplinarna może każdej chwili zawiesić go w pełnieniu służby, o ile ze względu na rodzaj i doniosłość zarzuconego mu przestępstwa, lub występku służbowego wskazane jest usunąć go od wykonywania obowiązków służbowych.

Art. 56. O ile względem funkcjonarjusza państwowego zarządzono karny areszt sądowy śledczy (prewencyjny), jest obowiązkiem władzy służbowej natychmiast tymczasowo zawiesić go w pełnieniu służby.

Każdy przełożony, powołany do wykonywania bezpośredniego lub pośredniego nadzoru służbowego, ma prawo tymczasowo zawiesić funkcjonarjusza państwowego w pełnieniu służby, gdy ten odmówił jawnie posłuszeństwa służbowego wśród szczególnie ważnych okoliczności, albo gdy ze względu na jakość występku służbowego, zarzucanego funkcjonajuszowi państwowemu, dalsze pozostawienie go w służbie naraziłoby powagę urzędu, lub groziło dobru służby.

W analogicznych wypadkach służy prawo do tymczasowego zawieszenia w służbie również urzędnikowi, któremu powierzono przeprowadzenie inspekcji urzędu; zarządzone jednak w ten sposób tymczasowe zawieszenie może znieść władza przełożona nad inspektorem.

Art. 57. O każdym wypadku tymczasowego zawieszenia funkcjonarjusza państwowego w pełnieniu służby należy najdalej w ciągu piętnastu dni zawiadomić w drodze służbowej właściwą komisję dyscyplinarną, która niezwłocznie, a najdalej w ciągu dalszych dni piętnastu powźmie uchwałę zatwierdzającą lub uchylającą zawieszenie.

Uchwałę taką należy natychmiast zakomunikować właściwej władzy celem wykonania.

Art. 58. Komisja dyscyplinarna, zarządzając lub zatwierdzając zawieszenie, może ograniczyć na czas jego trwania uposażenie funkcjonarjusza państwowego do połowy.

Art. 59. Zawieszenie funkcjonarjusza państwowego w służbie kończy się najpóźniej z chwilą ostatecznego zakończenia postępowania dyscyplinarnego.

O ile jednak przyczyny, które spowodowały zawieszenie, odpadną wcześniej, komisja dyscyplinarna uchyli zawieszenie, nie czekając końca postępowania dyscyplinarnego.

Art. 60. O nałożeniu, zatwierdzeniu lub uchyleniu zawieszenia komisja dyscyplinarna rozstrzyga bez udziału stron. Przeciwko uchwale komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji może tak obwiniony, jak i rzecznik dyscyplinarny wnieść zażalenie do instancji odwoławczej w ciągu piętnastu dni po doręczeniu odpisu uchwały. Zażalenie nie wstrzymuje wykonania uchwały.

Tymczasowe zawieszenie w służbie nie podlega zaskarżeniu.

Art. 61. Gdy funkcjonarjusza państwowego skazano na karę dyscyplinarną, czas zawieszenia w służbie nie zalicza się do czasu służby czynnej (wysługi lat).

W tych wypadkach oraz wówczas, gdy funkcjonarjusza państwowego wydalono w drodze admi-

nistracyjnej wskutek zasądzenia go wyrokiem sądu karnego (art. 71 ustawy o służbie cywilnej), nie służy mu prawo otrzymania części uposażenia, której wypłatę wstrzymano na czas zawieszenia go w pełnieniu służby.

O ile natomiast postępowanie dyscyplinarne umorzono, funkcjonarjusza państwowego obwinionego uwolniono od odpowiedzialności lub nałożono na niego jedynie karę porządkową, czas zawieszenia liczy się do czasu służby czynnej (wysługi lat), a prócz tego należy wypłacić mu część uposażenia, które wstrzymano na czas zawieszenia.

ROZDZIAŁ IV.

Doręczenia, terminy i sposoby zaskarżenia.

Art. 62. Wszelkie doręczenia, które mają nastąpić według postanowienia ustawy niniejszej, są ważne i powodują bieg terminów, o ile uskutecznione są do rąk własnych obwinionego, jego obrońcy, tudzież rzecznika dyscyplinarnego lub jego zastępcy.

O ile miejsce pobytu obwinionego nie jest znane, a nie ustanowił on obrońcy, to za faktyczne doręczenie uważa się złożenie właściwego pisma u jego władzy służbowej.

Art. 63. O ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, zażalenia przeciwko zarządzeniom i uchwałom komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji lub przewodniczącego komisji dyscyplinarnej — można wnosić tylko łącznie z zażaleniem, podawanem na ostateczne zarządzenie lub uchwałę, albo z odwołaniem od orzeczenia komisji dyscyplinarnej.

Zażalenia wnosić należy na ręce przewodniczącego komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji, który przesyła je wraz z aktami sprawy do instancji odwoławczej.

Instancja odwoławcza rozstrzyga zażalenie bez udziału stron.

Bieg terminu rozpoczyna się z dniem następującym po doręczeniu.

Niedziele i dni świąteczne nie wstrzymują ani rozpoczęcia, ani biegu terminów; o ile koniec terminu przypada na niedzielę lub dzień świąteczny—kończy się termin następnego dnia powszedniego.

Przepisy, obowiązujące sądy, postanawiają, które dni należy uważać za świąteczne.

Dzień nadania zażalenia lub odwołania na pocztę uważa się za dzień ich wniesienia.

Przywrócenie terminu.

Art. 64. W razie spóźnienia terminu do wniesienia zażalenia lub skargi instancja odwoławcza może na prośbę obwinionego zezwolić na przywrócenie terminu, o ile obwiniony wykaże, że niezależnie od jego woli i winy okoliczności nie pozwoliły mu dotrzymać terminu.

Prośbę o przywrócenie terminu z równoczesnem złożeniem zażalenia lub skargi wnosić należy do właściwej komisji pierwszej instancji, która przesyła ją z wnioskiem rzecznika dyscyplinarnego do instancji odwoławczej.

Instancja odwoławcza, zezwoliwszy na przywrócenie terminu, może zaraz wydać orzeczenie merytoryczne.

ROZDZIAŁ V.

Postanowienia specjalne.

Art. 65. O ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, należy w postępowaniu dyscyplinarnem stosować analogicznie przepisy ustawy postępowania karnego.

Art. 66. Pisma, dotyczące postępowania dyscyplinarnego, wolne są od wszelkich opłat skarbowych.

Art. 67. Postanowienia ustawy niniejszej stosuje się analogicznie w postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowym w stanie nieczynnym.

ROZDZIAŁ VI.

Postanowienia przejściowe.

Art. 68. Postanowienia ustawy niniejszej stosuje się także do niezakończonych jeszcze ostatecznie postępowań dyscyplinarnych, a przy wznowieniu postępowania również do spraw już zakończonych według postanowień innych przepisów dyscyplinarnych, obowiązujących przed wejściem w życie ustawy niniejszej na obszarach Rzeczypospolitej.

Art. 69. Do czasu ustanowienia przy władzach drugiej instancji komisji dyscyplinarnych, przewidzianych w ustawie niniejszej — wszystkie sprawy dyscyplinarne w pierwszej instancji rozstrzyga komisja dyscyplinarna czynna przy władzy naczelnej, w drugiej zaś — wyższa komisja dyscyplinarna, utworzona w myśl art. 1 ustawy niniejszej.

Komisja dyscyplinarna, ustanowiona przy władzy naczelnej, jest właściwa w tym wypadku dla wszystkich funkcjonarjuszów państwowych właściwego działu zarządu państwowego bez względu na ich przeznaczenie służbowe.

Art. 70. O ile w ustawie niniejszej powołano się na postanowienia ustaw karnych (postępowania karnego), należy stosować aż do wprowadzenia jednolitych ustaw na całym obszarze Rzeczypospolitej przepisy dzielnicowych ustaw karnych (postępowania karnego).

Art. 71. Postanowieniom niniejszej ustawy nie podlegają sędziowie, prokuratorzy (wymiar sprawiedliwości), aplikanci sądowi oraz nauczyciele wszystkich szkół państwowych.

Do urzędników Kontroli Państwowej stosuje się przepisy niniejszej ustawy, o ile ustawa o Kontroli Państwowej z dnia 3 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 314) inaczej nie stanowi.

Ponadto, do czasu wydania specjalnych ustaw służbowych dla funkcjonarjuszów policji państwowej, poczt i telegrafów, pracowników państwowych kolei żelaznych, straży celnej oraz dozorców więziennych — ustawa niniejsza ma zastosowanie w stosunku do tych osób, o ile nie stoi w sprzeczności z postanowieniami ustaw o uposażeniu, względnie specjalnemi przepisami, wynikającemi z charakteru służbowego tych funkcjonarjuszów.

Art. 72. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Prezydentowi Ministrów i innym ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

Art. 73. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1922 r. Rada Ministrów może jednak w drodze rozporządzenia odroczyć ten ter-

min na niektórych obszarach Rzeczypospolitej, najwyżej wszakże na trzy miesiące od terminu wyżej oznaczonego.

Z chwilą wejścia w życie ustawy niniejszej tracą moc dotychczas obowiązującą ustawy i przepisy, wydane w przedmiotach unormowanych tą ustawą.

Marszałek:

(—) Trąmpczyński.

Prezydent Ministrów:

(—) Antoni Ponikowski.

(Dz. Ust. R. P. z dn. 31/III 1922 r. Nr. 21, poz. 165).

163.

USTAWA

z dnia 30 marca 1922 roku

w przedmiocie zmiany terminu wejścia w życie ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowym.

Art. 1. W ustępie pierwszym art. 73 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowym (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 165) wyrazy „z dniem 1 kwietnia“ zastępuje się wyrazami „z dniem 1 lipca“.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Prezydentowi Ministrów.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1922 r.

Marszałek:

(—) Trąmpczyński.

Prezydent Ministrów:

(—) Antoni Ponikowski.

(Dz. Ust. R. P. Nr. 22 z d. 3/IV—1922 r., poz. 181).

164.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 27 lutego 1922 roku

w sprawie zmiany art. 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. o dodatkach do płacy zasadniczej funkcjonarjuszów państwowych oraz załącznika Nr. 4 do tegoż artykułu.

Na podstawie przepisów o dodatku za studja wyższe do zasadniczej płacy funkcjonarjuszów państwowych, zawartych w ustawach z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu tych funkcjonarjuszów (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429 do 435) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustęp 2) a) art. 12 rozporzadzenia Rady Mininstrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. o dodatkach do płacy zasadniczej funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 521) otrzymuje następujące brzmienie:

„jednej z wymienionych w następującym wykazie kategorji (załącznik Nr. 4) w jednej ze szkół wyższych tam wyliczonych, przyczem o ile chodzi o szkoły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem Rosji, studja winny być ukończone przed 1 listopada 1918 r., co do osób przynależnych do jednej z przyznanych Polsce miejscowości Śląska Cieszyńskiego przed 10 sierpnia 1920 r. studja w szkołach wyższych w Rosji winny być ukończone przed 1 października 1917 r., jako datą, od której ustrój tych szkół został zmieniony“.

§ 2. Załącznik Nr. 4 do art. 12 wyszczególnionego w § 1 rozporządzenia otrzymuje następujące brzmienie:

„Załącznik Nr. 4 do rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 521).

Wykaz obejmujący uniwersytety i szkoły wyższe, równorzędne uniwersytetowi oraz udzielane przez nie świadectwa (dyplomy).

A. Polska.

Uniwersytety: Jagielloński w Krakowie, Jana Kazimierza we Lwowie, Warszawski, Poznański i Stefana Batorego w Wilnie.

Politechniki: Lwowska i Warszawska.

Akademja Weterynarji we Lwowie.

Akademja Rolnicza w Dublanach (przemieniona na Wydział rolniczo - leśny Politechniki Lwowskiej) i Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, istniejąca od r. 1911 do 1916 pod nazwą: Kursy Przemysłowo-Rolnicze w Warszawie, a od roku 1916 do 1918 pod nazwą: Wyższa Szkoła Rolnicza w Warszawie.

Akademja Górnicza w Krakowie.

Wyższa Szkoła Handlowa w Warszawie, istniejąca od r. 1912/13 do 1915 pod nazwą: Wyższe Kursy Handlowe im. Aug. Zielińskiego.

Akademja sztuk Pięknych w Krakowie.

Seminarja duchowne djecezjalne w Poznaniu, Pelplinie, Tarnowie, Przemyślu (rzym.-kat. i gr.-kat.) i Stanisławowie (gr.-kat.), oraz zakłady teologiczne X.X. Misjonarzy w Krakowie i O.O. Jezuitów w Krakowie.

Dowodem ukończenia studjów są:

przy studjach teologicznych: a) absolutorjum z całkowitego kursu nauk na jednym z uniwersyteckich wydziałów teologicznych lub w jednem z wymienionych seminarjów djecezjalnych, względnie zakładów teologicznych, b) dyplom doktora teologji;

przy studjach prawniczych: a) świadectwa trzech egzaminów rządowych prawno - historycznego, sądowego i politycznego, b) dyplom magistra praw, c) dyplom doktora praw, d) świadectwo końcowego egzaminu państwowego na wydziale prawa i nauk politycznych Uniwersytetu Warszawskiego i na wydziale prawa i nauk społecznych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie dla absolwentów nauk prawnych uniwersytetów obcych;

przy studjach lekarskich: a) dyplom lekarski lub b) dyplom doktora wszech nauk lekarskich jednego z uniwersyteckich wydziałów lekarskich,

c) świadectwo uzupełniającego egzaminu lekarskiego, złożonego przed komisją egzaminacyjną przy Uniwersytecie Warszawskim, d) świadectwo końcowego egzaminu lekarskiego dla absolwentów uniwersytetów niemieckich, pochodzących z ziem polskich b. cesarstwa niemieckiego, złożonego przed komisją egzaminacyjną przy Uniwersytecie Warszawskim;

przy studjach filozoficznych: a) świadectwo egzaminu naukowego dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich, b) dyplom doktora filozofji;

przy studjach politechnicznych: a) świadectwo złożenia drugiego egzaminu państwowego, b) dyplom doktora nauk technicznych; przy studjach specjalnych geodetycznych: świadectwo egzaminu państwowego;

przy studjach weterynaryjnych: a) dyplom lekarza weterynaryjnego, b) dyplom doktora nauk weterynaryjnych;

przy studjach farmaceutycznych: dyplom magistra farmacji;

przy studjach rolniczych i leśnych: a) świadectwo ukończenia czteroletniego kursu nauk na studjum rolniczem Uniwersytetu Jagiellońskiego, b) dyplom studjum rolniczego Uniwersytetu Jagiellońskiego, c) świadectwo egzaminu głównego dawnej Akademji Rolniczej w Dublanach, d) dyplom dawnej Akademji Rolniczej w Dublanach, e) dyplom Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, f) dyplom Wyższej Szkoły Rolniczej w Warszawie, g) dyplom Kursów Przemysłowo - Rolniczych w Warszawie;

przy studjach handlowych: dyplom Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie;

przy studjach w zakresie sztuk pięknych; świadectwo ukończenia studjów, wydane przez Akademję Sztuk Pięknych w Krakowie.

B. Wolne miasto Gdańsk.

Politechnika w Gdańsku: dowodem ukończenia studjów są: a) dyplom inżyniera i b) dyplom doktora inżynierji.

C. Austrja i kraje sukcesyjne.

Uniwersytety: w Czerniowcach, Gracu, Insbruku, Pradze (czeski i niemiecki) i Wiedniu;

Politechniki: w Bernie (czeska i niemiecka), Gracu, Pradze (czeska i niemiecka) i Wiedniu,

Akademja Weterynarji w Wiedniu,

Akademja Ziemiańska w Wiedniu,

Akademje Górnicze w Leoben i Przybramie,

Akademja Eksportowa w Wiedniu,

Akademja Konsularna w Wiedniu,

Akademja dla sztuk plastycznych w Wiedniu.

Samodzielne wydziały teologiczne: w Ołomuńcu, Solnogrodzie i Wiedniu (ewang.); Zakład naukowy teologji izraelickiej w Wiedniu; rzym.-kat. Seminarja duchowne djecezjalne w całej Austrji i krajach sukcesyjnych.

Dowodem ukończenia studjów są:

przy studjach teologicznych, prawniczych, lekarskich, filozoficznych, politechnicznych, weterynaryjnych, w zakresie sztuk pięknych, oraz studjów specjalnych: świadectwa, jak w szkołach wyższych polskich;

przy studjach górniczych świadectwa dwóch egzaminów państwowych;

przy studjach rolniczych i leśnych świadectwa trzech egzaminów państwowych;

przy studjach handlowych — dyplom Akademji Eksportowej w Wiedniu;

przy studjach konsularnych — absolutorjum pięcioletniego kursu nauk Akademji Konsularnej.

D. Niemcy.

Uniwersytety: w Berlinie, Bonn, Erlangen, Frankfurcie nad Menem, Fryburgu w Badenji, Giessen, Getyndze, Gryfji, Halli, Heidelbergu, Jenie, Kilonji, Kolonji, Królewcu, Lipsku, Marburgu, Monachjum, Monasterze, Rostoku, Strassburgu (dawny), Tybindze, Wrocławiu i Würzburgu,

Akademja Wojskowo-Lekarska w Berlinie,

Akademje Weterynarji: w Berlinie, Hanowerze, Monachjum i Stutgardzie,

Politechniki: w Akwizgranie, Berlinie, Brunszwiku, Darmsztadzie, Dreznie, Hanowerze, Karlsruhe, Monachjum, Stuttgardzie i Wrocławiu,

Akademje Rolnicze (Landwirtschaftliche Hochschule): w Berlinie, Bonn, Poppelsdorf, Hohenheim i Weihenstephan,

Akademje leśnicze: w Eberswaldzie, Eisenach, Hann - Münden i Tharandt,

Akademje Gónicze: w Berlinie, Claustal i Freibergu w Saksonji,

Akademje Handlowe (Handelshochschulen) w Berlinie, Kilonji, Lipsku, Mannheim i Monachjum.

Akademje Sztuk Pięknych: w Berlinie, Dreznie, Düsseldorfie, Karlsruhe, Kassel, Królewcu, Monachjmu i Stuttgardzie.

Dowodem ukończenia studjów są:

przy studjach uniwersyteckich: a) świadectwo złożenia egzaminów państwowych dla teologów, prawników, lekarzy i nauczycieli, b) dyplom doktora jednego z wydziałów uniwersyteckich;

przy studjach politechnicznych i górniczych: a) dyplom inżyniera, b) dyplom doktora inżynierji;

przy studjach weterynaryjnych: a) świadectwo egzaminu zawodowego (Fachprüfung), b) dyplom doktora medycyny weterynaryjnej;

przy studjach rolniczych: a) świadectwo egzaminu końcowego (Landwirtschaftliche - Abgangsprüfung), b) świadectwo egzaminu zawodowego (Landwirtschaftslehrerprüfung, Wissenschafte Prüfung für Tierzuchtinspektoren, Landmesserprüfung, Kulturtechnische Prüfung, Brauerei - Ingenieur - Prüfung, Examen für Zuckarfabriks Ingenieur Fachlehrerprüfung für niedere Landwirtschaftliche Anstalten);

przy studjach leśniczych: świadectwo egzaminu dyplomowego z leśnictwa;

przy studjach handlowych: świadectwo egzaminu dyplomowego:

przy studjach w zakresie sztuk pięknych: świadectwo ukończenia studjów.

E. Rosja.

Uniwersytety: w Charkowie, Dorpacie (dawny), Helsingforsie (dawny), Kazaniu, Kijowie, Moskwie, Odesie, Saratowie, Petersburgu, Tomsku i Warszawie (dawny); Wyższe Kursy Żeńskie w Moskwie i Petersburgu.

Wojenna Akademja Prawnicza w Petersburgu, Cesarska Szkoła Prawna w Petersburgu, Liceum Aleksandrowskie w Petersburgu, Demidowskie Liceum Prawnicze w Jarosławiu, Cesarskie Liceum Cesarzewicza Mikołaja w Moskwie.

Wojenna Akademja Medyczna w Petersburgu, Żeński Instytut Medyczny w Petersburgu.

Instytuty historyczno - filozoficzne w Petersburgu i Nieżynie, Łazarewski Instytut Języków Wschodnich w Moskwie, Instytut Orjentalny we Władywostoku, Żeński Instytut Pedagogiczny w Petersburgu.

Politechniki: w Helsingforsie (dawna), Kijowie, Nowo - Czerkasku, Rydze (dawna) i Warszawie (dawna); Instytuty Technologiczne: w Charkowie, Petersburgu i Tomsku: Moskiewski Instytut Inżynierów Drogowych i Wodnych (przedtem Cesarski Instytut Inżynierów Komunikacji), Instytut Inżynierów Drogowych i Wodnych w Petersburgu; Wyższa Szkoła techniczna w Moskwie; Instytut Politechniczny w Petersburgu; Instytut Inżynierów Cywilnych w Petersburgu; Instytut Elektrotechniczny w Petersburgu; Żeńskie Kursy Politechniczne w Petersburgu; Konstantynowski Instytut Mierniczy w Moskwie;

Instytuty Weterynaryjne: w Charkowie, Dorpacie, (dawny), Kazaniu i Warszawie (dawny);

Instytuty leśnicze i rolnicze w Moskwie, Puławach (dawny), Petersburgu (Instytut leśniczy); Stebutowskie Kursy Żeńskie Rolnicze w Petersburgu;

Instytut Górniczy w Petersburgu, Wyższa Szkoła Górnicza w Ekaterynosławiu;

Akademje Sztuk Pięknych w Petersburgu i Moskwie;

Akademja duchowna (rzym.-kat.) w Petersburgu, Akademje duchowne (prawosławne): w Kazaniu, Kijowie, Moskwie i Petersburgu;

Dowodem ukończenia studjów są:

przy studjach teologicznych, prawniczych, lekarskich, historyczno - filologicznych, matematyczno - przyrodniczych, ekonomicznych: dyplom kandydata, dyplom ukończonego (rzeczywistego) studenta, dający prawa do 10 lub 12 rangi urzędników państwowych, dyplom 1 lub 2 stopnia; na wydziałach medycznych: dyplom lekarza; w Instytutach historyczno - filologicznych: dyplom nauczyciela gimnazjalnego; dyplomy oznaczone, jako równorzędne;

przy studjach politechnicznych i mierniczych: dyplom inżyniera (dający prawa do 10 lub 12 rangi urzędników państwowych);

przy studjach weterynaryjnych: dyplom lekarza weterynarji;

przy studjach leśnych i rolniczych: dyplom uczonego agronoma, hydrotechnika, leśnika lub inny oznaczony, jako równorzędny (dający prawa do 10 lub 12 rangi urzędników państwowych);

przy studjach w zakresie sztuk pięknych: dyplom artysty lub architekta (dający prawa do 10 lub 12 rangi urzędników państwowych).

F. Belgja.

Uniwersytety państwowe: w Gandawie i Leodjum, Wolny Uniwersytet w Brukseli, Uniwersytet katolicki w Lowanjum;

Akademja Górnicza i Wydział Politechniczny (Ecole de Mines et Facultè polytechnique) w Mons;

Akademja Weterynarji (Ecole de Medecine Veterinaire de l'Etat) w Cureghem;

Wyższy Instytut Handlowy w Antwerpji.

Dowodem ukończenia studjów są:

przy studjach teologicznych: świadectwo stopnia licencjata teologji lub prawa kanonicznego;

przy innych studjach uniwersyteckich: dyplom jednego ze stopni państwowych (grandes légaux), a nie stopni naukowych (grandes cientifiques): doktora, inżyniera i t. p., potwierdzony przez Commission d'enterinement;

przy studjach technicznych: dyplom inżyniera lub chemika;

przy studjach weterynaryjnych: dyplom lekarza weterynarji;

przy studjach handlowych: stopień licencjata lub doktora.

G. Francja.

Uniwersytety w Aix - Marseille, Algerze, Besançon, Bordeaux, Caen, Clermont, Dijon, Grenoble, Lille, Lyon, Montpellier, Nancy, Paryżu, Poitiers, Rennes, Strassburgu i Tuluzie;

Ecole Normale Supérieure w Paryżu, Ecole Pratique des Hautes, Etudes à la Sorbonne w Paryżu, Ecole Nationale des Chartes w Paryżu, Ecole Spéciale des Langues Orientales Vivantes w Paryżu;

Szkoły techniczne: Ecole Nationale des Ponts et Chaussées w Paryżu, Ecole Nationale Superieure des Mines w Paryżu, Ecole Politechnique w Paryżu, Ecole Superieure d'Electricité w Paryżu, Ecole Centrale des Arts et Manufactures w Paryżu, Ecole Centrale Lyonnaise w Ljonie, Ecole Nationale des Mines w St. Etienne, Ecole Speciale d'Architecture w Paryżu, Ecole Municipale de Physique et de Chimie Industrielle w Paryżu;

Institut Nationale Agronomique w Paryżu, Ecole Nationale des Eaux et Forêts w Nancy;

Ecole des Hautes Etudes Commerciales w Paryżu, Ecole Coloniale w Paryżu;

Ecole Nationale des Beaux-Arts w Paryżu.

Institut Catholique w Paryżu, Wydział Teologji Protestanckiej w Paryżu;

Dowodem ukończenia studjów są:

przy studjach uniwersyteckich — z wyjątkiem lekarskich — dyplomy stopni państwowych: a) licencjata lub b) doktora (nie uniwersytecki dyplom doktora);

przy studjach lekarskich tylko państwowy dyplom doktora lub chirurga dentysty;

przy studjach politechnicznych: dyplom inżyniera;

przy studjach specjalnych: odpowiednie dyplomy.

H. Szwajcarja.

Uniwersytety: w Bazylei, Bernie, Fryburgu. Genewie, Lozannie, Neufchatel, Zurychu;

Politechnika w Zurychu.

Dowodem ukończenia studjów są:

przy studjach uniwersyteckich: dyplom licencjata lub doktora, związkowy dyplom lekarski (dla

lekarzy medycyny, dentystów lub weterynarzy) albo farmaceutyczny;

przy studjach politechnicznych: dyplom inżyniera lub chemika.

I. Włochy.

Uniwersytety: w Bolonji, Katanji, Genui, Messynie, Neapolu, Padwie, Palermo, Pawji, Pizie Rzymie, Turynie,

Uniwersytet Gregorjański w Rzymie, Papieski Instytut Biblijny w Rzymie,

Politechniki i akademje weterynarji w Medjolanie, Turynie i Neapolu.

Dowodem ukończenia studjów są:

dyplom doktora (laurea) lub dyplom zawodowy inżyniera, aptekarza i t. p.

J. Wielka Brytanja z Irlandją.

Uniwersytety: w Birmingham, Bristolu, Cambridge, Leeds, Londynie, Oxfordzie, Edynburgu, Glasgowie i Dublinie.

Dowodem ukończenia studjów są:

dyplomy jednego z następujących stopni (z bliższem określeniem umiejętności) bakalaureat (Bachelor), magisterjum (Master) i doktorat (Doctor).

K. Stany Zjednoczone Północnej Ameryki.

Uniwersytety: University of California (Berkeley), Leland Stanford Junior University, University of Colorado (Boulder, Yale University (New Haven), University of Chicago, North-western University (Chicago), University of Michigan (Ann Arbor), John Hopkins University (Baltimore), Harward University (Cambridge), State University of Iowa (Iowa City), Columbia University (New-York), University of Pennsylvania (Philadelphia), University of Pittsburgh, Princeton University, Boston University, Cornell University (Ithaca N. Y.), New-York University, University of Illinois (Urbana).

Dowodem ukończenia studjów są:

dyplomy: magistra (master) doktora (doctor), na wydziałach prawniczych także świadectwa ze stopni bakalaureatu (Bachelor of Laws) oraz dla nauk technicznych dyplom inżyniera.

Powyższy wykaz zawiera z pomiędzy zagranicznych szkół wyższych i udzielanych przez nie dyplomów jedynie ważniejsze. Władza przyznająca dodatek za studja wyższe, winna w razie przedłożenia jej dowodów ukończenia zagranicznych studjów wyższych, niewymienionych w wykazie, odnieść się do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego celem rozstrzygnięcia w myśl p. 2 c. art. 12 rozporządzenia Rady Ministrów z 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 521).

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą obowiązującą począwszy od dnia 1 lipca 1920 r. Równocześnie uchyla się rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 listopada 1920 r. w przedmiocie zmian w spisie wyższych zakładów naukowych, których ukończenie daje prawo do dodatku za studja wyższe do zasadniczej płacy funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 781).

Prezydent Ministrów
a zarazem
Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) *Antoni Ponikowski.*

Minister Skarbu:
(—) *Michalski.*

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:
(—) *Wybicki.*

(Dz. Ustaw R. P. Nr. 22 z d. 3 kwietnia 1922 r., poz. 183).

165.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

Ministerstwo Skarbu zawiadamia, że na czas letni od 1 maja do końca września r. b. wprowadzone zostały w Centrali Ministerstwa Skarbu godziny urzędowania od 8½ rano do 3½ po poł.

Kontrola skarbowa.

166.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 24 marca 1922 roku

dotyczące rozciągnięcia na obszar Izb skarbowych, poznańskiej i pomorskiej, mocy obowiązującej rozporządzenia o podwyższeniu nagród za przyczynianie się do zwalczania tajnego gorzelnictwa.

Zmieniając częściowo ustęp ostatni rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 28 listopada 1921 r., Dz. Urzęd. Min. Sk. Nr. 47 — 48, poz. 611, o podwyższeniu nagród za przyczynianie się do zwalczania tajnego gorzelnictwa, postanawia się następująco:

Wymienione powyż. rozporządzenie obowiązuje również na obszarze Izb skarbowych, poznańskiej i pomorskiej, i ma zastosowanie co do przestępstw wykrytych po dniu ogłoszenia rzeczonego rozporządzenia w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu.

Z tą chwilą tracą moc obowiązującą wszelkie rozporządzenia, na podstawie których przyznawano tam dotychczas nagrody za przyczynianie się do zwalczania tajnego gorzelnictwa.

Warszawa, dnia 24 marca 1922 roku.

Za Ministra Skarbu:
(—) Dr. Mikulecki.
Dyrektor Departamentu.

167.

OKÓLNIK L. 2760/22 - W. II.

Do Izby Skarbowej we Lwowie.

Załatwiając prośbę Tow. Akcyjnego dla Przemysłu Spirytusowego i Chemicznego we Lwowie, przesłanej przy piśmie Izby z dn. 14/III 22 L. 22. 707/IV. O. I. a. Ministerstwo Skarbu zezwala na urządzenie przy rafinerji i wolnym składzie spirytusu w Łańcucie mieszalni środków do ogólnego skażania spirytusu, pod warunkami, wyszczególnionemi w ustępie 2 rozdziału I dodatku B do § 2 II rozporządzenia wykonawczego z dnia 21/VII 1899 L. 40378 (Dz. ust. p. Nr. 130) do austr. ustawy z dnia 20 czerwca 1888 r. (Dz. ust. Nr. 95) o opodatkowaniu wódki, zmienionej ces. rozporządzeniem z dn. 17/VII 1899 r. (Dz. ust. Nr. 120 II).

Rozporządzenie to ogłoszone zostanie w następnym Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu. O powyższem zechce Izba powiadomić stronę interesowaną.

Warszawa, dnia 2 kwietnia 1922 r.

Za Ministra Skarbu:

(—) *Dr. Mikulecki.*

Dyrektor Departamentu.

Przepisy emerytalne.

168.

USTAWA

z dnia 23 marca 1922 r.

w przedmiocie zaopatrzenia weteranów powstań narodowych z 1831 r., 1848 r. i 1863 r. oraz wdów po nich.

Art. 1. Uprawnionymi do pobierania zaopatrzenia na podstawie niniejszej ustawy są:

a) weterani powstań 1831 r., 1848 r. i 1863 r., którzy brali bezpośredni czynny udział w szeregach i formacjach powstańczych, względnie organizacji powstań narodowych, i zostali przez komisję kwalifikacyjną, utworzoną przez Ministerstwo Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, wciągnięci na listę rzeczywistych uczestników powstań narodowych,

b) wdowy po weteranach z małżeństw, zawartych przed 1 lipca 1919 r., wdowy zaś sądownie rozwiedzione tylko w tym wypadku, jeżeli zmarły mąż był sądownie obowiązany do ich utrzymania.

Art. 2. Zaopatrzenie weteranów składa się:

a) ze stałej pensji,

b) z dodatku drożyźnianego,

c) z leczenia i opieki społecznej.

Art. 3. Pensja weterana wynosi 500 mk. p. miesięcznie.

Art. 4. Weterani mają prawo do pomocy lekarskiej w ambulatorjach i szpitalach oraz zakładach leczniczych, niedołężni zaś, a pozbawieni opieki domowej mają być umieszczeni w odpowiednich zakładach wszyscy na koszt Państwa. Przez czas pobytu w zakładzie weteran pobiera 1/5 pełnego uposażenia.

Art. 5. Osobie, która pokryła koszty pogrzebu weterana, przysługuje prawo do zapomogi państwowej, równającej się miesięcznej pensji weterana. Jeżeli zapomoga przysługuje jej z tytułu innej ustawy, ma ona prawo wyboru.

Art. 6. Pensja wdowia wynosi połowę zaopatrzenia pieniężnego weterana. Prawo do zaopatrzenia rozpoczyna się z dniem pierwszym miesiąca, następującego po śmierci weterana.

Art. 7. Zaopatrzenie w wysokości pensji wdowiej przysługuje również żonie weterana, umieszczonego w zakładzie w myśl art. 4 niniejszej ustawy, przez czas jego pobytu w zakładzie.

Art. 8. Weteran uprawniony do zaopatrzenia winien zgłosić swe roszczenie w ciągu pół roku od wejścia w życie niniejszej ustawy, a wdowa w ciągu jednego roku od dnia śmierci męża. Przypadające zaopatrzenie przyznane będzie w tym wypadku weteranowi od pierwszego dnia najbliższego miesiąca po złożeniu podania do Ministerstwa Spraw Wojskowych, a wdowie od pierwszego dnia najbliższego miesiąca po śmierci męża. W razie zgłoszenia roszczenia o zaopatrzenie po upływie tych terminów przyznaje się zaopatrzenie uprawnionej osobie od pierwszego dnia miesiąca, następującego po zgłoszeniu.

Art. 9. Prawo do pobierania zaopatrzenia zawiesza się na czas zajmowania przez osobę, uprawnioną do zaopatrzenia, jakiegokolwiek stanowiska w służbie rządowej lub samorządowej, do którego przywiązane jest stałe uposażenie, wyższe od uposażenia, przypadającego z tytułu niniejszej ustawy.

Art. 10. Prawo do zaopatrzenia gaśnie:

a) ze śmiercią osoby, uprawnionej do zaopatrzenia;

b) gdy osoba, uprawniona do zaopatrzenia, zostanie prawomocnie skazana za czyn karygodny, a skazanie pociąga za sobą utratę prawa do zaopatrzenia;

c) gdy wdowa wyjdzie ponownie zamąż.

We wszystkich tych wypadkach prawo do zaopatrzenia gaśnie z końcem miesiąca, w którym nastąpiła przyczyna, powodująca jego utratę.

Art. 11. Pensje weteranów i wdów po nich nie ulegają zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu.

Art. 12. Przez czas trwania wyjątkowych przez wojnę wywołanych warunków gospodarczych pobiera weteran dodatek drożyźniany do pensji, którego wysokość zależy od stosunków rodzinnych i stałego miejsca zamieszkania. Dodatek drożyźniany oblicza się, mnożąc mnożna, równą dla wszystkich klas miejscowości, przez mnożnik, ustalony każdorazowo przez Radę Ministrów dla obliczenia dodatków drożyźnianych do uposażenia funkcjonarjuszów państwowych i osób wojskowych. Mnożna wynosi dla weterana samotnego 10, dla weterana żonatego 14. W wypadku, gdy weteran pobiera tylko część przysługującej mu pensji, otrzymuje również tylko odpowiednią część dodatku drożyźnianego.

Wdowa po weteranie otrzymuje dodatek drożyźniany w wysokości ½ dodatku, przysługującego weteranowi samotnemu.

Art. 13. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 14. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1922 r. Równocześnie tracą moc obowiązującą:

ustawa z dnia 2 sierpnia 1919 r. (Dz. P. P. P. z 1919 r. Nr. 65, poz. 397);

ustawa z dnia 18 grudnia 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 2, poz. 4);

ustawa z dnia 8 czerwca 1920 r. (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 50, poz. 306);

ustawa z dnia 9 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 61, poz. 386);

ustawa z dnia 18 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 29, poz. 164);

art. 4 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 2, poz. 5).

Marszałek:
(—) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów:
(—) *Antoni Ponikowski.*

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych:
(—) *Sosnkowski.*

Minister Skarbu:
(—) *Michalski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *L. Darowski.*

(Dz. Ustaw Nr. 26 z dnia 13 kwietnia 1922 r., poz. 212).

169.

OKÓLNIK L. 1217/Adm./E. M.

Do wszystkich Izb Skarbowych i Dyrekcji Skarbu w Cieszynie.

W sprawie obliczania dodatku za kierownictwo i studja wyższe dla emerytów.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z d. 30 czerwca 1921 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 62, poz. 385) i ustawą z dnia 10 stycznia 1922 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 4, poz. 17) postanowiono, że dodatek do dodatku za kierownictwo względnie za studja wyższe zmieniać się będzie w stosunku w jakim pozostaje każdorazowy mnożnik dodatku drożyźnianego dla miejscowości klasy pierwszej do mnożnika 150 (sto pięćdziesięciu).

Ze względu na postanowienie art. 49 ustawy emerytalnej, według którego mnożnik dodatku drożyźnianego dla uposażeń emerytalnych nie może przewyższać średniej arytmetycznej między najniższą a najwyższą klasą dodatku drożyźnianego, Ministerstwo Skarbu zwraca uwagę Izby Skarbowej (Dyrekcji Skarbu), że przy obliczaniu dodatku drożyźnianego do dodatków za kierownictwo i za studja wyższe funkcjonarjuszom państwowym przechodzącym na emeryturę, należy brać za podstawę stosunek, w jakim pozostaje mnożnik dodatku drożyźnianego, ustanowiony dla uposażeń emerytalnych przypadających funkcjonarjuszom zamieszkałym w miejscowościach I i II klasy do mnożnika 150 (stu pięćdziesięciu).

Zarazem zaznacza Ministerstwo Skarbu, że dodatek za kierownictwo należy zaliczać do podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego tym tylko funkcjonarjuszom państwowym, którzy przeszli na emeryturę po 1. X 1920 r. i faktycznie ten dodatek pobierali, stosownie do postanowień art. 42 ustawy emerytalnej § 13 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 93, poz. 686) według których uposażenie emerytalne wymierza się na zasadzie ustawy emerytalnej, biorąc za podstawę ostatnio pobierane uposażenie w służbie czynnej.

Warszawa, dnia 16 marca 1922 r.

Za Ministra Skarbu:
(—) *B. Markowski.*
Podsekretarz Stanu.

OGŁOSZENIA REJESTROWE SPÓŁDZIELNI.

WPIS DO REJESTRU HANDLOWEGO FIRMY SPÓŁDZIELCZEJ.

Do rejestru spółdzielni należy wciągnąć co następuje:

1. Firma i siedziba spółdzielni: „Hospodarsko-spożywcza Spiłka torhowelna, promysłowa i pożyczkowa „Złuka" kooperatywa z obneżenoju porukoju w Rożnitowi.

2. Przedmiot przedsiębiorstwa i ograniczenia co do zawierania umów z niecztonkami: handel środkami pierwszej potrzeby, niealkoholicznemi napitkami, przedmiotami domowego, rolnego i przemysłowego gospodarstwa, przetwarzania produktów w sposób fabryczny, kupno i najem gruntów i budynków, budowanie domów, fabryk i t. d. przyjmywanie kapitałów do obrotu udzielanie pożyczek i podniesienie stopnia kultury.

Działalność spółdzielni jest ograniczona tylko do swoich członków.

3. Czas trwania: nieograniczony.

4. Rodzaj i zakres odpowiedzialności członków: ograniczony do wysokości pięciokrotnego wpłaconego udziału.

5. Wysokość udziału wpłat na udział i czas ich dokonywania: 1000 mkp. Połowę udziału wpłaca członek przy przyjęciu do spółdzielni — drugą zaś połowę najdalej do końca roku obrachunkowego.

6. Liczba członków zarządu tudzież ograniczenia uprawnień zarządu (art. 35) i postanowienie o zastępcach (art. 38).

Zarząd składa się z trzech członków i dwóch zastępców wybieranych na 3 lata przez Radę Nadzorczą, a zatwierdzonych przez Walne Zgromadzenie.

7. Podpis firmy:

Pod brzmieniem firmy spółdzielni umieszczą swe podpisy dwaj członkowie zarządu.

8. Imiona i nazwiska członków pierwszego zarządu: Dr. Roman Kurbas, Mikołaj Mazurkiewicz i Mychajło Koturbasz Jana i zastępcy: Danyło Bohacewskyj — i Mychajło Koturbasz Jurka.

9. Rok obrachunkowy: (jeżeli się różni od roku kalendarzowego) rok kalendarzowy.

10. Pismo przeznaczone dla ogłoszeń: Hospodarsko-Kooperatywnyj Czasopys we Lwowie ul Zimorowicza L. 20.

11. Przepisy o likwidacji (art. 79 i 80 ustawy o spółdzielni):

12. Dzień wpisu: 27 września 1921 r.

Sąd okręgowy, Oddział IV.

Stryj, dnia 27 września 1921 r.

OBWIESZCZENIE.

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Kaliszu został wciągnięty dnia 6 września 1921 roku pod Nr. 17 statut następującej spółdzielni: „Liskowska Spółka Budowlana, spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością" z siedzibą we wsi Lisków, gminy Strzałków, powiatu Kaliskiego. Odpowiedzialność pięciokrotna w stosunku do udziałów. Celem spółdzielni jest materjalne i kulturalne podniesienie swych członków, krzewienie oszczędności i samopomocy oraz popieranie działalności innych spółdzielni. Udział wynosi 20000 marek i podlega wpłaceniu odrazu lub ratami w ciągu roku od daty zadeklarowania stosownie do określenia Rady Nadzorczej. Zarząd stanowią: 1) Szymon Sobczak, 2) Antoni Szewczyk i 3) Ignacy Bartczak, a zastępcę — Szymon Walis, a) czas trwania spółdzielni nieograniczony, b) organ do ogłoszeń „Gazeta Kaliska", c) rok obrachunkowy-kalendarzowy, d) członków zarządu trzech, e) poza ustawowych ograniczeń uprawnień zarządu niema, f) oddzielnych postanowień o zastępcach niema, g) przepisy o likwidacji są zgodne z odnośnymi przepisami ustawy o spódzielniach.

Kalisz dnia 25 października 1921 roku.

Sąd Okręgowy jako Rejestrowy w Kaliszu.

ZMIANY DOTYCZĄCE JUŻ SPISANEGO STOWARZYSZENIA.

W rejestrze Stowarzyszeń wpisano dnia 3 września 1921 przy Stowarzyszeniu: Spółka oszczędności i pożyczek w Zazadzie, Stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką następujące zmiany:

Ustąpili członkowie zarządu: Piotr Czarnik, Józef Guziec i Andrzej Składzień w miejsce ich wybrani zostali członkami zarządu Franciszek Czarnik, Piotr Wadas, Piotr Frankiewicz.

Tarnów, dnia 3 września 1921.

Sąd Okręgowy Oddział IV.

W naszym rejestrze spółdzielni zapisano dzisiaj przy spółce Deutscher Spar & Darlehnskassenverain Pożyczkowa spółka zapisana z nieogr. odpowiedzialnością, że w miejsce ustępującego Karola Korte wybrano jako członka Zarządu kierownika mleczarni Karola Bastiana w Kostrzynie.

Pobiedziska, dnia 24/X 21.

Sąd Powiatowy.

OBWIESZCZENIE.

W naszym rejestrze dla spółdzielni Nr. 46 zapisano dziś „Rolnik" Towarzystwo zakupu i sprzedaży Sp. z z. ogr. odp. w Ostrowie „Filja Raszkow". Celem i przedmiotem Spółdzielni jest wspólny zakup i sprzedaż płodów i artykułów rolniczych. Kwota odpowiedzialności wynosi 10.000 mk. udział 5000 mk. wstępne 100 mk., jednemu członkowi wolno mieć najwyżej 25 udziałów.

Zarząd składa się z trzech członków wybieranych przez radę nadzorczą na czas nieograniczony i to: kupca Wacława Wrobińskiego, kupca Leona Banaszkiewicza i Leona Sokołowskiego wszyscy z Ostrowa. Do objawienia i do podpisywania za spółdzielnię wystarczają podpisy dwóch członków zarządu. Potwierdzenie rady nadzorczej względnie jej komisji potrzebuje zarząd:

1) do zawierania kontraktów, tyczących się rzeczy nieruchomych,
2) do godzenia jakichkolwiek bądź osób mających pracować dla spółdzielni, do zwolnienia tych osób z obowiązku jako też do wyznaczenia dla nich wynagrodzenia,
3) do zaciągania pożyczek przez spółdzielnię,
4) do lokowania zbywających kapitałów,
5) do nabywania papierów wartościowych spekulowania podobnemi papierami zabrania się.

Ostrów, dnia 26 listopada 1921 r.

Sąd Powiatowy.

WPIS DO REJESTRU HANDLOWEGO FIRMY SPÓŁDZIELNI.

Do rejestru spółdzielni należy wciągnąć co następuje:

1) Firma i siedziba spółdzielni: Hospodarsko-spożywcza Spiłka „Nasza Syla" kooperatywa z obneżenoju porukoju (pięciokrotną) w Hnizdyczowie powiat Żydaczów.

2) Przedmiot przedsiębiorstwa i ograniczenia co do zawierania umów z niecztonkami: handel środkami pierwszej potrzeby, niealkoholicznemi napitkami, przedmiotami domowego, rolnego i przemysłowego gospodarstwa, przetwarzanie produktów w sposób fabryczny, kupno i najem gruntów i budynków, budowanie domów, fabryk i t. d. przyjmowanie kapitałów do obrotu, udzielanie pożyczek i podniesienie stopnia kultury.

Działalność spółdzielni ograniczoną jest tylko do swoich członków.

3) Czas trwania nieograniczony.

4) Rodzaj i zakres odpowiedzialności członków: ograniczona do wysokości pięciokrotnego wpłaconego udziału.

5) Wysokość udziału wpłat na udział i czas ich dokonywania: 1000 mkp. Połowę udziału wpłaca członek przy przyjęciu do spółdzielni, drugą zaś połowę najdalej do końca roku obrachunkowego.

6) Liczba członków zarządu tudzież ograniczenia uprawnień zarządu (art. 35) i postanowienia o zastępcach (art. 38).

Zarząd składa się z trzech członków wybieranych na przeciąg 31 lat przez Radę Nadzorczą a zatwierdzonych przez Walne Zgromadzenie.

7) Podpis firmy: Pod brzmieniem firmy spółdzielni umieszcza swe podpisy dwaj członkowie zarządu.

8) Imiona i nazwiska członków pierwszego zarządu: Iwan Pawłowski, Eustachy Kotowycz i Semen Mykytczyn.

9) Rok obrachunkowy): jeżeli się różni od roku kalendarzowego) rok kalendarzowy.

10) Pismo przeznaczone dla ogłoszeń: Hospodarsko-Kooperatywnyj Czasopys" we Lwowie ul. Zimorowicza 20.

11) (Przepisy o likwidacji): art. 79 i 80 ustawy o spółdzielni.

12) Dzień wpisu: 27 września 1921 r.

Stryj, dnia 27 września 1921 r.

Sąd Okręgowy jako Handlowy, Oddział IV.

OBWIESZCZENIE.

W tutejszym rejestrze spółdzielczym Nr. 56 wpisano dzisiaj przy spółce:

„Bank Bydgoski" spółka zapisana z nieograniczoną odpowiedzialnością w Bydgoszczy — iż uchwałą nadzwyczajnego walnego zebrania z dnia 29 października 1921 spółdzielnia została rozwiązana.

Jako likwidatorów wybrani są: Sylwester Gawrych, Franciszek Kiedrowski, Kazimierz Figurski, Wojciech Sowiński i Andrzej Burzyński wszyscy kupcy w Bydgoszczy.

Bydgoszcz, dnia 8 listopada 1921 r.

Sąd Powiatowy.

OBWIESZCZENIE.

W tutejszym rejestrze spółdzielczym Nr. 41 wpisano dzisiaj przy spółdzielni: „Gewandhaus" spółka zapisana z ograniczoną odpowiedzialnością w Bydgoszczy, iż uchwałą nadzwyczajnego walnego zebrania z dnia 7 listopada 1921 r. spółdzielnia została rozwiązana. Likwidatorami wybrano dotychczasowych członków zarządu: Maksa Kukuka, Karola Bennewitza i Augusta Wilhelma, wszystkich z Bydgoszczy.

Bydgoszcz, dnia 19 listopada 1921 r.

Sąd Powiatowy.

OBWIESZCZENIE.

Do tutejszego rejestru spółdzielczego wpisano dzisiaj przy spółdzielni „Spółka budowlana, spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością" w Bydgoszczy, iż w miejsce ustępującego Władysława Płotki, Franciszek Kiedrowski w Bydgoszczy do zarządu wybrany został.

Bydgoszcz, dnia 28 listopada 1921 r.

Sąd Powiatowy.

OBWIESZCZENIE.

W naszym rejestrze spółdzielni Nr. 30 zapisano dzisiaj przy spółdzielni „Landwirtschaftliche Letriebsgenossenschaft" Niemojewiec, sp. zap. z nieogr. odp. Po zupełnym podziele majątku spółdzielni odwołano plenipotencją likwidatorów.

Ostrów, dnia 2 grudnia 1921 r.

Sąd Powiatowy.

Do rejestru spółdzielni wpisano:

1. Nr. Spółdzielni 17.
2. Firma spółdzielni: Robotnicza akcja aprowizacyjna spółdzielnia robotnicza z odpowiedzialnością udziałami w Chrzanowie.

Siedzibą spółdzielni jest Chrzanów.

Odpowiedzialność członków za zobowiązania spółdzielni do wysokości przejętych udziałów.

3. Przedmiot przedsiębiorstwa: Spółdzielnia zawiązuje się w celu wszechstronnego zaspakajania wspólnymi siłami materjalnych i kulturalnych potrzeb swych członków. Do osiągnięcia tego celu spółdzielnia wykonuje czynności objęte § 3 statutu.
4. Udział członka wynosi 300 Mk. płatny na raz, zaraz po przyjęciu. Dalsze udziały członek wpłaci w ratach do sześciu miesięcy.
5. Członkami zarządu są Leopold Heilig, kierownik spółdzielni, Franciszek Grohs aprowizator spółdzielni i Jan Bogucki dyrektor fabryki i kontroler spółdzielni, wszyscy w Chrzanowie zamieszkali.
6. a) Czas trwania spółdzielni jest nieograniczony.

b) ogłoszenia przepisane ustawą o spółdzielniach umieszczane będą w dzienniku „Naprzód" wychodzącym w Krakowie.

c) rok obrachunkowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym.

d) zarząd składa się 3 osób wybranych przez walne zgromadzenie na przeciąg lat.

Do ważności zobowiązania imieniem spółdzielni potrzeba pod brzmieniem firmy podpisu 2 członków Zarządu.

e) członkowie zarządu nie są ograniczeni w swych uprawnieniach.

f) zastępców członków zarządu statut nie przewiduje.

g) likwidacja odbędzie się wedle przepisów ustawy z dnia 29 października 1920 r. L. III Dzpp.

Data wpisu 8/XI 1921 r.

Kraków, dnia 30 października 1921 r.

Sąd Okręgowy jako Handlowy w Krakowie.
Oddział VI.

WPIS KOOPERATYWY.

1. Firma i miejsce przebywania Hospodarśko-Spożywcza Torhowelna i Mołoczarska „Jednistj". Kooperatywa z nieograniczoną poręką. Miejsce kooperatywy jest gmina Pochiwka powiat Bohorodczany.
2. Cel i przedmiot przedsiębiorstwa ograniczenie co do zawierania umów z niecziłonkami.

Cel przedsiębiorstwa jest podnosić zarobek i gospodarstwo członków wspólnem prowadzeniem przedsiębiorstwa i podnosić kulturalny poziom swych członków.

Czynność kooperatywy ograniczoną jest tylko dla swych członków z wyłączeniem wszystkich interesów w korzyść osób którzy nie są członkami kooperatywy."

3. Wysokość udziału, wpłaty na udział i czas spłaty takowego. Jeden udział członka wynosi 500 mk. Każdy członek kooperatywy może mieć więcej udziału. Liczba udziałów nie jest ograniczoną. Najmniej połowę udziału wpłaca członek, przy przyjęciu go zaś resztę udziału najdalej do końca roku administracyjnego w którym udział deklarował.

Dodatkowe deklarowane udziały wpłaca się najdalej do roku od dnia podpisania deklaracji. Nie wolno przyjmować deklaracji na dalsze udziały od członka, który pierwszego udziału nie spłacił.

4. Imię i nazwisko członków zarządu i ich zastępców: Iwan Guszuła — sprawnyk, Onofrej Semanyszyn — kasyer, Iwan Boczkur, S. Jurka — knyhowodeć. Członkowie zarządu: Petro Kostiuk i Mychajło Iwaniuk.
5. a) Czas trwania. Kooperatywa zawiązuje się na czas nieograniczony.

b) Gazeta przeznaczona do ogłoszeń. Ustawą przypisane ogłoszenia i zawiadomienia do członków kooperatywy umieszczane będą na tablicy w tym celu w lokalu kooperatywy umieszczonej i w czasopismie (§ 44) Towarzysło Krajewyj Sojuz rewizyjnyj ruskich stowarzyszeń gospodarskich, pożyczkowych, targowych i przemysłowych we Lwowie którego organem jest teraz Hospodarsko-Kooperatwnyj Czasopys we Lwowie, ul. Zimorowicza Nr. 20.

c) Rok obrachunkowy. Kalendarzowy rok jest rokiem administracyjnym kooperatywy.

d) Liczba członków zarządu i sposób ich obowiązku w imieniu kooperatywy.

Kooperatywa zawiadamia bezpośrednio i zastępuje ją na zewnątrz zarząd złożony z trzech członków, kierownika, kasjera, rachunkowego i dwóch zastępców.

Wszczególności Kierownik ma zarząd i Kierownictwo we wszystkich kierunkach Kooperatywy, prowadzi korespończę, przewodniczy na posiedzeniach Zarządu, przeprowadza rewizję kasy, ma dogląd nad prawidłowem prowadzeniem kasy i ksiąg kooperatywy.

Kasjer przechowuje w kasie wszystko co się pod jego kluczem znachodzi, gotówkę, papiery wartościowe i dokumenta (skrypty, kontrakty, kwity i asygnaty). Prowadzący kancelarję (rachunkowy) pobiera opłaty, wykonuje wypłaty i potwierdza odbiór gotówki, wartościowych papierów i dokumentów. Prowadzący kancelarję (rachunkowy) ma drugi klucz kasowy, wydaje asygnaty na wpłaty i wypłaty, prowadzi księgi rachunkowe i wykazy i po ukończeniu administracyjnego roku wygotowuje roczne sprawozdanie zamknięcia rachunkowe i bilans i przedkłada na posiedzeniu Zarządu.

Zarząd podpisuje firmę w ten sposób, że przy firmie kooperatywy podpisują się (2) członkowie zarządu i to jest warunkiem ważności z obowiązań Kooperatywy.

e) Ograniczenie praw Zarządu. Do zakresu działania Zarządu Kooperatywy należą wszystkie sprawy z wyjątkiem tych, które zastrzeżone są walnem zgromadzeniem lub Radzie nadzorczej (§§ 42 i 48).

f) Postanowienia w zastępstwach. W wypadkach przeszkody w urzędowaniu jednego z członków Zarządu, wchodzi do Zarządu ten zastępca, którego powoła Rada nadzorcza.

g) Przepisy o likwidacji. Strate pokrywa się w pierwszym rzędzie z funduszu rezerwowego (§§ 50 i 51) w oznaczonym porządku walnem zgromadzeniem.

Niepokryta w ten sposób pozostałą część strat pokrywa się odpisaniem na ten cel kwot z udziałów członków. Jeżeliby rezerwowy fundusz, specjalna rezerwa strat i udziały członków nie wystarczyły na pokrycie strat, wtenczas zastosuje się przepisy obowiązujących ustaw w Kooperatywach.

h) Rozwiązanie (likwidacja). Na wypadek likwidacji lub konkursu kooperatywy przyjmie walne zgromadzenie zasadę w likwidacji (§ 18/8) a zgodnie ze wszystkiemi postanowieniami ustawy o spółkach i te postanowienia zgłosi Zarząd Kooperatywy o wpis do sądowego rejestru.

Data wpisu 12 (dwunastego) listopada 1921 r.

Stanisławów, dnia 31 października 1921 r.

Sąd Okręgowy jako Handlowy O. II.

WPIS KOOPERATYWY.

1) Firma i miejsce przebywania Hospodarsko-Spożywcza Spiłka „Silskyj Hospodar“ kooperatywa z ograniczoną poręką. Miejsce kooperatywy jest gmina Zabereże powiat Stanisławów.

2) Cel i przedmiot przedsiębiorstwa ograniczenie co do zawierania umów z niečzłonkami.

Cel przedsiębiorstwa jest podnosić zarobek i gospodarstwa członków wspólnem prowadzeniem przedsiębiorstwa i podnosić kulturalny poziom swych członków. Czynność kooperatywy ograniczoną jest tylko dla swych członków z wyłączeniem wszystkich interesów w korzyść osób którzy niesą członkami kooperatywy.

3) Wysokość udziału, wpłata na udział i czas spłaty takowego. Jeden udział członka wynosi 1000 mk. Każdy członek kooperatywy może mieć więcej udziałów. Liczba udziałów nie jest ograniczoną. Najmniej połowę udziału wpłaca członek przy przejęciu go zaś resztę udziału najdalej do końca roku administracyjnego w którym udział deklarował.

Dodatkowe deklarowane udziały wpłaca się najdalej do roku od dnia podpisania deklaracji. Nie wolno przyjmować deklaracji na dalsze udziały od członka, który pierwszego udziału nie spłacił.

4) Imię i nazwisko członków zarządu i ich zastępców Michajło Hreczaniuk s. Iwana—sprawnyk, Mychajło Ambroziak—kasjer, Stefan Tkaczuk-Knyhowodeć, członkami zarządu Mychajło Fedoriw i Fedir Ambroziak s. Dmytra.

5) a) Czas trwania. Kooperatywa zawiązuje się na czas nieograniczony;

b) Gazeta przeznaczona do ogłoszeń.

Ustawą przypisane ogłoszenia i zawiadomienia do członków kooperatywy umieszczone będą na tablicy w tym celu w lokalu kooperatywy umieszczonej i w czasopiśmie §§ 44 Towarzyst. „Krajowyj Sojuz“ rewizyjnyj ruskich stowarzyszeń gospodarskich we Lwowie, którego organem jest teraz Hospodarsko Kooperatywnyj Czasopys we Lwowie ul, Zimorowicza l. 20.

c) Rok obrachunkowy: Kalendarzowy rok jest rokiem administracyjnym kooperatywy.

d) Liczba członków zarządu i sposób ich obowiązków w imieniu kooperatywy.

Kooperatywa zawiadamia bezpośrednio i zastępuje ją na zewnątrz zarząd złożony z trzech członków, kierownika, kasyera, knyhowodcia i dwóch zastępców.

W szczególności kierownik ma zarząd i kierownictwo we wszystkich kierunkach kooperatywy, prowadzi korespondencję przewodniczy na posiedzeniach Zarządu przeprowadza rewizję kasy, ma dogląd nad prawidłowem prowadzeniem kasy i ksiąg kooperatywy.

Kasjer przechowuje w kasie wszystko co się pod jego kluczem znajduje: gótówkę papiery wartościowe i dokumenta (skrypty, kontrakty, kwity i asygnaty). Prowadzący kancelarję (kontrolor) pobiera wpłaty wykonywuje wypłaty i potwierdza odbiór gotówki, wartościowych papierów i dokumentów. Prowadzący kancelarję (kontrolor) ma drugi klucz kasowy, wydaje asygnaty na wpłaty i wypłaty prowadzi księgi rachunkowe i wykazy i po ukończeniu roku administracyjnego wygotuwuje roczne sprawozdanie zamknięcia, rachunkowe i kilans i przedkłada na posiedzeniu Zarządu.

Zarząd podpisuje fjrmę w ten sposób, że przy firmie kooperatywy podpisują się (2) członkowie zarządu i to jest warunkiem ważnośći z obowiązań kooperatywy.

e) Ograniczenie praw zarządu. Do zakresu działania zarządu kooperatywy należą wszystkie sprawy z wyjątkiem tych, które zastrzeżone są walnemu zgromad eniu lub Radzie nad orzej (§§ 42 i 48).

f) Postanowienia w zastępstwach. W wypadkach przeszkody w urzędowaniu jednego z członków zarządu wchodzi do zarządu ten zastępca którego powoła Rada nadzorcza.

g) Przepisy o likwidacji. Stratę pokrywa się w pierwszym rzędzie z funduszu rezerwowego (§§ 50 i 51) w oznaczonym porządku walnem zgromadzeniem. Niepokryta w ten sposób pozostałą część strat pokrywa się odpisaniem na ten cel kwot z udziałów członków. Jeżeliby rezerwowy fundusz specjalna rezerwa strat i udziały członków nie wystarczały na pokrycie strat, wtenczas zastosuje się przepisy obowiązujących ustaw w kooperatywach.

h) Rozwiązanie (likwidacja). Na wypadek likwidacji lub konkursu kooperatywy przyjmie walne zgromadzenie zasadę w likwidacji (§ 18 (8) zgodnie z wszystkimi postanowieniami ustawy o spółkach i te postanowienia zgłosi zarząd kooperatywy o wpis do sądowego rejestru.

Data wpisu 28 listopada 1921 r.

Sąd Okręgowy jako handlowy O. II.

Stanisławów, dnia 26 listopada 1921 r.

WPIS KOOPERATYWY.

1. Firma i miejsce przebywania: Hospodarsko - Spożywcza Spiłka. Kooperatywa z ograniczoną poręką. Miejsce kooperatywy jest gmina Kołodijiwka powiat Stanisławów.

2. Cel i przedmiot przedsiębiorstwa ograniczenie co do zawierania umów z niečzłonkami.

Cel przedsiębiorstwa jest podnosić zarobek i gospodarstwa członków wspólnem prowadzeniem przedsiębiorstwa i podnosić kulturalny poziom swych członków.

Czynność kooperatywy ograniczoną jest tylko dla swych członków z wyłączeniem wszystkich interesów w korzyść osób którzy nie są członkami kooperatywy.

3. Wysokość udziału, wpłata na udział i czas spłaty takowego. Jeden udział członka wynosi 1000 mk. Każdy członek kooperatywy może mieć więcej udziałów. Liczba udziałów nie jest ograniczoną. Najmniej połowę udziału wpłaca członek przy przyjęciu go zaś ręsztę udziału najdalej do końca roku administracyjnego w którym udział deklarował.

Dodatkowe deklarowane udziały wpłaca się najdalej do roku od dnia podpisania deklaracji. Nie wolno przyjmować deklaracji na dalsze udziały od członka, który pierwszego udziału nie spłacił.

4. Imię i nazwisko członków zarządu i ich zastępców: Mykoła Majster — sprawnyk, Wasyl Dolisznyj — kasier, Dmytro Dolisznyj — knyhowodeć. Członkowie zarządu: Mychajło Moklak i Fedj Diaczyszyn.

5. a) Czas trwania. Kooperatywa zawiązuje się na czas nieograniczony.

b) Gazeta przeznaczona do ogłoszeń ustawą przypisane ogłoszenia i zawiadomienia do członków kooperatywy umieszczane będą na tablicy w tym celu w lokalu kooperatywy umieszczonei i w czasopismie (§ 44). Towarzysło Krajewyj Sojuz rewizyjnyj ruskich stowarzyszeń gospodarskich, pożyczkowych, targowych i przemysłowych we Lwowie którego organem jest teraz Hospodarsko-Kooperatywnyj Czasopys we Lwowie, ul. Zimorowicza 20.

c) Rok obrachunkowy. Kalendarzowy rok jest rokiem administracyjnym kooperatywy.

d) Liczba członków zarządu i sposób ich obowiązku w imieniu kooperatywy.

Kooperatywa zawiadamia bezpośrednio i zastępuje ją na zewnątrz zarząd złożony z trzech członków, Kierownika, kasjera (rachunkowy) i dwóch zastępców.

Wszególności Kierownik ma zarząd i Kierownictwo we wszystkich kierunkach kooperatywy, prowadzi korespondencję, przewodniczy na posiedzeniach Zarządu, przeprowadza rewizję kasy, ma dogląd nad prawidłowem prowadzeniem kasy i ksiąg kooperatywy.

Kasjer przechowuje w kasie wszystko so się pod jego kluczem znachodzi: gotówkę, papiery wartościowe i dokumenta (skrypty, kontrakty, kwity i asygnaty). Prowadzący kancelarję (rachunkowy) pobiera wpłaty, wykonuje wypłaty i potwierdza odbiór gotówki, wartościowych papierów i dokumentów. Prowadzący kancelarję (rachunkowy) ma drugi klucz kasowy, wydaje asygnaty na wpłaty i wypłaty, prowadzi księgi rachunkowe i wykazy i poukończeniu administracyjnego roku wygotuwuje roczne sprawozdanie zamknięcia rachunkowe i bilans i przedkłada na posiedzeniu Zarządu.

Zarząd podpisuje firmę w ten sposób, że przy firmie

kooperatywy podpisują się (2) członkowie zarządu i to jest ważnikiem ważności z obowiązań kooperatywy.

e) Ograniczenie praw Zarządu. Do zakresu działania Zarządu kooperatywy należą wszystkie sprawy z wyjątkiem tych, które zastrzeżone są walnem zgromadzeniem lub Radzie nadzorczej (§§ 42 i 48).

f) Postanowienia w zastępstwach. W wypadkach przeszkody w urzędowaniu jednego z członków Zarządu, wchodzi do Zarządu ten zastępca którego powoła Rada nadzorcza.

g) Przepisy o likwidacji. Strate pokrywa się w pierwszym rzędzie z funduszu rezerwowego (§§ 50 i 51) w oznaczonym porządku walnem zgromadzeniem.

Niepokryta w ten sposób pozostałą część strat pokrywa się odpisaniem na ten cel kwot z udziałów członków, Jeżeliby rezerwowy fundusz specjalna rezerwa strat i udziały członków nie wystarczały na pokrycie strat, wtenczas zastosuje się przepisy obowiązujących ustaw w kooperatywach.

h) Rozwiązanie (likwidacja). Na wypadek likwidacji lub konkursu kooperatywy przyjmie walne zgromadzenie zasadę w likwidacji (§ 18/8) zgodnie ze wszystkiemi postanowieniami ustawy o spółkach i te postanowienia zgłosi Zarząd Kooperatywy o wpis do sądowego rejestru.

Data wpisu 10 (dziesiatego) listopada 1921 r.

Stanisławów, 31 października 1921 r.

Sąd Okręgowy jako Handlowy O. II.

OGŁOSZENIE.

W rejestrze o spółdzielniach Sądu Okręgowego w Piotrkowie dnia 26-go listopada 1921 roku wpisano „Spółdzielnia Handlowo-Kredytowa z odpowiedzialnością ograniczoną w Piotrkowie“. Odpowiedzialność dwukrotna w stosunku do każdego zgłoszonego udziału. Spółdzielnia ma na celu podniesienie stanu gospodarczego i ekonomicznego swych członków t. j. udzielanie członkom wszelkiego rodzaju pożyczek, przyjmowanie wkładów oszczednościowych i lokata kapitałów, pośredniczenie przy zakupie lub sprzedaży wytworów rzemieślniczych, surowców, narzędzi i maszyn, oraz artykułów spożywczych i załatwianie innych czynności, wchodzących w zakres obrotów pieniężnych. Udział pojedyńczego członka wynosi 25000 marek. Wpłata udziału następuje albo jednorazowo przy przystąpieniu do spółdzielni, albo ratami w ciągu roku od zadeklarowania. Zarząd spółdzielni stanowią: Wilhelm Silbersztajn, Binem Krakowski i Moszek-Eljasz Silber, zamieszkali w Piotrkowie. a) czas trwania spółdzielni — nieograniczony, b) organ do ogłoszeń — „Nasz Kurjer“ w Warszawie, c) rok obrachunkowy — kalendarzowy, d) członków zarządu trzech. Oświadczenia woli w w imieniu spółdzielni składają dwaj członkowie Zarządu, e) ograniczeń zarządu pozaustawowych niema, g) likwidacja — zgodnie z art, 76—84 ustawy o spółdzielniach z dnia 29-go października 1920 r.

Piotrków, dnia 26 listopada 1921 r.

OGŁOSZENIE.

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Białe Podlaskiej wpisano następującą firme pod Nr. 3.

„Spółdzielnia Kredytowa“ w Białej-Podlaskiej. Odpowiedzialność członków za zobowiązania spółdzielni dziesięciokrotna w stosunku do każdego zgłoszonego udziału. Spółdzielnia ma na celu czynności bankowe oraz podnoszenie sprawności gospodarczej swego środowiska przez przyjmowanie wkładów i udzielanie pożyczek. Udział wynosi: dwieście (200) marek płatny w połowie z góry, a w drugiej połowie — ratami w ciągu 6-ciu miesięcy. Zarząd stanowią: Chaim Rubinsztejn, Zysio Rozen, Abram Kalichsztejn, Icko Berman i Mordko-Josef Goldsztejn. Czas trwania spółdzielni nieograniczony. Wszystkie ogłoszenia spółdzielni przewidziane ustawą winny być drukowane w czasopiśmie „Nasz Kurjer“. Zarząd składa się z pieciu członków; pod stemplem firmy obowiązkowe dwa podpisy zarządu. Uchwały zarządu wymagają zatwierdzenia Rady Nadzorczej w sprawach: przyjmowania i wykluczania członków oraz przyjmowania zgłoszeń na nowe udziały, nabywania i zbywania nieruchomości, określania najwyższej sumy kredytu udzielanego poszczególnym uczestnikom w granicach oznaczonych przez zgromadzenie walne, składania walnemu zgromadzeniu projektu zużytkowania funduszów specjalnych, które mogą powstawać przy podziale zysków, zatwierdzania przepisów dotyczączch czynności rady, poszczególnych jej wydziałów oraz zarządu i całej biurowości spółdzielni, przystąpienia do związku rewizyjnego i ośrodu (centrali) finansowego, oraz występowania z takowych, zakładania oddziałów spółdzielni, oznaczania rodzaju towarów i rodzaju papierów procentowych, na które mogą być udzielane pożyczki i które można nabywać na rachunek spółdzielni, ustalania stawek procentowych i prowizyjnych od czynności spółdzielni i ustanawiania pełnomocników. Likwidacje spółdzielni prowadzi się zgodnie z wymaganiami art. 76 — 84 Ustawy o Spółdz. z dn. 29/X 1920 r.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Białej-Podlaskiej.

W rejestrze spółdzielni pod Nr. 44 zapisano dziś przy współdzielni: „Friseur-Einkaussgenossenschat Grudziądz, zap. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji:“ Uchwałą walnego zebrania z dnia 16 sierpnia 1921 r. spółdzielnie rozwiązano. Likwidatorami ustanowiono Ottona Jentzkowskiego, Józefa Dobruchowskiego i Karola Baumgart'a, wszyscy z Grudziądza.

Grudziądz, dnia 15 listopada 1921 r.

Sąd Powiatowy.

OBWIESZCZENIE.

W naszym rejestrze spółdzielni zapisano dziś pod Nr. 22 spółdzielnią „Spółdzielnia Inwalida z ograniczoną odpowiedzialnością w Rawiczu“. Przedmiotem spółdzielni jest organizowanie wymiany i produkcji w myśl gospodarczych interesów spożywców oraz podniesienie poziomu kulturalnego swych członków. Dla osiągnięcia tego celu spółdzielnia zakłada i prowadzi wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa służące do rozdzielenia dóbr materjalnych wśród zrzeszonych ofiar wojny oraz do wytwarzania niezbędnych artykułów, organizuje i prowadzi instytucje kulturalne i oświatowe.

Udział członka wynosi conajmniej 300 mk. i winne być wpłacone gotowką nie później jak w ciągu jednego roku przyczem 25% deklarowanego udziału winien członek wpłacić gotówką zaraz po przyjęciu go do spółdzielni.

Zarząd tworzą:

Bolesław Bella kupiec, Antoni Andrzejewski urzędnik kolejowy obaj z Rawicza i Władysław Dimuth pomocnik biurowy z Słupi Kapitulnej. Pismem przeznaczonem do ogłoszeń spółdzielni jest „Inwalida“ i „Orędownik Powiatowy“.

Liczba członków zarządu wynosi najmniej 3 (trzech).

Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają conajmniej dwaj członkowie zarządu. Za spółdzielnią zarząd podpisuje w ten sposób, że pod firmą (pieczęcią) członkowie zarządu umieszczają swe podpisy.

Zarząd może ustanowić pełnomocników do wykonywania czynności pewnego rodzaju. Pełnomocnicy nie mogą bez osobnego upoważnienia nabywać, zbywać i obciążać nieruchomości, podpisywać weksli, zaciągać pożyczek oraz prowadzić procesów.

W razie uchwalenia likwidacji lub przymusowego przystąpienia do takowej, zebranie ogółu, członków spółdzielni wybiera trzech likwidatorów i określa sposób likwidacji,

Likwidatorowie mogą być nie członkami spółdzielni. Odwołując likwidatorów należy ustanowić innych. Likwidatorowie wstępują wprawa i obowiązki zarządu lecz z ograniczeniem, że nie mogą oni zawierać nowych interesów chyba że jest to konieczne.

Za spółdzielnią podpisują likwidatorowie dodając do firmy wzmiankę „w likwidacji“ oraz swe podpisy.

Rawicz, dnia 12 listopada 1921 r.

Sąd Powiatowy.

W rejestrze spółdzielczym pod Nr. 55 zapisano przy „Zgodzie, spółka zapisana z ograniczoną odpowiedzialnością w Osiu“ że udział podwyższono z 200 na 1000 mk.

Świecie, dnia 3 listopada 1921 r.

Sąd Powiatowy.

W rejestrze spółdzielczym zapisano przy „Kartoffeltroknerei Świecie“, sp. z ogr. odp. w likw.

Na miejsce Artura Rosenberga wybrano kupca Wilhelma Kowalaka ze Świecia jako drugiego likwidatora.

Świecie, dnia 8 listopada 1921 r.

Sąd Powiatowy.

Bilans ostateczny Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej dnia 31 grudnia 1921 r.

AKTYWA.

	Marki i fenigi	Marki i fenigi
Zapas kruszcu: w/g parytetu		
złoto	24,920.974·11	
srebro	42,620.514·28	
bilon zagraniczny	1,269 323·76	68,810.812·15
Waluty zagraniczne: w/g parytetu		94,503.688·44
Rachunki zagraniczne „Nostro" w/g parytetu	562,923.853·02	
banki niemieckie w/g parytetu	407,242.119·23	970,165.972·25
Portfel wekslowy		15.324,382 953·25
Pożyczki:		
terminowe	5.046,890.380·80	
towarowe	6.558,688.201·04	
otwarty kredyt	7 694,408.041·30	19.299,986.623·14
Dług Skarbu Państwa		221.000,000.000·—
Pocztowa Kasa Oszczędności		1.237,890.096·34
Niem. Kom. Odszkod. (mk. niem. 24,514.035·06 à 16.—)		392,224.560·96
Papiery procentowe własne		24,931.857·—
Dewizy własne (po kursie kupna)		141,249.172·80
Kupony płatne		40,866.281 62
Nieruchomości		253,306.296·63
Ruchomości		18,749.504 50
Ministerstwo Skarbu:		
na skup złota i srebra	5.499,572.441·59	
z tytułu wymiany koron na marki	2.311,523.291·13	
za %% od rachunków bieżących	113,264.713·38	7.924,360.446·10
Różnice kursowe:		
złota i srebra dla Banku Polskiego	86,708.172·63	
walut obcych	3.827,911.069·46	
rachunków zagranicz. „Nostro" 12.414,435 218·63		
„ „ specjaln. 12,579.271·07	12.427,014.489·70	
banków niemieckich „Nostro"	6.108,631.788·45	22.450,265.520·24
Opłata podatków od zysków 1919/20 do zwrotu		890,862.141·50
Przejściowe r/ki zagraniczne „Nostro"		4.441,472.504·62
Sumy przechodnie		2.580,394.034·36
Inne aktywa		2.621,574.122·45
		299.775,996.588·35
Podział czystego zysku:		
do funduszu rezerwowego przelano na podstawie Ustawy P. K. K. P. z dnia 7/12 1918 r. art. 8.		
jako rezerwę specjalną		2.300,000.000·—
jako fundusz zapasowy		164,332.142·67
i do funduszu emerytalnego		500,000.000·—
		2.964,332.142·67

PASYWA.

	Marki i fenigi	Marki i fenigi
Fundusz rezerwowy:		
fundusz zapasowy	167,664.851·04	
rezerwa specjalna	2.700,000.000·—	
dodatkowa rezerwa specjalna na pokrycie różnic kursowych	6.000.000.000·—	8.867,664.851·04
Fundusz emerytalny		500,439.027·31
Obieg banknotów		229.537,560.446·—
Natychmiastowe płatne zobowiązania:		
rachunki żyrowe	45.933,429.179·90	
przekazy bankowe	66,181.360·37	
dokumenty inkasowe zainkasowane	53,391.358 45	
komisowe interesy	1,510.475 95	
polecenia wypłat	531,751.016·11	
sumy zwrotne	2.020,571.238·03	
korespondenci zagraniczni „Loro"	343,999.814·28	
dewizy inkasowe zainkasowane	901.583·28	
przekazy zagraniczne	62,262.881·66	49.013,998.908·03
Ministerstwo Skarbu:		
za depozyt złota i srebra	29,249.625·52	
„ „ „ otrzymanego z B. A. W.	3,808.047·33	33,057 672 85
Skarb Narodowy: za depozyt złota i srebra		2,329.990·09
Bank Polski: za depozyt złota i srebra		33,423.149·21
Rezerwa Przejściowa: na pokrycie różnic kursowych przy wierzytelnościach w bankach niem. oraz na rach. Kom. Odszkodowań i rach. w likwidacji		6.380,950.736·67
Inne pasywa		2.442,239 664·48
Czysty zysk		2.964,332.142·67
		299 775,996.588·35

Rachunek zysków i strat Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej za rok 1921.

STRATY.

	Marki i fenigi
Koszty handlowe i domowe	1.125,453.616·81
Koszty druku banknotów	198,249.219·59
Wypłacona prowizja	6,783.742·97
Wypłacone procenty	907.374 02
Kurtaż	1,447.572·35
Podatek opłacony od r-ków „Nostro"	168 549·07
Czysty zysk	2.964,332.142·67
	4.297.342.217·48

ZYSKI.

	Marki i fenigi
Pobrane procenty	756,152.895·61
Pobrana prowizja	274,058.042 02
Należytości w obrocie żyrowym	8,899.230·—
Należytości depozytowe	291.767·45
Zysk na papierach procentowych własnych	19,417.426·35
Zysk na rachunkach dolarowych (specjalnych)	33,849 394·51
Czynsz z budynków bankowych	286.324·33
Różnice kursowe na r-kach koresp. zagranicznych	3.204,387.137·21
	4 297,342.217·48

NACZELNY DYREKTOR (—) *BIGO.*

Warszawa, dnia 16 stycznia 1922 r.

DYREKTOR CENTRALNEJ KSIĘGOWOŚCI (—) *RYBIŃSKI.*

STAN RACHUNKÓW POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ.

na dzień 28 lutego 1922 roku.

AKTYWA:	M a r e k	p o l.		Zmiany od ostatniego wykazu.
1. Zapas kruszcu: a) Złoto	28.255.226,46			
b) Srebro	43.158.365,97			
c) Bilon zagraniczny	1.280.118,38	72.693.710,81*)	+	481.926,83
2. Waluty zagraniczne		118.194.693,47*)	—	20.101.786,70
3. Rachunki Zagraniczne „Nostro"	557.685.928,15			
Banki Niemieckie	409.719.201,50	967.405.129,65*)	+	17.227.162,47
4. Portfel wekslowy		19.555.026.877,67	+	1.486.646.666,16
5. Pożyczki: terminowe, towarowe, Otw. Kred. i ulgowe		22.327.709.500,47	+	625.264.419,75
6. Dług Skarbu Państwa		230.600.000.000,—		bez zmiany
7. Pocztowa Kasa Oszczędności		2.336.026.588,43	+	433,880.786,45
8. Papiery własne		4.318 517.376,01	+	476.360.542,55
9. Inne aktywa		45.026.065.920,32	+	985.016.718,68
Razem		325.321.639.796,83		
PASYWA:				
1. Fundusz rezerwowy		11.331.996.993,71		bez zmiany
2. Obieg banknotów		247.209.505.074,—	+	2.993.479.663,—
3. Rachunki żyrowe i natychmiast płatne zobowiązania:				
a) Centralna Kasa Państwowa i inne Kasy Państwowe i wojskowe	33.493 295.988,64			
b) Pocztowa Kasa Oszczędności	3.180.309.550,59			
c) Inne rachunki	27.977.947.757,14	64.651.553.296,37	—	42.457.620,97
4. Inne pasywa		2.128.584.432,75	+	66.578.984,12
Razem		325.321.639.796,83		

Na poczet pożyczek, przejętych 11 listopada 1918 r., wpłynęło Mk. 140.037.349,73.

Naczelny Dyrektor: (—) *Bigo*. Dyrektor Centralnej Księgowości: (—) *Rybiński*.

Stopa procentowa 7% od dyskonta weksli, a od lombardu pożyczek premjowych 6%.
„ „ 8% „ lombardu papierów wartościowych.
„ „ 5½% „ „ pożyczek państwowych.

*) w/g parytetu.

UWAGA. W innych aktywach znajdują się: Różnice kursowe walut obcych . . . . Mk. 3.049.187.876,95
„ „ Banków zagr. „Nostro" . . . „ 13.646.975.792,54
Mk. 16.699.163.669,49

STAN RACHUNKÓW BANKU PRZEMYSŁOWCÓW POLSKICH

na dzień 31 października 1921 roku.

STAN CZYNNY		Mk.	f.
Gotowizna w Kasie:			
gotówka	13722139.14		
5% Bil. Skarb.	11765000.—	25487139	14
Pozostałość w Polsk. Kraj. Kasie Pożyczk.		25599994	12
Pozostałość w Poczt. Kasie Oszczędności		1191147	76
Pieniądze zagraniczne		—	—
Przekazy i weksle zagraniczne		—	—
Papiery procentowe własne:			
a) papiery państwowe	20627558.63		
b) papiery hypot. i komun.	685121.40		
c) akcje	6312700.—	27625380	03
Weksle zdyskontowane		132068774	04
Rachunki otwartego kredytu:			
a) zabezpiecz. pap. publ.	6659365.—		
b) zabezpiecz. wekslami	172578035.59		
c) zabezpiecz. inn. wartośc.	33182676.60	212420077	19
Pożyczki terminowe:			
a) zabezp. pap. publiczn.	151774.79		
b) zabezp. inn. wartościami	657186.21	808961	—
R-ki korespondentów (loro):			
a) korespondenci krajowi	27305113.22		
b) korespond. zagraniczni	—	27305113	22
R-ki nasze u korespond. (nostro):			
a) w bankach krajowych	7006274.35		
b) w bankach zagraniczn.	5172070.53	12178344	88
Nieruchomości		6546000	—
Koszty handlowe		26456039	21
Inkaso weksli		7733098	30
Rachunki z Oddziałami		—	—
Różne rachunki		18568105	53
		523988174	42

STAN BIERNY		Mk.	f.
Kapitał zakładowy		100000000	—
Kapitał zapasowy ustawowy		13500000	—
Inne rezerwy		—	
Wkłady:			
a) terminowe	16721077.13		
b) rachunki czekowe	254861145.02	271582222	15
Redyskonto weksli		43223379	39
Rachunki korespondentów (loro):			
a) korespondenci krajowi	7866396.96		
b) korespond. zagraniczni	1738454.—	9604850	96
R-ki nasze u korespond. (nostro):			
a) w bankach krajowych	16046554.90		
b) w bankach zagraniczn.	196788.35	16243543	25
Procenty i prowizje		43628236	11
Różni za inkaso		7737599	55
Rachunki z Oddziałami		—	—
Różne rachunki		18468543	01
		523988174	42

BANK PRZEMYSŁOWY WARSZAWSKI

Rachunek Zysków i Strat w 1920 r.

DEBET:

	Mk	f.
Koszty handlowe	13388202	29
Amortyzacja nieruchomości	50053	80
Amortyzacja ruchomości	114180	84
Należności wątpliwe	1184676	73
Strata na kursie przedwojennych zobowiązań zagranicznych	19855586	59
Zysk	1208219	80
	35800920	05

KREDYT:

	Mk.	f.
Procenty i prowizje	29750620	80
Zysk na kursie papierów publ. własnych	6041907	32
Dochód z nieruchomości	8391	93
	35800920	05

Bilans na dzień 1-szy stycznia 1921 roku.

	Marki i fenigi			
Gotowizna w kasie			16342927	40
Pozostałość w P. K. K. P.			53266915	87
„ w P. K. O.			31807	55
Pieniądze zagraniczne			5117360	03
Papiery procentowe własne:				
a) papiery państwowe	9704670	88		
b) „ hypot. i komunal.	1112524	88		
c) akcje	8585914	60	18403110	36
Udziały w różnych przedsięb.			4180929	18
Weksle zdyskontowane.			37518939	44
Rachunki otwartego kredytu:				
a) zabezp. papier. publiczn.	21506599	88		
b) „ wekslami	83035933	77		
c) „ innemi wartośc.	32320561	08	136863094	73
Pożyczki terminowe:				
a) zabezp. pap. publicznymi	398892	20		
b) „ innemi wartośc.	43837261	05	44236153	25
R-ki korespondentów „loro":				
a) korespondenci krajowi	8542657	26		
a) „ zagranicz.	1655778	10	10198435	36
R-ki korespondent. „nostro":				
a) w bankach krajowych	5103137	23		
b) „ zagranicznych	3894654	88	8997792	11
Nieruchomości			939897	20
Ruchomości			725794	67
R-ki Zarządu z Oddziałami			21503038	20
R-ki przechodnie			18616475	82
Kupony zdyskont. i pap. wylos.			400858	80
			377343529	97

	Marki i fenigi			
Kapitał zakładowy			32400000	—
„ zapasowy ustawowy			782982	54
Inne rezerwy			4192219	32
Wkłady:				
a) terminowe	7889113	48		
b) rachunki czekowe	173800275	74	181689389	22
Kasa przezorności prac. Banku			386729	85
Weksle redyskontowane			9480800	—
R-ki korespondentów „loro":				
a) korespondenci krajowi	13163539	44		
b) „ zagranicz.	13982029	99	27145569	43
R-ki korespondentów „nostro":				
a) w bankach krajowych	5978801	77		
b) „ zagraniczn.	40222464	04	46201265	81
R-ek w P. K. K. P.			4800000	—
„ w ros. Banku Państwa			3562297	85
Przekazy do opłacenia			11994716	41
Należności skarbowe			300212	51
Procenty i prowizje			582516	58
R-ki Oddziałów z Zarządem			26029360	08
Dywidenda niepodniesiona			59227	20
Rachunki przechodnie			26546023	36
Rachunek Zysków i Strat			1208219	80
			377343529	97

Wyciąg ze sprawozdania Tow. Akc. Fabryki Cukru i Rafinerji „KONSTANCJA"

za rok operacyjny 1920/21

zatwierdzonego przez Walne Zebranie akcjonarjuszów w dn. 19 listopada 1921 roku.

Kapitał Akcyjny wynosi	Mk.	6240000.—
„ Amortyzacyjny	„	1933040.54
„ Zapasowy	„	666627.34
Czysty zysk za rok 1920/21 wyniósł	„	1046170.16
Co stanowi po Mk. 600 na każdą akcję przy przeniesieniu na rok następny	„	86170.16

BILANS

STAN CZYNNY:

R-ek Kapitału Zakładowego	Mk.	6410011.65
„ Depozytów	„	507000.—
„ Kasy	„	154263.76
„ Magazynu	„	3598635.41
„ Remanentu Cukru i Melasy	„	22590154.80
„ Różnych Dłużników	„	8221691.69
„ Banku Międzynar. w Petersburgu	„	535347.—
„ „ Wołżańsko-Kamskiego	„	14126.40
„ „ Dyskontowego Warszawsk.	„	4000.—
„ Papierów Publicznych	„	537207.42
„ Zaliczeń na buraki	„	4740866.31
„ Sprzężaju	„	1204472.50
	Mk.	48514176.94

STAN BIERNY:

R-ek Kapitału Akcyjnego	Mk.	6240000.—
„ Depozytów	„	507000.—
„ Banku Związku Spółek Zarobkowych	„	2590511.—
„ Różnych	„	4929581.67
„ Banku Handlowego w Warszawie	„	2606700.—
„ Kapitału Amortyzacyjnego	„	1933040.54
„ Polskiego Banku Krajowego	„	15000000 —
„ Kapitału Zapasowego	„	666627.34
„ Polsk. Kraj. Kasy Pożyczk.	„	11353400.—
„ Banku Handl. w Warsz. Oddziału w Kutnie	„	1560840.—
„ Zysków	„	1126476.39
	Mk.	48514176.94

STAN RACHUNKÓW BANKU KUPIECKIEGO ŁÓDZKIEGO

na dzień 31 października 1921 r.

STAN CZYNNY.	Łódź	Filja w Warszawie	Razem
Gotowizna w kasie	4560141.30	14044869.—	18605010.30
Pozostałość w P.K.K.P.	86129.35		86129.35
Pieniądze zagraniczne	10557696.82	234469819.66	245027516.48
Przekazy i weksle zagraniczne	661555.50		661555.50
Papiery procentowe własne:			
a) papiery Państwowe	1037493.58	6175193.38	7212686.96
b) papiery hypoteczne i komun.	1485037.80	382576.91	1867614.71
c) akcje	117938.16	8173513.11	8291451.27
Papiery procent. i kapitału zapasowego	5266942.67		5266942.67
Weksle zdyskontowane	48185817.49	47695727.06	95881544.55
Rachunki otwartego kredytu:			
a) zabezpieczone papier. publiczn.	127694.77	27925796.75	28053491.52
b) zabezpieczone weksiami			
c) zabezpieczone innemi wartośc.			
Pożyczki terminowe:			
a) zabezpieczone papier. publiczn.		14708.39	14708.39
b) zabezpieczone innemi wartośc.			
Rachunki korespond. (Loro):			
a) korespond. krajowi	55198795.65	233601625.38	288800421.03
b) korespond. zagraniczni		17933319.32	17933319.32
Rachunki nasze u korespond. (Nostro):			
a) w bankach krajowych		12789878.38	12789878.38
b) w bankach zagranicznych	9985183.08	94607569.13	104592752.21
Nieruchomości	541128.45		541128.45
Koszty handlowe	12183932.84	25144994.98	37328927.82
Inkaso weksli		21860815.85	21860815.85
Rachunki z Filją w Warszawie			
Różne rachunki	14486765.96	20848192.24	35334958.20
	164482253.42	765668599.54	930150852.96

STAN BIERNY.	Łódź	Filja w Warszawie	Razem
Kapitał zakładowy	54000000.—		54000000.—
Kapitał zapasowy ustawowy	8328596.34		8328596.34
Wkłady:			
a) terminowe	269144.62	50569236.32	50838380.94
b) rachunki czekowe	7766868.30	35781498.16	43548366.46
Redyskonto weksli	20415755.—	7961098.54	28376853.54
Rachunki korespond. (Loro):			
a) korespond. krajowi	14243384.70	38866411.44	53109796.14
b) korespond. zagraniczni		98331217.03	98331217.03
Rachunki nasze u korespond. (Nostro):			
a) w bankach krajowych		29145022.52	29145022.52
b) w bankach zagranicznych	10232572.39	322744197.77	332976770.16
Procenty i prowizje	24050493.94	18181684.08	42232178.02
Różni za inkaso		28669147.05	28669147.05
Rachunki z Filją w Warszawie		43798617.77	43798617.77
Różne rachunki	23855381.23	91620468.86	115475850.09
Rach. zysk. i strat	1320056.90		1320056.90
	164482253.42	765668599.54	930150852.96

Sprawozdanie Stowarzyszenia Spożywczego w Skrzeszewie za czas od d. 1 stycznia 1919 do d. 1 stycznia 1920 r.

Bilans na dnia 1 Stycznia 1920 r.

STAN CZYNNY.		
Remanent w dziale wytwórczym	Mk. 7873.95	Mk. 7873.95
Różni:		
a) udział w Związku	„ 545.—	
b) inne należności	„ 2280.—	„ 2825.95
		Mk. 27263.16

STAN BIERNY.		
Udziały		Mk. 8717.35
Fundusze:		
a) zapasowy	Mk. 2.—	
b) specjalny rezerwowy	„ 382.50	„ 384.50
Różni:		
a) kaucje	„ 1065.—	
b) inne zobowiązania		„ 1065.—
Czysta nadwyżka		„ 17096.31
		Mk. 27263.16

Bilans Spółdzielni Mleczarskiej w Winiarach za 1920 r.

Pasywa: Wierzyciele 1975.—, udziały 4040.—. Aktywa: Kasa 42.13, ruchom. 5972.87. Bilans 6015.—. R-k strat i zysków: Dochód 28964.85, inne 218.93, rozchód 29156.65, umorzenie ruchom. 27.13.

Bilans Spółdzielni Mleczarskiej w Chrominie za 1920 r.

Pasywa: Wierzyciele 13307.—, udziały 1585.—, fund. zasob. 3990.11, zysk 335.79. Aktywa: Kasa 8468.90, nieruchomości i ruchom. 7430.—, dłużnicy 3319. Bilans 19217.90. R-k strat i zysków: Dochód 21567.10. Rozchód 20.768.70, umorzenie ruchom. 454.—, inne 8.61, zysk 335.79 przyznano na gratyfikację prezesowi.

Bilans Spółdzielni Mleczarskiej w Uninie za 1920 r.

Pasywa: Wierzyciele 25399.30, udziały 5308.—, fund. zasob. 2289.72, zysk 1485.50. Aktywa: Kasa 31850.52, ruchom. 2382.—, dłużnicy 250.—. Bilans 34482.52. R-k strat i zysków: Dochód 37972.96, rozchód 35668.76, umorzenie ruchom. 818.70, Zysk 1485.50 przelano do fund. zas.

BANK PRZEMYSŁOWY WARSZAWSKI.

Rachunek Zysków i Strat w 1919 r.

DEBET:

	Mk.	f.
Koszty handlowe	1776539	51
Amortyzacja ruchomości	28462	79
Amortyzacja nieruchomości	11125	—
Należności wątpliwe	586941	95
Strata na kursie papierów publ. własnych	367027	33
Strata na dewizach	2547599	65
Zysk	695870	46
	6013566	69

KREDYT:

	Mk.	f.
Procenty i prowizje	2964764	52
Zysk na walutach obcych	2597592	59
Zysk na sprzedaży nieruchomości	451209	58
	6013566	69

Bilans na dzień 1-szy stycznia 1920 roku.

STAN CZYNNY.

	Mk.	f.
Kasa	7056570	08
R-k bież. w rosyjskim Banku Państwa	34200	01
„ „ w Polsk. Kraj. Kasie Pożyczk.	3192130	93
„ czekowy w Poczt. Kasie Oszczędn.	163834	61
Skup weksli	15688444	04
„ kuponów i papierów wylosowanych	222071	82
Papiery publiczne własne	3890744	92
„ „ kapitału zapasowego	90720	—
Inkaso weksli, frachtów i dokumentów	2561235	73
Monety obce	3871574	54
Pożyczki termin. na zastaw papierów publ.	799596	62
„ beztermin. (On Call) zabezpiecz.:		
1) papierami publicznymi	12508279	49
2) wekslami	2914877	02
Korespondenci:		
1) pozostałości na ich rachunkach (Loro)	29646756	57
2) „ „ rach. banku (Nostro)	2517438	97
Weksle protestowane	186952	66
Ruchomości	66035	61
Nieruchomości	211375	—
Rachunki przechodnie	11045252	52
„ Oddziałów z Zarządem	424035	06
	97092126	20

STAN BIERNY.

	Mk.	f.
Kapitał zakładowy	6480000	—
„ zapasowy	108135	17
Pozostałość zysku	452605	82
Wkłady:		
1) kapitały na lokacji	1662283	58
2) na rachunek bieżący	41358387	94
Kasa Przezorn. i pomocy pracown. banku	164184	35
Weksle redyskontowane	2588800	—
Rachunki zabezpiecz. papierami i wekslami:		
1) w rosyjskim Banku Państwa	4513196	84
2) w Polsk. Kraj. Kasie Pożyczkowej	808	45
3) w instytucjach prywatnych	2486478	01
Korespondenci:		
1) pozostałości na ich rachunkach (Loro)	7276519	93
2) „ „ r-kach banku (Nostro)	12103742	68
Przekazy do opłacenia	2126366	45
Należności skarbowe	91463	70
Procenty i prowizje	212397	10
Dywidenda niepodniesiona	810	—
Rachunki przechodnie	12832531	77
„ Zarządu z Oddziałami	1937543	95
Rachunek zysków i strat	695870	46
	97092126	20

STAN RACHUNKÓW BANKU WSCHODNIEGO W WARSZAWIE

w dniu 30 listopada 1921 r.

STAN CZYNNY.

Gotowizna w kasie			27948401	07
Pozostałość w P. K. K. P.			24740657	74
Pozostałość w P. K. O.			3164820	49
Pieniądze zagraniczne			1624302	95
Przekazy i weksle zagraniczne			51799	22
Papiery procentowe własne:				
a) papiery państwowe	7066125	47		
b) papiery hipot. i komunalne	301239	57		
c) akcje	10545640	—	17913005	04
Weksle zdyskontowane			57687856	67
Rachunki otwartego kredytu:				
a) zabezp. papierami publiczn.	45610191	40		
b) zabezp. wekslami	31241923	90		
c) zabezp. innemi wartościami	96536681	59	173388796	89
Pożyczki terminowe:				
a) zabezp. papierami publiczn.	373382	20		
b) zabezp. innemi wartościami	4051537	50	4424919	70
Rachunki korespondentów (Loro):				
a) korespondenci krajowi	14453862	45		
b) korespondenci zagraniczni	551297	—	15005159	45
R-ki nasze u korespond. (Nostro):				
a) w bankach krajowych	16773145	51		
b) w bankach zagranicznych	20907517	56	37680663	07
Nieruchomości			1619300	—
Koszty handlowe			60157686	58
Inkaso weksli			15005377	80
Rachunki z Oddziałami			20488478	15
Różne rachunki			90612219	04
			551513443	86

STAN BIERNY.

Kapitał zakładowy			36000000	—
Kapitał zapasowy ustawowy			6798296	10
Inne rezerwy			6040658	—
Wkłady:				
a) terminowe	5035859	99		
b) rachunki czekowe	216918294	50	221954154	49
Redyskonto weksli			31743000	—
R-ki korespondentów (Loro):				
a) korespondenci krajowi	16758122	44		
b) korespondenci zagraniczni	5564086	45	22322208	89
R-ki nasze u korespond. (Nostro):				
a) w bankach krajowych	15297674	47		
b) w bankach zagranicznych	9443404	43	24741078	90
Procenty i prowizje			110481414	68
Różni za inkaso			22008687	80
Rachunki z oddziałami			31089974	52
Różne rachunki			38333970	48
			551513443	86

WARSZAWSKIE TOWARZYSTWO AKCYJNE HANDLU TOWARAMI APTECZNYMI dawniej: ZJEDNOCZENI APTEKARZE I LUDWIK SPIESS I SYN.

Bilans za 1919 rok.

STAN CZYNNY.			STAN BIERNY.		
Rachunek ruchomości	Mk.	245490.33	Rachunek kapitału zakładow. 12000 sztuk akcji po rb. 250	Mk.	6480000.—
Rachunek nieruchomości	„	1731701.91	Rachunek kapitału zapasowego	„	1282646.85
Rachunek kasy:			Rachunek kapitału specjalnego rezerwowego	„	244409.35
a) gotówka	„	782904.82	Rachunek kapitału amortyzacyjnego	„	799674.32
b) obca waluta	„	33973.85	Rachunek dywidendy	„	—
Rachunek weksli w portfelu	„	2823.21	Pozostałość dywidendy nieodebranej	„	12684.60
Rachunek papierów procentowych nomin. Rb. 607550 i Mk. 194000	„	1342221.66	Rachunek wierzycieli	„	6656655.73
Rachunek dłużników	„	7410760.33	Rachunek kaucji	„	1116184.—
Rachunek kaucji	„	1116184.—	Rachunek długów hypotecznych	„	404522.60
Rachunek funduszu do rozporządzenia Zarządu na gratyfikacje dla personelu	„	48831.11	Rachunek funduszu pomocy dla zapomóg i emerytur robotnikom i współpracownikom Towarzystwa	„	5400.20
Rachunek towarów	„	6973628.90	Rachunek podatków skarbowych	„	38308.23
			Rachunek organizacji akcji III emisji	„	95929.10
			Zysk netto	„	2550105.14
	Mk.	19686520.12		Mk.	19686520.12

Rachunek Zysków i Strat za rok 1919.

Koszty handlowe	Mk.	4054514.26	Zysk brutto ze sprzedaży towarów	Mk.	6650326.89
Strata na umorzonych saldach	„	117346.13	Odzyskane salda	„	264649.53
Reprezentacja Towarzystwa	„	32921.35			
Zapłacone procenty	„	110104.06			
Strata na kursie papierów wartościowych	„	49985.48			
Czysty zysk	„	2550105.14			
	Mk.	6914976.42		Mk.	6914976.42

SPÓŁKA AKCYJNA CUKROWNI „CHOCEŃ" W CHOCENIU.

Rachunek Strat i Zysków.

Świadczenia wojenne dla ochotników i rezerwistów	Mk.	60935.18	Pozostałość z zysku za 1919/20 r.	Mk.	4552.53
Zysk z przedsiębiorstw	„	13374719.24	Zysk z fabrykacji za 1920/21 r.	„	12002866.13
			Zysk na remanent z r. z.	„	1428235.76
	Mk.	13435654.42		Mk.	13435654.42

Bilans na dzień 30 czerwca 1921 roku.

AKTYWA.			PASYWA.		
Budowa cukrowni	Mk.	13035328.62	Kapitał zakładowy	Mk.	18000000.—
Budowa kolejek podjazdowych	„	4990635.11	„ zapasowy	„	92946.68
Cegielnia, tartak i fabryka wyrobów cementowych	„	696581.45	„ amortyzacyjny	„	642597.98
Ruchomości i sprzężaj	„	1432274.57	Wierzyciele	„	52179247.23
Kasa	„	614903.82	Zysk z przedsiębiorstwa	„	13374719.24
Zapasy	„	23857580.10			
Dłużnicy	„	37867400.80			
Koszty przyszłego okresu	„	1650373.43			
Koszty organizacji Towarzystwa	„	144433.23			
	Mk.	84289511.13		Mk.	84289511.13

Sprawozdanie i bilans zostały zatwierdzone przez Ogólne Zebranie Akcjonarjuszów w d. 29 października 1921 r.

Zysk w sumie Mk. 13374719.24 został podzielony w sposób następujący:

Na kapitał zapasowy	Mk.	668735.96
„ kapitał amortyzacyjny	„	1597792.10
„ specjalny fundusz rezerwowy	„	1337471.92
„ umorzenie kosztów organiz.	„	144433.23
„ tantjemę dla członków zarządu	„	1224982.94
„ dywidendę dla akcjonarjuszów	„	3600000.—
„ gratyfikację dla pracowników	„	1123520.—
„ cele filantropijne i Kasy Przezorności Urzędników i Robotników	„	448944.69
Rezerwa na podatki dochodowy i od kapitału	„	3228838.40
	Mk.	13374719 24

Zarząd: A. Higersberger, K. Około-Kulak, T. Findeisen, I. Kretkowski i Morzycki. Dyrektor Zarządzający: Paweł Jarnuszkiewicz. Buchalter: Michał Rychter.

Bilans IV Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego „PRODUKCYJNEGO" w Lublinie w dniu 31 grudnia 1920 r.

STAN CZYNNY.			STAN BIERNY.		
Kasa	Mk.	10761.73	Udziały	Mk.	118084.85
Pożyczki	„	954340.14	Fundusz zasob. i specjalne	„	13547.33
Ruchomości	„	3644.18	Wkłady	„	899654.38
Papiery procentowe	„	15337.—	Procenty należne od wkładu	„	24563.01
Sumy przechodnie	„	55713.64	Procenty pobrane na 1921 r.	„	4581.30
Procenty zaległe	„	24357.60	Zyski	„	3723.42
	Mk.	1064154.29		Mk.	1064154.29

Rachunek Strat i Zysków.

STRATY.			ZYSKI.		
Procenty płacone	Mk.	47929.61	Procenty pobrane	Mk.	125260.29
Amortyzacja	„	364.42	Zwrot odpisanych należności	„	1226.94
Różnica kursu	„	5864.47	Wpływy różne	„	64896.93
Koszty handlowe	„	133502.24			
Zyski	„	3723.42			
	Mk.	191384.16		Mk.	191384.16

Podział Zysków.

Na kapitał zapasowy	Mk.	372.34	Zyski do podziału	Mk.	3723.42
Na kapitał rezerwowy 30%	„	1117.03			
Na kapitał zakładowy własny 10%	„	372.34			
Za oszacowanie zastawów	„	1861.71			
	Mk.	3723.42		Mk.	3723.42

Bilans Sp. Akcyjnej „CERATA" w dniu 30 Czerwca 1921 r.

STAN CZYNNY.			STAN BIERNY.		
Ziemia, nieruchomości, maszyny i narzędzia	Mk.	11.885.077·20	Kapitał zakładowy	Mk.	45.000.000·—
Kasa i weksle	„	1.868.189·09	„ zasobowy	„	13.527.952·50
Papiery publiczne	„	6.000.000·—	Wierzyciele	„	37.466.408·34
Banki	„	16.436.301·50	Zysk	„	15.313.403·34
Towary	„	63.909.899·45			
Dłużnicy	„	11.208.296·94			
	Mk.	111.307.764·18		Mk.	111.307.764·18

Rachunek Zysków i Strat.

WINIEN.			MA.		
Koszty organizacji	Mk.	419.579·—	Zysk na produkcji	Mk.	20.941.867·89
Procenty i prowizje	„	922.284.28			
Koszty handlowe	„	4.286.601·27			
Zysk netto	„	15.313.403·34			
	Mk.	20.941.867·89		Mk.	20.941.867·89

Stosownie do decyzji Ogólnego Zebrania Akcjonarjuszów z dnia 18 sierpnia 1921 r. osiągnięty zysk w sumie Mk. 15.313.403·34 podzielony został w następujący sposób:

Na kapitał amortyzacyjny	Mk.	841.390·28
„ „ zasobowy	„	765.670·16
„ tantjemy dla Zarządu	„	1.500.000·—
„ podatek — rezerwa	„	4.000.000·—
Na dywidendę:		
30% od Mk. 15.000.000·— Mk. 4.500.000·—		
7½% od „ 30.000.000·— „ 2.250.000 —	„	6.750.000·—
Na fundusz poprawy bytu pracowników	„	1.000.000·—
„ cele publiczne	„	250.000·—
„ rok następny	„	206.342·90
	Mk.	15.313.403·34

Bilans Łódzkiego Rzemieślniczego Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego w dniu 31 grudnia 1919 roku.

STAN CZYNNY.			STAN BIERNY.		
Gotówka	Mk.	14339.78	Kapitał udziałowy	Mk.	226128.93
Lokaty	„	4367.28	„ zapasowy	„	9224 02
Papiery %%	„	17314.56	„ specjalny	„	4104.—
Pożyczki	„	624334.01	Wkłady	„	533294.36
Ruchomości	„	1514.96	Długi	„	25087.09
Rozchody i straty	„	158256.01	Sumy przechodnie	„	22288.20
	Mk.	820126.60		Mk.	820126.60

Bilans Stowarzyszenia Spożywczego „MICHOWIANKA" w Miechowicach p. Skierniewice, gm. Głuchów na dnia 1 stycznia 1921 roku.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Gotowizna w kasie	Mk. 3411.15	Udziały	Mk. 19275.—
Ruchomości	„ 11582.—	Fundusz zapasowy Mk. 1484.26	
Remanent towarów po cenie kosztu: w sklepach i magazynach Mk. 15458.60		Fundusz społeczny „ 356.—	
Remanent w dziale wytwórczym	„ 15458 60	Fundusz specjalny	„ 1840.26
		Czysta nadwyżka	„ 9336.49
	Mk. 30451.75		Mk. 30451.75

W Y C I Ą G

z księgi rachunkowej (bilansowej) za rok operacyjny 1920, Stowarzyszenia „ZGODA" w igołomii, pow. Miechowskiego.

Rachunek strat i zysków w 1920 r.

Zysk brutto na towarach		Mk. 82042.65
Koszta ogólne	Mk. 22154.78	
Odsetki	„ 321.40	
Odpisy nieściągalne	„ 373.09	
Czysty zysk	„ 59193.38	
	Mk. 82042.65	Mk. 82042.65

Rachunek i zamknięcie bilansu w 1920 r.

AKTYWA.		PASYWA.	
Gotówka	Mk. 20835.55	Stan udziałów	Mk. 28832.52
Zapas towarów	„ 77820.16	Pożyczki otwarte	„ 15420.—
Dłużnicy książkowi	„ 4372.42	Kaucja	„ 4200.—
Ruchomości	„ 1835.97	Czysty zysk zgodnie z r-k strat i zysków.	„ 59193.38
Nieruchomości	„ 2781.80		
	Mk. 107645.90		Mk. 107645.90

Bilans Spółki „POLSKI JARMARK RZEMIEŚLNICZY" w Siedlcach za rok 1920.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Kasa	Mk. 2927.98	Kapitał obrotowy	Mk. 8040.—
Towary własne	„ 156462.94	„ zapasowy	„ 8721.75
Inwentarz sklepu	„ 6904.94	Sekcja zapomogowa	„ 500.—
Awanse	„ 2675.	Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie, Oddział w/m.	„ 28000.—
Różni za przebrane należności z towarów komisowych	„ 24.—	Kaucje	„ 200.—
Ruble sowieckie	„ 755.82	Różni wierzyciele	„ 31000.—
		Różni za niepobrane należności ze sprzedaży towarów komisowych	„ 1208.—
		Sumy przechodnie	„ 307.—
		Wierzyciele za ruble sowieckie	„ 44.—
		Czysty zysk za rok 1920	„ 91929.93
	Mk. 169750.68		Mk. 169750 68

Wykaz Zysków i Strat za r. 1920.

ZYSKI.		STRATY.	
Zysk brutto na towarach własnych	Mk. 172526.96	Koszty handlowe	Mk. 83025.58
Prowizja na towarach komisowych	„ 17707.74	10% na amortyzację ruchomości sklepów	„ 767.21
Różne inne dochody	„ 216.—	%% od pożyczek i kaucji	„ 1659.—
		Różnym komitentom za towary komisowe, sprzedane w roku 1920, a niefigurujące w księdze sklepowej	„ 1227.80
		Strata na rublach sowieckich	„ 11841.18
		Czysty zysk	„ 91929.93
	Mk. 190450.70		Mk. 190450.70

Podział czystego zysku za rok 1920.

Na kapitał zapasowy	Mk. 9193.—
Na kapitał rezerwowy	„ 20000.—
20% czystego zysku na dywidendę	„ 18386.—
Gratyfikacja personelowi sklepów	„ 27000.
Gratyfikacja Zarządowi	„ 14000.—
Ofiary na 2 ochronki	„ 3000.—
Pozostałość na rok 1921	„ 350.93
	Mk. 91929.93

Sprawozdanie Spółdzielczej Towarowej Hurtowni Kupieckiej w Warszawie z odpowiedzialnością udziałami, dawniej Towarzystwo „Kooperatywa" (Hurtownia) Kupców Branż Kolonjalnej i Spożywczej Członków Związku Kupców st. m. Warszawy Graniczna Nr. 15, telefony: 196-18 i 150-41.

Bilans za czas od 1/I—31/XII 1920 roku.

STAN CZYNNY.	Mk. i fen.	Mk. i fen.
1. Kasa	8220.05	
2. Pożyczki Państwowe	35924.30	
3. Towary na składzie	4598155.95	
4. Dłużnicy	41865.45	
5. Zaliczenia na towary	4273526.47	
6. Ruchomości	16868.—	
7. Koszta Organizacyjne	405.—	8979965.22
		8979965.22

STAN BIERNY.	Mk. i fen.	Mk. i fen.
1. Udziały	382983.—	
2. Kaucje	73260.75	
3. Dom Bankowy	113812 14	
4. Wpłaty na towary	4803670.58	
5. Wierzyciele	1239881.34	
6. Sumy przechodnie	1947.60	
7. Kapitał Zasobowy	59555.99	
8. Dywidenda nieodebrana	387.50	
9. Kasa Wzajemn. Pom.	500.—	
10. R-k Zysków i Strat	1279626 32	8979965.22
		8979965.22

Bilans Banku Handlowego Wilhelm Landau w Warszawie d. 31 Grudnia 1920 r.

WINIEN.	
1. Kasa	1240461.24
2. Rachunek przekazowy w Banku Państwa	.93567.34
3. „ bieżący warunkowy w Polskiej Krajowej Kasie pożyczkowej	709625.60
4. Skup weksli opatrzonych najmniej 2 ma podpisami	26621235 27
5. Skup dokument. handl. papierów wylosow. i kuponów	146102.63
6. Rach. specjalne „on call" zabezp. papierami publ.	1371489 54
7. Papiery procentowe własne:	
a) gwarantowane	1827047.58
b) niegwarantowane	7124581.46
8. Monety zagraniczne	92869.42
9. Korespondenci:	
I. Ich Rachunki (Loro)	16803871 50
II. Rachunek Banku (nostro):	
a) sumy do dyspozycji Banku	8602820.87
b) weksle do zainkasow. u koresp.	1030451.88
10. Rachunki z Oddziałami	11454797·93
11. Wydatki zwrotne	5805.21
12. Nieruchomości	1576800 —
13. Utensylja i ruchomości	295091.60
14. Weksle i frachty przyjęte do inkasa	2034343.46
15. Sumy Przechodnie	1013510.90
16. Rachunek Strat z lat ubiegłych	3025365.80
	85069838.23

MA.	
1. Kapitał Zakładowy	10500000.-
2. Wkłady i rachunki bieżące	6436289.92
3. Redyskonto w Banku Państwa	2023417.20
4. Rachunek w Banku Państwa	5401711.50
5. Korespondenci:	
I. Ich Rachunki (Loro):	
a) sumy do dyspozycji korespond.	6783275.55
b) weksle do zainkasowania	3064795.39
II. Rachunek Banku (Nostro)	31751744 26
6. Rachunek z Oddziałami	9487403.58
7. Przekazy do zapłaty	464360.26
8. Sumy Przechodnie	4391330.09
9. Procenty przypadające do wypłaty od wkładów i rach. bież.	498171.73
10. W-m Landau w likwidacji	2030595.25
11. Specjalna rezerwa na pokrycie różnic walut	1594000.—
12. Czysty zysk za rok za 1920	342738.50
	85069838.23

Rachunek Zysków i Strat 1920 roku.

WINIEN.	
Strata w Sosnowcu	40513.09
„ w Łodzi	243286.97
Różne odpisy	269658.75
Rachunek kurtażu	8755.65
Różnica kursu u koresp. zagranicznych	27510.55
Rachunek prowizji	7273.40
Wydatki bieżące	976775.87
Rach. specjalnej rezerwy na pokrycie różnic walutowych	1594000.—
Czysty zysk przenosi się na amortyzację częściową dawnych strat	342738.50
	3510512.78

MA.	
Różnica kursowa u Koresp. Zagranicznych zysk	283310.04
Sumy przechodnie (Safes)	59128.—
Rachunek procentów	284453.54
Monety zagraniczne	235786.10
Papiery gwarantowane	16973.10
Papiery niegwarantowane	2319533.50
Dyspozycje na Zagranicę	35340.85
Weksle na Zagranicę	181816.15
Rachunek Prowizji	94171.50
	3510512.78

Bilans Stowarzyszenia Spożywczego „Słupianka" w Słupi star. Skierniewickiego za 1920 r.

STAN CZYNNY.	Marki.
Gotowizna	23922.—
Ruchomości	1241.28
Towary	19663.50
Udział w Związku	6900 —
	51726.78

STAN BIERNY.	Marki.
Kapitał udziałowy	25170.—
„ zapasowy	168.89
„ społeczny	2480.01
Rachunki różnych	600.—
Czysty zysk	23307.88
	51726.78

Rachunek Bilansu

Domu Handlowego „ROLA" w Sandomierzu i Oddziału w Chmielniku

za czas od 1 lipca 1920 r. do 30 czerwca 1921 r.

R-k Kasy Centrali	120055	40	R-k Kapitału	2520000	—
„ „ Oddz. w Chmielniku . . .	10631	73	„ „ rezerwowego . . .	19837	29
Szacunek towarów p/g inwentarza Centrali .	3161965	—	„ Amortyzacji	11648	18
Szacunek tow. p/g inwent. Oddz. w Chmielniku	1131857	34	„ Różnych, Wierzyciele . . .	3426272	06
R-k Różnych, Dłużnicy Centrali . .	1802670	54	„ Strat i Zysków pozost. z 1919/20 r. .	1168	—
„ „ Dłużnicy Oddz. w Chmielniku .	160256	46	Podatek od zysków	5294	86
„ Budowli Centrali	42828	14	Polska Pożyczka Państw. (pod zastawem) .	102200	—
„ Ruchomości Centrali . . .	34772	53	Zysk	620122	33
„ „ Oddz. w Chmielniku .	5811	40			
„ Losów Loterji Państwowej . .	19076	18			
„ Depozytów	102200	—			
„ Polskiej Pożyczki Państwowej . .	102200	—			
„ Polsk. Poż. Państw. Oddz. w Chmielniku	2000	—			
„ 8-ej Pożyczki Austrjackiej . . .	4480	—			
„ Udziałów w różn. Instytucjach . .	5740	—			
	6706542	72		6706542	72

Bilans Towarzystwa Akcyjnego Cukrowni „CIECHANÓW"

w dniu 30 czerwca 1921 roku.

STAN CZYNNY.	Mk.	f.	STAN BIERNY.	Mk.	f.
Maszyny i budowle cukr. „Ciechanów" .	15643596	58	Kapitał zakładowy	97500000	—
„ „ „ „Opinogóra" .	79772366	15	„ amortyzacyjny	3127700	29
Gospodarstwo Szczurzyn . . .	2986125	84	„ rezerwowy	129484	16
Utensylja i konie	1382624	69	„ na wsparcia i odszkodowania .	19278	—
Drogi i bruki	7642	05	Wierzyciele	17906848	57
Papiery procent. z kuponami . . .	3027467	20	Dywidendy niewypłacone . . .	116446	41
Dłużnicy	20302401	87	Sumy przechodnie	30442	61
Gotowizna w kasach	1644240	72	Rezerwa na niewypłacone wynagrodzenie .	372952	36
Remanenty cukru i materjałów . .	26696557	85	Akcepty	25200000	—
Wydatki na budowę kolejki podjazd. . .	476845	01	Zyski i Straty	10822713	71
Wydatki spełnione za 1921/22 r. . .	2285998	15			
	154225866	11		154225866	11

Rachunek Strat i Zysków.

Do Bilansu	10822713	71	Zysk brutto z fabrykacji . . .	10599942	61
			Zysk na gospodarstwie „Szczurzyn" . .	222771	10
	10822713	71		10822713	71

B I L A N S

Banku Narodowego dla Rozwoju Polskiego Przemysłu, Rzemiosł i Handlu

na 1 grudnia 1921 roku.

Stan czynny:			Stan bierny:		
1. Kasa — gotowizna . Mp. 6382197.— „ w 5% Bilet. Skarbow. „ 18500000.—	24882197	—	1. Kapitał Zakładowy	50000000	—
2. R/k bież. w Polsk. Kraj. Kasie Pożyczk. .	18457687	68	2. Kapitał na lokacji i rachunki czekowe .	99849892	72
3. „ „ „ Poczt. Kasie Oszczędności .	4015320	13	3. Weksle redyskontowane . . .	31082500	—
4. Papiery publiczne własne . . .	19607675	60	4. Korespondenci: pozostał. na ich r/k (loro) .	204404	40
5. Pieniądze zagraniczne . . .	914136	75	5. „ „ „ r/k B-u (nostro)	5114786	49
6. Skup weksli	43572500	—	6. Procenty i prowizje r. b. . . .	34551760	19
7. Otwarte kredyty (on call) zabezpieczone papierami publicznemi . . .	10131206	55	7. „ „ r. przyszłego . .	60751	05
8. Korespondenci: pozostał. na ich r/ku (loro)	41939971	80	8. Różni za inkaso	1100000	—
9. „ „ „ r/k B-ku (nostro)	7302161	17	9. Różne pasywa	10458548	05
10. Nieruchomości	6842936	72			
11. Koszty handlowe	18800394	83			
12. Inkaso weksli	1100000	—			
13. Różne aktywa	34856454	67			
	232422642	90		232422642	90

Akcyjne Towarzystwo „ELEKTRYCZNOŚĆ” w Warszawie, ul. Czackiego 18.

Bilans w dniu 30 czerwca 1921 roku.

STAN CZYNNY.	Marki.	STAN BIERNY.	Marki.
1. Nieruchomości	15544442.—	1. Kapitał akcyjny	14400000.—
2. Ruchomości	244628.90	2. „ rezerwowy	425701.43
3. Materjały i produkty	5922073.—	3. „ amortyzacyjny	3564618.74
4. Kapitały	2540724.12	4. Dywidenda niepodniesiona	90800.—
5. Dłużnicy	15857763.97	5. Wierzyciele	12926919.35
6. Rachunki depozytowe	2307648.—	6. Rachunki przechodnie	75000.—
		7. „ depozytowe	2307648.—
		8. Pozostałość zysków z lat poprzed.	751313.19
		9. Zysk za 1920/21 rok	7875279.28
	42417279.99		42417279.99

Rachunek Zysków i Strat.

WINIEN.	Marki.	MA.	Marki.
Koszty ogólne	13889539.06	Pozostałość z lat poprzednich	751313.19
Pozostałość zysków z lat poprz.	751313.19	Procenty	131182.86
Zysk za 1920/21 rok	7875279.28	Zysk brutto	21633635.48
	22516131.53		22516131.53

Podział zysku za 1920/21 rok.

Zysk za 1920/21 rok		Mk. 7875279.28
Z tego: na amortyzacje	Mk. 3357676.61	
„ kapitał rezerwowy	„ 393763.97	
„ na tantjemę dla Członków Zarządu	„ 412383.90	
„ podatek	„ 1205682.80	
Przeznaczono na dywidendę po Mk. 160.— od akcji	„ 2304000.—	Mk. 7673507.28
Przeniesiono na rok następny		Mk. 201772.—

Bilans Towarzystwa Fabryki Portland — Cementu „WYSOKA“ Sp. Akc.

w dniu 30 grudnia 1920 roku.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Nieruchomości	Mk. 47656170.46	Kapitał zakładowy	Mk. 40000000.—
Ruchomości	„ 3078656.65	Kapitał zapasowy	„ 409208.75
Zapasy materjałów	„ 10934458.14	Kapitał amortyzacyjny	„ 2922705.21
Produkty gotowe	„ 21580055.—	Dywidenda niepodniesiona	„ 254593.20
Kapitały i fundusze	„ 1004860.37	Wierzyciele	„ 30267382.55
Dłużnicy	„ 17010980.71	Rachunki depozytowe	„ 2042796.28
Rachunki depozytowe	„ 2112796.28	Zyski i straty	„ 27481291.62
	Mk. 103377977.61		Mk. 103377977.61

Rachunek Zysków i Strat za 1920-y rok.

WINIEN.			MA.	
Robocizna		Mk. 11280260.25	Wpływy z operacji za 1920 rok	Mk. 72359751.78
Materjały oraz koszty związane z produkcją		„ 16043819.67	Różnica kursu	„ 2001294.04
Pensje pracowników, koszty handlowe, podatki, ubezpieczenia, etc.		„ 19559204.46	Pozostałość zysku z 1919 roku	„ 3530.18
Zysk za 1920 rok	Mk. 27477761.44			
Pozostałość zysku z 1919 r.	„ 3530.18	„ 27481291.62		
		Mk. 74364576.—		Mk. 74364576.—

Bilans oraz R-k Zysków i Strat został zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Akcjonarjuszów w dniu 28 lipca 1921 r.

Zestawienie Bilansu Strat i Zysków Stowarzyszenia Spożywczego „Przyszłość“ w Dańkowie, gm. Grzymkowice na 31 grudnia 1920 r.

Rachunki Dziennika-Głównej	Cyfry ogólne Dzien. Głównej				Pozostałość pg. Dzien. Głównej				R-k Strat i Zysków				Bilans			
	Winien		Ma		Winien		Ma		Winien		Ma		Winien		Ma	
Kasa	556268	71	543078	53	13190	18	—	—	—	—	—	—	13190	18	—	—
Towary	500035	92	509386	35	—	—	9350	43	—	—	60351	43	51001	—	—	—
Koszta handlowe	13468	75	—	—	13468	75	—	—	13468	75	—	—	—	—	—	—
Udziałowcy	200	—	28600	—	—	—	28400	—	—	—	—	—	—	—	28400	—
Różni	51935	75	43361	40	8574	35	—	—	—	—	—	—	8574	35	—	—
Ruchomości	3697	55	—	—	3697	55	—	—	—	—	—	—	3697	55	—	—
Nadwyżka z roku 1919	5569	—	6749	40	—	—	1180	40	—	—	—	—	—	—	1180	40
Nadwyżka z roku 1920	—	—	—	—	—	—	—	—	46882	68	—	—	—	—	46882	68
	1131175	68	1131175	68	38930	83	38930	83	60351	43	60351	43	76463	08	76463	08

Okręgowy Związek Stowarzyszenia Spożywców w Łęczycy.

Bilans Dziennika Głównej na 31 XII 1920 r.

	NAZWA RACHUNKU	Sumy obrotowe		Pozostałość		Straty i zyski		Bilans	
		WINIEN	MA	WINIEN	MA			STAN CZYNNY	STAN BIERNY
		Marki i fenigi							
1	Kasa	30.418.226 89	29.999.859 43	418.367 46	— —	— —	— —	418.367 46	— —
2	Towary	18.335.509 47	16.305.516 45	2.029.993 02	— —	— —	903.273 06	2.933.266 08	— —
3	Dostawcy	17.124.623 13	17.788.277 58	— —	663.654 45	— —	— —	— —	663.654 45
4	Odbiorcy	26.754.968 43	26.371.433 08	383.535 35	— —	— —	— —	383 535 35	— —
5	Koszta handlowe	1.136.770 46	310.709 37	826.061 09	— —	826.061 09	— —	— —	— —
6	Ł. T-wo Wzajemnego Kredytu	2.222.235 62	4.912.135 74	— —	2.689.900 12	— —	— —	— —	2.689.900 12
7	Jaja w Koninie	90.770 52	90.770 52	— —	— —	— —	— —	— —	— —
8	Sekcja jajczarska	88.579 90	90.770 52	— —	2.190 62	— —	2.190 62	— —	— —
9	Straty i zyski	9.315 21	62.191 19	— —	52 875 98	— —	52.875 98	— —	— —
10	Różni	1.886.507 10	873.442 21	1.013.064 89	— —	— —	— —	1.066.619 59	53.554 70
11	Ruchomości	81.499 33	12.075 87	69.423 46	— —	6.942 46	— —	62.481 —	— —
12	Kapitał udziałowy	141.970 —	1.445.400 —	— —	1.303.430 —	— —	— —	141.970 —	1.445.400 —
13	Kapitał społeczny	— —	9.124 21	— —	9.124 21	— —	— —	— —	9.124 21
14	Akcepty	1.150.000 —	1.150.000 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
15	P. U. Z. A. P. P.	384.525 05	384.525 05	— —	— —	— —	— —	— —	— —
16	Towary monopolowe	6.699.342 47	6.699.342 47	— —	— —	— —	— —	— —	— —
17	Rekwizycja	90.125 26	337.770 30	— —	247.645 04	— —	— —	— —	247.645 04
18	Przemiał	6.405.428 34	6.734.954 67	— —	329.526 33	— —	395.437 69	65 911 36	— —
19	Nieruchomości	602.986 18	45 084 70	557.901 48	— —	75.790 48	— —	482.111 —	— —
20	Czysta nadwyżka	— —	— —	— —	— —	444 983 32	— —	— —	444.983 32
		113.623.383 36	113.623.383 36	5.298.346 75	5.298.346 75	1.353.777 35	1.353.777 35	5.554.261 84	5.554.261 84

Rachunek Strat i Zysków za 1920 r.

WINIEN.	Suma Mk. i fen.	MA.	Suma Mk. i fen.
Rachunek strat i zysków:		Zysk brutto na towarach:	
Strata na towarze	3.315 21	Zysk na towarach	903.273 06
Strata na dostawach	5.000 —	Zysk na jajach	2.190 62
Fałszywe i zepsute pieniądze	1.000 —	Zysk na przemiale	395.437 69
Amortyzacja nieruchomości 10%	55.790 48	Zysk na superat. i zmiotkach z przemiału	42.332 13
Amortyzacja ruchomości 10%	6.942 46	Bonifikacja na towarach	8.823 26
Amortyzacja dodatkowa magazynu solnego	20.000 —	Prowizja od sprzedaży skonfiskowanych towarów	9 211 80
Koszty handlowe	826.061 09	Ważenie wozów na wadze	1.824 —
Czysta nadwyżka	444.983 32		
	1.363.092 56		1.363.092 56

Kierownik: W. Piotrowski.

Buchalter: W. Kokeli.

Rada Nadzorcza: W. Boetticher, St. Barański. L. Kwapiński, W. Komorowski, J. Dargiewicz, J. Łoskowski, F. Żuchowicz, J. Małecki i Fr. Kłaczyński

Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe w Kowalu.

Bilans za 1919 rok.

Passywa.		Aktywa.	
1. Udziały	Mk. 17054.38	1. Gotowizna w Kasie	Mk. 18317.17
2. Kapitał zapasowy	„ 5478.34	2. Inwentarz	„ 824.75
3. Kapitał rezerwowy	„ 2865.53	3. Kapitały na lokacji	„ 3714.66
4. Kapitał na budowę Domu Ludowego	„ 2417.78	4. Papiery procentowe	„ 11016.—
5. Wkłady	„ 86687.96	5. Pożyczki	„ 87724.41
6. Sumy przechodnie	„ 5547.42		
7. Czysty zysk	„ 1545.58		
Ogółem	Mk. 121596.99	Ogółem	Mk. 121596.99

Rachunek zysków i strat za 1919 rok.

1. Procenty od pożyczek	Mk. 6935.74	1. Wydatki na administrację	Mk. 2237.—
2. Procenty od lokacji i inne dochody	„ 1353.17	2. Zwrot procentów od pożyczek	„ 13.34
		3. Procenty wypłacone od wkładów	„ 1170.13
		4. Procenty niewypł. od wkładów w r. 1919	„ 2918.70
		5. Różne wydatki	„ 404.16
		6. Czysty zysk	„ 1545.58
Ogółem	Mk. 8288.91	Ogółem	Mk. 8288.91

Bilans za 1920 rok.

Aktywa.		Passywa.	
1. Gotowizna w Kasie	Mk. 20413.68	1. Udziały	Mk. 23916.57
2. Inwentarz	„ 824.75	2. Kapitał zapasowy	„ 6026.17
3. Kapitały na lokacji	„ 3714.66	3. Kapitał rezerwowy	„ 3008.81
4. Papiery procentowe	„ 21202.15	4. Kapitał na budowę Domu Ludowego	„ 2538.67
5. Pożyczki	„ 254522.12	5. Wkłady	„ 250623.01
		6. Sumy przechodnie	„ 9649.49
		7. Czysty zysk	„ 4944.64
Ogółem	Mk. 300707.36	Ogółem	Mk. 300707.36

Rachunek zysków i strat za 1920 rok.

1. Procenty od pożyczek	Mk. 15909.86	1. Wydatki na administrację	Mk. 3770.40
2. Procenty od lokacji i inne dochody	„ 3381.26	2. Zwrot procentów od pożyczek	„ 870.62
		3. Procenty wypłacone od wkładów	„ 1695.74
		4. Procenty niewypł. od wkładów w 1920 r.	„ 4377.95
		5. Różne wydatki	„ 3631.77
		6. Czysty zysk	„ 4944.64
Ogółem	Mk. 19291.12	Ogółem	Mk. 19291.12

Sprawozdanie Kooperatywy „WSPÓLNA PRACA“ w Łodzi

za czas od 1 lipca do 31 grudnia 1919 r.

Bilans na dzień 1 stycznia 1920 roku.

Stan czynny.		Stan bierny.		
Pozostałość towarów wg. remanentu	Mk. 22022.25	Pożyczki	Mk. 26409.10	
„ gotówki w kasie	„ 905.81	Udziały członków	„ 656.—	Mk. 27065.10
Należność w Zrzeszeniu Kooper. Żyd.	„ 200.—	Deficyt za 1919 rok		„ 3937.04
	Mk. 23128.06			

Rachunek zysków i strat.

Straty.		Zyski.	
Pensje	Mk. 11450.—	Zysk ze sprzedaży produktów	Mk. 15178.88
Materjały piśmienne	„ 958.45	Deficyt 1919 r.	„ 3937.04
Komorne	„ 942.50		
Zwózka produktów	„ 2737.35		
Opakowanie	„ 1344.40		
Różne wydatki	„ 1683.22		
	Mk. 19115.92		Mk. 19115.82

Uwaga: Kooperatywa rozpoczęła swe czynności z dn. 1 lipca 1919 r.

Bilans Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego w Szczekocinach za 1920 rok.

Stan czynny.		Stan bierny.	
Kasa	Mk. 2937.42	Udziały	Mk. 28097.58
Pożyczki	„ 312233.08	Kapitał zapasowy	„ 920.88
Lokaty	„ 39.13	„ specjalny	„ 716.20
Papiery procentowe	„ 14740.73	Wkłady	„ 278923.15
Ruchomość	„ 997.86	Sumy przechodnie	„ 21751.75
		Czysty zysk w r. 1920	„ 538.66
	Mk. 330948.22		Mk. 330948.22

Towarzystwo Zakładów Kotlarskich i Mechanicznych „W. FITZNER & K. GAMPER" Sp. Akcyjna.

Bilans dnia 31 grudnia 1915 roku

STAN CZYNNY.

	Ruble i kop.
Nieruchomości	5.455.146·38
Ruchomości	596.416·23
Materjały i roboty rozpoczęte	2.418.301·—
Kasa	216.142·81
Dłużnicy i weksle	3.132.600·45
Papiery wartościowe	1.732.280·20
Sumy przechodnie	156.825·02
Kaucje	1.904.000·—
	15.611.712·09

STAN BIERNY.

	Ruble i kop.
Kapitał akcyjny	4.900.000·—
„ amortyzacyjny	833.089·38
Fundusz rezerwowy	58.794·53
Dług obligacyjny	589.293·77
Wierzyciele i akcepty	7.161.312·32
Sumy przechodnie	154.873·31
Kaucje	1.904.000.—
Zysk roku bieżącego	10.348·28
	15.611.712·09

Bilans dnia 31 grudnia 1916 roku

STAN CZYNNY.

	Ruble i kop.
Nieruchomości	5.511.654·79
Ruchomości	610.673·44
Materjały i roboty rozpoczęte	2.903.475·85
Kasa	22.567·45
Dłużnicy i weksle	3.177.811·41
Papiery wartościowe	1.732.280·20
Sumy przechodnie	152.190·38
Kaucje	1.904.000·—
	16.014.653·52

STAN BIERNY.

	Ruble i kop.
Kapitał akcyjny	4.900.000·—
„ amortyzacyjny	825.733·23
Fundusz rezerwowy	58.794·53
Dług obligacyjny	604.468·94
Wierzyciele i akcepty	7.553.540·60
Sumy przechodnie	149.156·47
Kaucje	1.904.000·—
Zysk lat ubiegłych	10.348·28
Zysk roku bieżącego	10.611·47
	16.014.653·52

Bilans dnia 31 grudnia 1917 roku

STAN CZYNNY.

	Ruble i kop.
Nieruchomości	5.580.329·29
Ruchomości	599.393·76
Materjały i roboty rozpoczęte	3.862.464·20
Kasa	21.457·50
Dłużnicy i weksle	2.620.794·62
Papiery wartościowe	1.682.280·20
Sumy przechodnie	150.940·15
Kaucje	1.874.000·—
Straty roku bieżącego	18.401·05
	16.419.060·77

STAN BIERNY.

	Ruble i kop.
Kapitał akcyjny	4.900.000·—
„ amortyzacyjny	823.733·23
Fundusz rezerwowy	58.794·53
Dług obligacyjny	626.169·89
Wierzyciele i akcepty	7.990.190·49
Sumy przechodnie	125.212·88
Kaucje	1.874.000·—
Zysk lat ubiegłych	20.959·75
	16.419.060·77

Rachunek zysków i strat za rok rachunkowy 1915.

	Ruble i kop.
Przewyżka	705.473·20
Koszty handlowe, procenty i różne straty	695.124·92
Zysk	10.348·28

Rachunek zysków i strat za rok rachunkowy 1916.

	Ruble i kop.
Przewyżka	763.469·15
Koszty handlowę, procenty i różne straty	752.857·68
Zysk	10.611·47

Rachunek zysków i strat za rok rachunkowy 1917.

	Ruble i kop.
Przewyżka	840.692·27
Koszty handlowe, procenty i różne straty	859.093·32
Strata	18.401·05

Bilans Tow. Poż.-Oszczędnościowego w Opatowie w d. 31 grudnia 1919 r.

STAN CZYNNY.

Kasa	Mk.	7261.91
Papiery procentowe	„	65383.50
Pożyczki	„	275099.11
Lokaty w bankach	„	373.16
Nieruchomości	„	23490.68
Ruchomości	„	249.02
	Mk.	371857.38

STAN BIERNY.

Udziały	Mk.	27420.41
Fundusz zapasowy	„	5034.23
Fundusz specjalny	„	1488.78
Wkłady	„	328353.85
Niepodjęta dywidenda	„	255.20
Niepodjęte % od wkładów	„	7202.48
Udziały członków wykreślonych	„	21.68
Czysty zysk	„	2080.75
	Mk.	371857.38

Bilans Tow. Poż.-Oszczędnościowego w Opatowie w d. 31 grudnia 1920 r.

STAN CZYNNY.

Kasa	Mk.	78492.07
Papiery procentowe	„	76185.36
Pożyczki	„	987117.06
Różni dłużnicy	„	291.61
Nieruchomości	„	52943.39
Ruchomości	„	537.88
Nalezne %% od pożyczek	„	26951.—
	Mk.	1222521.37

STAN BIERNY.

Udziały	Mk.	68029.18
Fundusz zapasowy	„	11323.22
Fundusz specjalny	„	3215.76
Wkłady	„	1060262.68
Długi Bankowe	„	30040.—
Niepodjęta dywidenda	„	508.03
Niepodjęte % od wkładów	„	41793.56
Udziały członków wykreślonych	„	46.82
Czysty zysk	„	7302.12
	Mk.	1222521.37

Bilans Stowarzyszenia „Wygoda" w Trzciannie za rok 1919/20 w dniu 1-go stycznia 1921 roku.

STAN CZYNNY.			STAN BIERNY.		
Gotowizny w Kasie	Mk.	3592.—	Udziały	Mk.	13465.—
Ruchomości	„	1418.—	Wpisowe	„	750.—
Remanent towarów	„	29068.—	Pożyczki	„	15000.—
Udziału z związku	„	3536.—	Czysta nadwyżka	„	12955.09
Inne należności	„	2526.09			
Ogółem	Mk.	40140.09	Ogółem	Mk.	40140.09

Spółka Akcyjna Polskie Towarzystwo Elektryczne, Warszawa, Jerozolimska 71.

Bilans w dniu 30-go czerwca 1921 roku.

STAN CZYNNY.			STAN BIERNY.				
1. Kasa	Mk.	879946.78	1. Kapitał Zakładowy	Mk.	21000000.—		
2. Inwentarz: urządzenia elektr. w elektrow. ruchomości w Centr. i Oddz. zapasy materj. instal. i eksploatac. urządzenia warszt. nieruchomości	„	23255727.01	2. „ Zapasowy	„	3498560.86		
3. Odbiorcy	„	12239087.68	3. „ Amortyzacyjny	„	137254.96	Mk.	24635815.82
4. Dostawcy	„	4437611.37	4. Akcepty			„	17461153.10
5. Różni Dłużnicy	„	13143248.42	5. Kaucje Odbiorców			„	17488.09
6. Kaucje Spółki Akcyjnej	„	15026.99	6. Różni Wierzyciele			„	3205022.52
7. Koncesje	„	1.—	7. Kasa Przezorności Pracowników			„	174148.—
8. Banki	„	2291580.54	8. Dywidenda za rok 1919/20			„	5314.50
9. Udziały	„	1989.—	9. Banki			„	12599389.—
10. Pożyczki państw.	„	4200637.23	10. Wpłaty na akcje			„	1252000.—
11. Straty Wojenne	„	1.—	11. Zarząd R-k Depozytowy			„	129500.—
12. Urządzenia Fabryczne	„	10163712.80	12. Pożyczki państw. pol. w zastawie			„	4200000.—
13. Kasa Chorych	„	74990.75	13. Sumy przechodnie			„	800000.—
14. Prowadzenie Warsztatu	„	157334.20	14. Zyski i straty (z r. ub.)			„	11900.46
15. Depozyt Zarządu	„	129500.—	15. Zysk			„	6648188.58
16. Sumy Przechodnie	„	149525.30					
	Mk.	71139920.07				Mk.	71139920.07

Zyski i Straty w dniu 30-go czerwca 1921 roku.

WINIEN.			MA		
1. Koszty Handlowe i Administracyjne	Mk.	8269564.57	1. Eksploatacja elektrowni	Mk.	2798369.83
2. Podatki i Stemple	„	321278.72	2. Instalacje	„	3931682.97
3. Procenty Wypłacone	„	2994271.47	3. Materjały	„	11272604.86
4. Różnica Kursu	„	8711.99	4. Procenty	„	55688.67
5. Zysk	„	6648188.58	5. Prowizje	„	183669.—
	Mk.	18242015.33		Mk.	18242015.33

Członkowie Zarządu: J. Jeziorański, K. Ambrożewicz, T. Ruśkiewicz, S. Benzet, P. Drzewiecki, C. Klarner, W. Wańkowicz.
Dyrektor zarządzający: Tomasz Ruśkiewicz. Buchalter: Eugienja Waśniewska.

Stowarzyszenie Spoż. „OGNIWO" w Rudzie Białaczowskiej na d. 1 stycznia 1920 r. i na d. 1 stycznia 1921 r.

Bilans na dn. 1 stycznia 1920 r.

STAN CZYNNY.					STAN BIERNY.				
Gotowizna w kasie			Kor.	7905.09	Udziały			Kor.	13449.—
Ruchomości			„	1445.40	Fundusze:				
Remanent towarów po cenie kosztu: w sklepach i magazynach	Kor.	9361.34			a) społeczny	Kor.	866.50		
Remanent w dziale wytwórczym			„	9361.34	b) specjalne			„	866.50
Różni:					Czysta nadwyżka			„	8930.43
a) inne należności w Związku			„	4534.—					
			Kor.	23245.93				Kor.	23245.93

Bilans na dn. 1 stycznia 1921 r.

STAN CZYNNY.			STAN BIERNY.				
Gotowizna w kasie	Mk.	9884.60	Udziały			Mk.	23391.31
Ruchomości	„	1216.25	Fundusze:				
Remanent towarów po cenie kosztu: w sklepach i magazynach	„	53228.55	a) zapasowy	Mk.	625.13		
Różni	„	3023.23	b) społeczny	„	1282.75		
			c) specjalne	„	1400.—		
			Wkładki oszczędnościowe			„	3307.88
			Różni:				
			a) pożyczki	„	15000.—		
			b) inne zobowiązania			„	15000.—
			Czysta nadwyżka			„	25653.44
	Mk.	67352.63				Mk.	67352.63

Bilans Towarz. Akcyjnego Fabryki Cukru Czersk za 1920-1921 r.

STAN CZYNNY.

1.	Budowle	Mk.	3546000.—
2.	Nowe urządzenia	„	3446310.89
3.	Majątki ziemskie	„	2053160.69
4.	Kupno domu propinacyjnego	„	16799.76
5.	Kasa w gotowiźnie	„	1024055.89
6.	Dłużnicy	„	13981572.72
7.	Depozyty	„	1855548.—
8.	Remanenty	„	11353143.43
9.	Papiery publiczne	„	2883032.53
10.	Rachunek tymczasowy	„	335511.86
		Mk.	40495135.77

STAN BIERNY.

1.	Kapitał Zakładowy	Mk.	8000000.—
2.	„ Amortyzacyjny	„	1853205.86
3.	„ Zasobowy	„	619623.32
4.	Rezerwa na różnicę kursu Pap. Publ.	„	64800.—
5.	Depozyty	„	1855548.—
6.	Towarzystwo Kredyt. Ziemskie	„	164365.53
7.	Rezerwa na wątpliwe należności	„	5353.69
8.	Wierzyciele	„	19618576.47
9.	Dywidenda niezapł. z lat ubiegłych	„	34751.79
10.	15% Dywidendy za kamp. 1920 21	„	1200000.—
11.	Pozostałość niepodzielna	„	606.51
12.	Rachunek tymczasowy	„	7078304.60
		Mk.	40495135.77

Rachunek Zysków i Strat.

Wpływy	Mk.	24195308.84		
Rozchody	„	22085050.43		
Zysk brutto			Mk.	2110258.41
Odchodzi:				
10% na amortyzację nowych urządzeń	Mk.	246530.88		
18% + 5% na podatek dochodowy	„	503206.43		
12% na kapitał zasobowy	„	163262.52		
15% na dywidendę	„	1200000.—		
	Mk.	2112999.83		
Niepodzielne z kamp. 1919/20	„	3347.93	„	2109651.90
Pozostaje niepodzielne			Mk.	606.51

Towarzystwo Akcyjne Wyrobów Bawełnianych Karola Scheiblera w Łodzi. Bilans Towarzystwa na dzień 31 grudnia 1920 r.

STAN CZYNNY.

	Ruble		Marki
Grunta, budynki i maszyny	20539821.—	po 216	44366013.41
Inwentarz fabryczny i folwarczny			2703661.15
Kasa			267466.28
Dłużnicy, papiery procent. i weksle			75189650.94
Straty za lata 1914—1918			2448305.65
			124975097.43

STAN BIERNY.

	Ruble		Marki
Kapitały: akcyjny, zapasowy i amortyzacyjny	30718905.60	po 216	66352836.10
Obligacje w obiegu 1483 szt. po R. 500.—	741500.—	„ „	1601640.—
Wierzyciele			22586376.12
Zysk brutto w roku 1920			34434245.21
			124975097.43

Rachunek zysków i strat za r. 1920.

	Marki
Dochody	52864720.49
Wydatki	18430475.28
Zysk brutto	34434245.21

Bilans, oraz rachunek zysków i strat zatwierdzone zostały przez Walne Zgromadzenie Akcjonarjuszów, odbyte w dniu 15 listopada 1921 roku.

Wypłata dywidendy rozpocznie się w dniu 15 grudnia 1921 roku w kasie Towarzystwa w Łodzi przy ulicy Targowej Nr. 65 po przedstawieniu kuponu dywidendowego Nr. 15.

Akcyjne Towarzystwo Mirkowskiej Fabryki Papieru w Warszawie.

Bilans na dzień 30 czerwca 1921 r.

A K T Y W A.

Nieruchomości	85481881.—	
Inwentarz żywy i martwy	1417083.69	86898964.69
Grunta fabryczne i plac w Warszawie		1227829.28
Magazyny		24468695.09
Kasa		5216379.97
Różni dłużnicy		26172515.32
Należności u bankierów		43555507.02
5% Poż. Państw. długo-i krótkotermin.		13000000.—
Akcje Zarządu w depozycie		20000.—
Straty wojenne		311195.73
		200871087.10

P A S Y W A.

Kapitał Akcyjny	90000000.—
Różni Wierzyciele	48060532.89
Fundusz zasobowy	1926846.66
Amortyzacja	23094117.69
Kasa Przezorności i Pomocy	1425731.25
Rezerwa Specjalna	904446.35
R-k Depozytarjuszów	20000.—
Rezerwa na straty wojenne	311195.73
Zysk	35128416.53
	200871087.10

Rachunek zysków i strat na d. 30 czerwca 1921 r.

W I N I E N.

Pensje	16668772.45
Komorne	150502.50
Ubezpieczenia	1545610.40
Utrzymanie budowli w Jeziornie	14422276.37
„ maszyn „	10374358.47
Wydatki handlowe	2626667.51
Podatki	1306901.54
Przewóz i utrzymanie koni	3962914.18
Utrzymanie szosy, dróg, mostów i grobli	723198.80
Leczenie chorych w Jeziornie	867034.87
Deputat	2960426.05
Utrzymanie ochrony, szkoły, łazienek i pralni	1536938.91
Dzierżawa rzeki	4861.20
Ofiary	1296889.01
Wydatki do spełnienia	25786960.85
Amortyzacja	14589586.45
Przewyżka	35128416.53
	133952316.09

M A.

Pozostałość z 1919/20 r.	53672.41
Zwrot należności odpisanych na stratę	12616.89
Procenty	968086.19
Zysk brutto	132917940.60
	133952316.09

Stosownie do decyzji Ogólnego Zebrania z d. 28 listopada 1921 r. z zysku przeznaczono:

na fundusz zasobowy	3045768.86
„ tantjemę dyrektora i urzędników	2488264.76
„ ustawowe uposażenie Kasy Przez. i Pomocy	1244132.38
„ dywidendę po mk. 3000.— od akcji.	27000000.—
„ cele społeczne	1000000.—
pozostałość przenieść na rok 1921/22 r.	350250.53
	35128416.53

Bilans Tow. Poż. Oszczędn. w Jedlińsku za 1919 r.

P a s y w a: Udziały Rb. 6749.21, fund. wł. 1247.98, wkłady 181403.76, długi 3910.08, inne 3006.76. A k t y w a: Gotówka 17806.48, lokaty i pap. procent. 107291.92. pożyczki 72683.—, ruchom. 375.68. B i l a n s 198157.08. R-k zysków i strat: dochody 12486.92, wydatki 10647.63, zyski 1839.29, podzielono: na fund. zasob. 183.93, dywidendę 348.84, gratyfikacje 760.—, na umorz. poż. wątpl. 183.90 na budowę domu 362.62.

Bilans Tow. Poż. Oszczędn. w Jedlińsku za 1920 r.

P a s y w a: Udziały Mk. 36826.89, fund. wł. 7789.81, wkłady 523464.44, długi 108952.52; inne 12431.91. A k t y w a: Gotówka 140.12, lokaty i pap. procent. 131915.23, pożyczki 557630.27, ruchom. 730.32. B i l a n s 690415.94. R-k zysków i strat: dochody 49946.52; wydatki 48996.15; zysk 950.37 podzielono na fund. zasob. 95.—, dywidenda 840.—, na budowę domu 15.37.

WALNE ZEBRANIE SPÓŁDZIELNI CENTRALI MINISTERSTWA SKARBU.

W dniu 5 marca 1922 r. w sali konferencyjnej Ministerstwa Skarbu odbyło się Walne Zebranie Spółdzielni Spożywczej Centrali Ministerstwa Skarbu. Przewodniczył Wice-Prezes Rady Nadzorczej p. Janusz Kwieciński, sekretarzował p. Leon Nadolski.

Spółdzielnia założona na mocy statutu zatwierdzonego przez Ministra Spraw Wewnętrznych dnia 23 listopada 1920 r. przystosowanego następnie do wymagań Ustawy o Spółdzielniach i zarejestrowanego w Sądzie Okręgowym w Warszawie dnia 15 września 1921 r. pod Nr. 36 — rozpoczęła działalność dnia 22 stycznia 1921 r.

Skład Rady Nadzorczej stanowili: Janusz Kwieciński, dr. Kazimierz Zaczek, dr. Lubosław Wyszatycki, Józef Greger, Witold Grabowski, Adam Lincker. Czterej ostatni weszli w skład Rady Nadzorczej w miejsce bar. Józefa Dangla, Karola Birgfellnera, Feliksa Hilchena i Pawła Minkowskiego, którzy w ciągu roku 1921 wystąpili ze służby w Ministerstwie Skarbu. Zastępcami członków Rady Nadzorczej byli: p.p. Władysław Terczyński, Henryk Musiałkowski i Aleksander Morozewicz. Skład Zarządu stanowili: Stefan Fijałkowski, dr. Zdisław Borowicz i Kostanty Dziebowicz. Zastępcy: Walerjan Blusiewicz i Irena Więckowska. W ciągu roku wystąpił p. K. Dziebowicz, który przeszedł na stanowisko odpowiedzialnego kierownika Spółdzielni, a w miejsce jego wszedł do Zarządu, zastępca członka p. Blusiewicz.

W ciągu roku 1921 przystąpiło do Spółdzielni 936 członków, z których ustąpiło 159, pozostało zatem w dniu 1 stycznia 777 członków.

Bilans na dz. 1 stycznia 1922 r. Stan czynny: Kasa mk. 276882.33, towary mk. 25635984.50, dłużnicy mk. 680430.20, ruchomości mk. 216301.—, razem mk. 26809598.03. Stan bierny: udziały mk. 1421780.—, wierzyciele mk. 19553852.—, fundusze rezerwowe mk. 33000.10, razem marek 21008632.10. Zysk mk. 5800965.93.

Rachunek Strat i Zysków: Zysk brutto mk. 13020088.42, koszty handlowe mk. 1897644.43, procenty od długów w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej mk. 181924.06, amortyzacja ruchomości mk. 21630.10, straty na towarach mk. 5117923.90, czysty zysk mk. 5800965.93.

Zyski podzielono w następujący sposób: Na podatki państwowe mk. 560000.—, zwroty towarowe w wysokości 2% od sumy zakupionych towarów mk. 1800000. Dywidenda od udziałów w wysokości 7 — 9% mk. 101288.—, na kapitał zapasowy mk. 580000.—, na kapitał rezerwowy mk. 1599677.93, na gratyfikację dla członków Zarządu, Zastępców, Kierownika, personelu, służby niższej i buchalterji — mk. 1160000.—.

Budżet na r. 1922 zatwierdzono w ogólnej sumie wydatków mk. 4750000.— z prawem przekroczenia o 10% i możnością dokonania przeniesień w poszczególnych pozycjach.

Do Rady Nadzorczej w miejsce wylosowanych: dr. Wyszatyckiego i W. Grabowskiego powołano na członków: Leona Nadolskiego i Adolfa Błażka, w miejsce W. Terczyńskiego na zastępcę — Stanisława Nowaka.

Wylosowanego członka Zarządu Stefana Fijałkowskiego oraz dotychczasowego zastępcę p. Walerjana Blusiewicza powołano ponownie na członków Zarządu. Na zastępców członków Zarządu powołano: Kazimierza Niemierowskiego i Mieczysława Halickiego.

Obecny skład Rady i Zarządu jest zatem następujący: Rada — Janusz Kwieciński, prezes; Józef Greger, wice-prezes; dr. Kazimierz Zaczek; Adam Lincker, Leon Nadolski i Adolf Błażek. Zastępcy: Henryk Musiałkowski, Aleksander Morozewicz i Stanisław Nowak (Dep. Budżet). Zarząd: Stefan Fijałkowski prezes, dr. Zdzisław Borowicz i Walerjan Blusiewicz. Zastępcy: Irena Więckowska, Kazimierz Niemierowski i Mieczysław Halicki.

Kierownik odpowiedzialny Konstanty Dziebowicz.

Walne Zebranie przyjmując sprawozdanie rachunkowe Spółdzielni za r. 1921 do wiadomości, wyraziło podziękowanie Radzie Nadzorczej, Zarządowi i Kierownikowi Spółdzielni za ich dotychczasową skuteczną działalność.

Bilans Tow. Poż. Oszczędn. we Władysławowie za 1920 r.

Pasywa: Udziały 5760.34, fund. zapas. i specjal. 1760.64, wkłady 35793.88, inne 270.28. Aktywa: Gotówka 2943.42, pap. %% 18000.—, pożyczki 23238.60, ruchom. 300.—. Bilans 44482.02. R-k zysków i strat: Dochody 3600.74, wydatki 2703.86, zysk 896.88 podzielono na: fund. zasob. 89.60, dywidendę 205.05, gratyfikacje 602.23.

Zarząd Tow. Akc. Fabryk Budowy Transmisji, Maszyn i Odlewni Żelaza „J. JOHN" w Łodzi.

Podaje do wiadomości pp. Akcjonarjuszów, że w dniu 27 maja r. b., o godz. 5-ej po południu, odbędzie się w lokalu Zarządu Towarzystwa w Łodzi, ul. Piotrkowska Nr. 217, Zwyczajne Ogólne Zebranie Akcjonarjuszów z następującym porządkiem dziennym:

1) zatwierdzenie bilansu i sprawozdanie Zarządu za r. 1921,
2) zatwierdzenie sprawozdania Komisji Rewizyjnej,
3) zatwierdzenie planu operacyjnego i budżetu na 1922 r.,
4) wybór jednego członka Zarządu na miejsce ustępującego,
5) wybór członków Komisji Rewizyjnej,
6) wnioski Zarządu i Akcjonarjuszów Towarzystwa.

ZARZĄD TOWARZYSTWA AKCYJNEGO

budowy i eksploatacji dróg żelazn. Dojazd. w Królestwie Polskiem.

Zawiadamia P.p. Akcjonarjuszów, że zwyczajne Walne Zgromadzenie odbędzie się **w dniu 26 maja 1922 r.** o godzinie 5½ po poł. w lokalu Zarządu Towarzystwa w Warszawie przy ul. Zielnej № 45.

PORZĄDEK DZIENNY OBEJMUJE:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania za 1921 r.
2) Wybór 1 Dyrektora i 1 kandydata Zarządu.
3) Wnioski Akcjonarjuszów.
4) Wnioski Zarządu.

P.p. Akcjonarjusze, życzący wziąć udział w Ogólnem Zgromadzeniu, obowiązani są zadośćuczynić warunkom par. 65 Statutu Towarzystwa.

W razie niezgłoszenia się wymaganej par. 67 Statutu Towarzystwa liczby Akcjonarjuszów, powtórne Walne Zgromadzenie odbędzie się w d. 9 czerwca 1922 r. o godz. 5½ po poł. w tymże lokalu bez względu na liczbę przybyłych Akcjonarjuszów.

Rada Zarządzająca Towarzystwa Ubezpieczeń „UNJA"

(Spółka Akcyjna)

podaje do wiadomości, że **w dniu 28 Kwietnia 1922 r.** o godz. 6 po południu w lokalu Towarzystwa, przy ul. Czackiego № 2, odbędzie się doroczne Walne Zgromadzenie akcjonarjuszów z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego.
2) Sprawozdanie i bilans za pierwszy rok operacyjny 1921.
3) Podział zysków i wyznaczenie dywidendy.
4) Plan działalności i budżet na rok 1922.
5) Określenie terminu wpłaty drugiej połowy kapitału zakładowego.
6) Powiększenie kapitału zakładowego i zmiany w statucie.
7) Wybory dwóch członków Rady Zarządzającej.
8) Wybory pięciu członków Komisji Rewizyjnej.
9) Wnioski Zarządu.
10) Wnioski P.p. akcjonarjuszów.

W razie niedojścia w powyższym terminie Walnego Zgromadzenia do skutku, odbędzie się ono w drugim terminie z tym samym porządkiem dziennym, w tym samym lokalu dn. 16 maja r. b. o godz. 6 po poł. i będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na niem akcji.

Akcjonarjusze, życzący sobie uczestniczyć w Walnem Zgromadzeniu, winni, zgodnie z § 28 Statutu, mieć akcje swoje zapisane w księgach spółki nie później niż na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Tłoczono w Drukarni Państwowej, Miodowa № 22, № 17300. 11-IV 1922.